Emil
și cei trei gemeni
de
ERICH KÄSTNER

Redactor responsabil : E. Şişmanian
Tehnoredactor : I. Panaitescu

Dat la cules 19.01.1963. Bun de tipar 28.03.1963. Apărut 1963. Comanda nr. 5891. Tiraj 30.140. Hîrtie semivelină de 80 g/m², 610×860/16. Coli editoriale 7,86. Coli de tipar 9. A.T. 4888/83. C.Z. pentru bibliotecile mici 8(A)(R).

Tiparul executat sub comanda nr. 30.146 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti — R.P.R.

ERICH KÄSTNER
EMIL ŞI CEI TREI GEMENI

În româneşte de ANA CANARACHE
EDITURA TINERETULUI
Ilustraţiile şi coperta de WALTER TRIER
EMIL UND DIE DREI ZWILLINGE von ERICH KÄSTNER
Atrium Verlag 1959

PRECUVÂNTARE PENTRU PROFANI

Unii copii au citit „Emil şi detectivii", alţii n-au citit însă această carte. În paginile care urmează, pe cei dintâi am să-i numesc, pe scurt, „iniţiaţi", iar pe ceilalţi „profani". Această împărţire este necesară, deoarece am de adresat câte o precuvântare deosebită fiecăreia din cele două grupe.

„Trebuie să fie ordine" – spuse unchiul Karl aruncând de perete şi ultima farfurie.

Într-adevăr, sunt necesare două precuvântări, căci altfel s-ar putea ca bătrânul Schlaumeier să aducă acasă volumul al doilea, iar copiii, adică Schlaumeierii cei mici, să strige, supăraţi: „Dar n-am citit încă volumul întâi!" În acest caz, Schlaumeier senior ar trebui să împacheteze

cartea la loc şi s-o ducă înapoi la librărie, spunând: „Îmi pare rău, domnule librar, dar nu putem încheia târgul, cartea asta este volumul al doilea”.

Stimaţi profani! Volumul al doilea poate fi citit şi înţeles chiar şi de cei care nu cunosc volumul întâi. Bizuiţi-vă pe mine. În ce-l priveşte pe Emil Tischbein, eu fac parte din rândul celor mai vechi oameni de meserie, de pe malul drept şi malul stâng al Elbei.

De aceea mi-a venit ideea să vă povestesc pe scurt despre ce este vorba în volumul întâi. Vreţi să vă povestesc? Ascultaţi.

Mai întâi trebuie să-i rog pe cei „iniţiaţi” să întoarcă câteva foi şi să treacă de-a dreptul la precuvântarea a doua, căci ceea ce am să povestesc acum, ei ştiu de mult.

Prea stimaţi iniţiaţi! Vă cer iertare pentru câtva timp. La revedere în precuvântarea a doua! Parola – Emil!

În volumul întâi este vorba de un elev de la şcoala profesională din Neustadt, Emil Tischbein, care a plecat pentru prima oară la Berlin.

Emil trebuia să-i ducă bunicii, la Berlin, o sută patruzeci de mărci. Dar i se furaseră banii în tren, pe când dormea. Bănuielile lui Emil se îndreptau asupra unui om care se numea Gründeis, şi care purta o pălărie tare. Dar în primul rând Emil nu era sigur că acest domn Gründeis este în adevăr hoţul. Iar în al doilea rând, când s-a trezit Emil din somn, domnul nici nu se mai afla în compartiment. E lesne de înţeles cât de desperat era băiatul. La gara Zoo[1], trenul se opri. Uitându-se pe geam, Emil văzu un om cu pălărie tare şi se repezi după el, cu geamantanul şi cu un buchet de flori în mână. Şi doar trebuia să coboare la gara Friedrichstrasse!

Copii! Copii! Pălăria tare era în adevăr a domnului Gründeis! Emil se luă după dânsul. Omul se urcă într-un tramvai. Emil se sui repede la remorcă. Şi astfel sărmanul

1 Prescurtare de la „Grădina Zoologică", (n.t.)

elev de la şcoala profesională din Neustadt începu să străbată, fără un ban în buzunar, uriaşul oraş, care îi era atât de străin. El alerga după cele o sută patruzeci de mărci, fără să ştie măcar dacă domnul Gründeis este în adevăr hoţul.

Între timp, Emil era aşteptat de bunica lui şi de verişoara Pony Hütchen la gara Friedrichstrasse. Când sosi trenul de Neustadt şi văzură că Emil n-a venit, ele începură să-şi facă tot felul de gânduri. În cele din urmă se întoarseră acasă, foarte îngrijorate, bunica pe jos, iar Pony Hütchen alături de ea, călare pe bicicletă.

Domnul Gründeis coborî din tramvai în Kaiserallee, colţ cu strada Trautenau, şi se aşeză pe terasa cafenelei Josty.

(Bineînţeles că nu avea nici cea mai mică idee că este urmărit.)

Emil coborî şi el şi se ascunse după un chioşc de ziare, unde intră în vorbă cu un băiat berlinez, căruia îi povesti ce i se întâmplase. Băiatul se numea Gustav cu claxonul, pentru că avea în buzunar un claxon de automobil.

Băiatul străbătu în goană toată mahalaua, chemându-şi prietenii, apoi se întoarse împreună cu ei la Emil. Aici ţinură sfat de război. Toţi îşi dădură banii de buzunar; fu înfiinţat un serviciu de alarmă, o centrală telefonică şi alte servicii necesare.

După ce mâncă pe săturate la cafenea, domnul Gründeis, care nu bănuia nimic, se urcă într-un taxi şi plecă. Emil şi „detectivii” porniră cu alt taxi în urma lui.

Domnul Gründeis luă o cameră la hotelul *Kreid* din piaţa Nollendorf. Emil şi prietenii lui îşi aleseră drept cartier general curtea unui teatru de peste drum. Numai Gustav se luă după omul cu pălăria tare şi deveni, timp de o zi, lift-boy la hotelul *Kreid.* Prin el detectivii aflară că domnul Gründeis voia să se scoale a doua zi dimineaţă la

orele 8.

Iar a doua zi la ora 8, când domnul Gründeis se uită pe fereastră, toată piaţa Nollendorf era plină de copii! Dar nu vreau să vă povestesc prea mult. Îşi poate lesne închipui oricine cum a continuat urmărirea. Trebuie numai să adaug că nu-l chema numai Gründeis, ci avea cel puţin zece nume de familie. Toţi hoţii care se respectă au, precum se ştie, acest obicei.

Ei, dar dacă Emil n-ar fi avut în tren un ac cu gămălie, probabil că domnul comisar Lurje nu i-ar fi putut restitui cele o sută patruzeci de mărci. Căci acele cu gămălie au fost dovada! Dar cu niciun preţ nu vă spun mai mult! Iar despre premiul de o mie de mărci, de exemplu, nu vreau să suflu nicio vorbă. Şi nici despre statuia marelui duce Carol – cel cu falca sucită, şi nici despre felul cum s-a pomenit acesta într-o bună zi cu nasul roşu şi cu o pereche de mustăţi. Şi nici despre sergentul Jeschke, care a alergat după Emil cu un tren tras de doisprezece cai. De asemenea, ţin pentru mine faptul că în cele din urmă mama lui Emil a plecat şi ea la Berlin.

Un om trebuie să ştie să tacă.

Vreau să vă mai povestesc numai că la urmă de tot bunica lui Emil a spus: „Banii trebuie trimişi întotdeauna cu poşta”. După cum vedeţi, era o femeie foarte deşteaptă. Adică nu era numai atunci, ci este şi acum. O veţi cunoaşte. Dar mai întâi trebuie să scriu precuvântarea pentru iniţiaţi.

PRECUVÂNTARE PENTRU INIŢIAŢI

Atenţie, iniţiaţilor!

Doi ani după aventura lui Emil cu domnul Gründeis, mi s-a întâmplat în Kaiserallee, colţ cu strada Trautenau, un lucru extraordinar.

Tocmai voiam să iau tramvaiul 177, ca să mă duc la

Steglitz. Nu că aş fi avut cine ştie ce treabă la Steglitz, dar îmi place să mă plimb prin cartiere pe care nu le cunosc şi unde nu mă cunoaşte nimeni. Atunci îmi închipui că mă aflu undeva în străinătate, iar dacă încep să mă simt singur şi părăsit, mă întorc repede acasă şi beau o cafea bună.

Aşa sunt eu.

În ziua aceea însă nu-mi era dat să ajung la Steglitz: când veni tramvaiul şi voii să mă sui, văzui coborând din vagonul din faţă un om foarte ciudat, care purta o pălărie tare, neagră, şi care se uita bănuitor în jurul lui, ca şi cum ar fi avut conştiinţa nu tocmai împăcată. Omul trecu repede prin faţa tramvaiului, străbătu strada şi intră în cafeneaua Josty.

Privii îngândurat în urma lui.

— Vă urcaţi? mă întrebă taxatorul.

— Ştiu şi eu…

— Atunci grăbiţi-vă! zise el cu asprime.

Dar eu nu mă grăbii de loc, rămăsei împietrit locului, fixând stupid remorca. Căci din remorcă se dădea jos un băiat, care ţinea în mână un geamantan şi un buchet de flori, învelite în hârtie de mătase. Băiatul, după ce se uită în toate părţile, îşi cără geamantanul în dosul chioşcului din colţ, puse jos bagajul şi începu să cerceteze locul.

Taxatorul tot mai aştepta.

— Acum mi-am pierdut răbdarea – zise el. Cine nu vrea, sănătate! şi trase semnalul, iar tramvaiul 177 porni spre Steglitz fără respectabila mea persoană. Domnul cu pălăria tare luase loc pe terasa cafenelei şi vorbea cu chelnerul. Băiatul, scoţând capul cu băgare de seamă de după chioşc, nu-l pierdea din ochi pe domnul cu pălăria tare.

Eu rămăsesem în acelaşi loc, parcă eram o stană de piatră. (Are cineva idee cum sunt stanele de piatră? Eu, unul, nu.)

Se întâmpla ceva! Cu doi ani în urmă, domnul

Gründeis şi Emil Tischbein coborâseră din tramvai exact în acelaşi colţ. Şi acum lucrurile se repetau? Trebuia să fie o greşeală.

Mă frecai la ochi şi privii din nou spre cafeneaua Josty. Omul cu pălăria tare era tot acolo. Iar băiatul de după colţ se aşezase obosit pe geamantan, cu o mină tristă.

Mă gândii că cel mai bun lucru ar fi să mă duc la el şi să-l întreb ce înseamnă toate astea, iar dacă o să-mi spună că i s-au furat o sută patruzeci de mărci, o să mă spânzur de primul copac.

Mă îndreptai deci spre băiatul care şedea pe geamantan şi îi spusei:

— Bună ziua. Ce ţi s-a întâmplat?

Dar ai fi zis că băiatul de pe geamantan era surd, căci nu răspunse nimic, ci continua să privească fără încetare spre cafenea.

— Nu cumva ţi s-au furat 140 de mărci? îl întrebai.

El îşi ridică ochii, dădu din cap şi zise:

— Ba da. Ticălosul de colo, de la masă, el mi i-a furat.

Tocmai voiam să mă duc să mă spânzur, pentru că aşa hotărâsem, când se auzi un claxon. Tresărirăm amândoi, speriaţi. Dar în spatele nostru nu era niciun automobil, ci un băiat, care râdea de noi.

— Ce cauţi aici? întrebai eu.

El mai claxonă o dată, apoi zise:

— Mă numesc Gustav.

Am rămas înmărmurit. Ce nebunie! Oare nu visam?

Deodată veni în goană dinspre strada Trautenau un om pe care nu-l cunoşteam. Necunoscutul se opri drept în faţa mea şi începu să zbiere, gesticulând.

— Nu te amesteca unde nu-ţi fierbe oala! Ne-ai stricat toată scena!

— Ce scenă? întrebai eu, curios.

— Greu înţelegi! răspunse omul cel supărat.

— Ăsta-i cusurul meu din naştere – i-o întoarsei eu.

Băieţii începură amândoi să râdă, iar Gustav cu claxonul îmi explică:

— Omule, noi turnăm un film!

— Aşa e – zise şi băiatul de pe geamantan. Filmul cu Emil. Iar eu îl joc pe Emil.

— Vezi-ţi de drum! mă rugă celălalt. Celuloidul costă scump.

— Scuzaţi-mă că v-am deranjat – răspunsei eu şi îmi văzui de drum.

Omul se repezi la un automobil mare, pe care era montat un aparat de filmat, iar operatorul începu din nou să învârtească.

Pornii gânditor spre piaţa Nikolsburg şi mă aşezai pe o bancă. Statui multă vreme, privind aiurit înaintea mea. Doar ştiusem că povestea lui Emil şi a detectivilor va fi filmată. Uitasem însă. Dar dacă retrăieşti după doi ani o asemenea istorie, cu geamantane, buchete de flori, claxoane şi pălării tari, nu-i nicio mirare să se zăpăcească omul…

Deodată se aşeză lângă mine un domn înalt, uscăţiv. Era mai în vârstă decât mine, purta monoclu şi mă privea surâzând. După un timp, zise:

— Ce nebunie, nu? Ai zice că trăieşti ceva aievea, dar, de fapt, e numai o imitaţie.

Discutarăm aşa o vreme, şi când nu ne mai veni nimic în minte, el spuse:

— În curând va avea loc aici, pe liniştita noastră bancă, sfatul de război al detectivilor.

— De unde ştiţi? Jucaţi şi dumneavoastră în film?

El începu să râdă.

— Nu. E altceva la mijloc. Îl aştept aici pe băiatul meu; vrea să-şi dea cu părerea despre film, căci a fost unul dintre adevăraţii detectivi.

Devenii mai vesel şi mă uitai cu atenţie la vecinul

meu.

— Îmi daţi voie să ghicesc cine sunteţi?

— Vă dau voie – răspunse bucuros necunoscutul.

— Sunteţi consilierul juridic Haberland, tatăl „Profesorului”?

— Aţi ghicit! strigă el. Dar de unde ştiţi? Aţi citit cartea „Emil şi detectivii”?

Dădui din cap.

— N-am citit-o. Am scris-o.

Asta îl bucură nespus de mult pe consilierul juridic. Şi după puţin timp, discutam ca şi cum ne-am fi cunoscut de când eram copii. Şi până să ne dăm noi seama, un licean se opri în faţa băncii şi îşi scoase şapca.

— Ai venit, băiete? zise consilierul juridic Haberland.

Îl recunoscui numaidecât pe „Profesor”. Mai crescuse. Nu mult, dar totuşi. Îi întinsei mâna.

— E domnul Kästner – făcu el prezentările.

— El este – răspunsei. Cum îţi plac filmările care se fac despre povestea voastră?

„Profesorul” îşi potrivi ochelarii.

— Îşi dau toată osteneala – recunoscu el – nu se poate spune ca nu, dar un film ca acesta ar trebui scris şi turnat de copii. Oamenii mari n-au ce căuta aici.

Tatăl său, consilierul juridic, începu să râdă.

— Şi acum i se spune „Profesorul”, deşi de fapt ar fi trebuit de mult să i se zică „consilier secret”.

„Profesorul” se aşeză între noi şi începu să povestească despre prietenii săi. Despre Gustav cu claxonul, care, în acest timp, căpătase, pe lângă claxon, şi o motocicletă. Pe urmă despre micul Marţi, ai cărui părinţi se mutaseră la Dahlem. Dar Marţi venea adesea în oraş, pentru că îi era dor de vechii lui prieteni. Mai povesti despre Bleuer şi Mittenzwey, despre Mittendrei, despre Traugott şi Zerlett… Am aflat astfel o mulţime de noutăţi. Petzold era tot mojicul viclean şi scârbos de acum doi ani.

Mereu avea de furcă cu el.

— Dar nu ştiţi una! îşi aduse aminte „Profesorul”. Am devenit proprietarul unei case.

Spunând acestea, se ridică în picioare.

— Eu sunt aproape de trei ori mai în vârstă decât tine – îi spusei – şi n-am casa mea. Tu cum de-ai izbutit?

— A moştenit-o de la o mătuşă bătrână care a murit – îmi explică consilierul juridic.

— Casa este la Marea Baltică – continuă fericit „Profesorul” – şi la vară am să-i invit pe Emil şi pe detectivi la mine… Apoi făcu o pauză. Bineînţeles, dacă or să-mi dea voie părinţii.

Consilierul juridic se uită chiorâş la fiul său. Era comic să-i vezi cum se examinau unul pe altul prin sticla ochelarilor.

— După cât îi cunosc eu pe stimaţii tăi părinţi – zise consilierul juridic – nu vor cuteza să se împotrivească. Casa este a ta. Eu sunt numai tutore.

— S-a făcut – spuse „Profesorul”. Dacă mai târziu o să mă însor cumva şi o să am şi eu copii, o să mă port cu ei întocmai aşa cum te porţi tu cu mine.

— Presupunând că o să ai copii tot aşa de cuminţi cum are tatăl tău – zâmbi consilierul juridic Haberland.

Băiatul se lipi de consilierul juridic şi spuse:

— Foarte mulţumesc.

Cu aceasta convorbirea luă sfârşit. Ne ridicarăm toţi trei şi pornirăm spre Kaiserallee. Pe terasa cafenelei Josty stătea actorul care juca rolul domnului Gründeis. Îşi scosese pălăria tare şi îşi ştergea fruntea cu batista. În faţa lui stăteau regizorul, operatorul şi omul acela care mă bruftuluise aşa de tare la chioşcul de ziare.

— Asta n-o mai pot suporta! striga, supărat, actorul care îl juca pe Gründeis. Mă voi îmbolnăvi de stomac! În scenariul filmului stă scris să mănânc două ouă la pahar! Două! Nu mai mult! Am mâncat până acuma opt şi tot nu

sunteţi încă mulţumiţi!

— N-avem ce-ţi face! ridică din umeri regizorul. Trebuie să turnăm scena încă o dată, scumpul meu.

Actorul îşi puse iar pălăria tare, ridică privirile spre cer, făcu semn chelnerului şi comandă, trist:

— Încă două ouă la pahar!

Chelnerul notă comanda, dădu din cap şi murmură:

— Scump film!

După care plecă.

ZECE POZE AU CUVÂNTUL

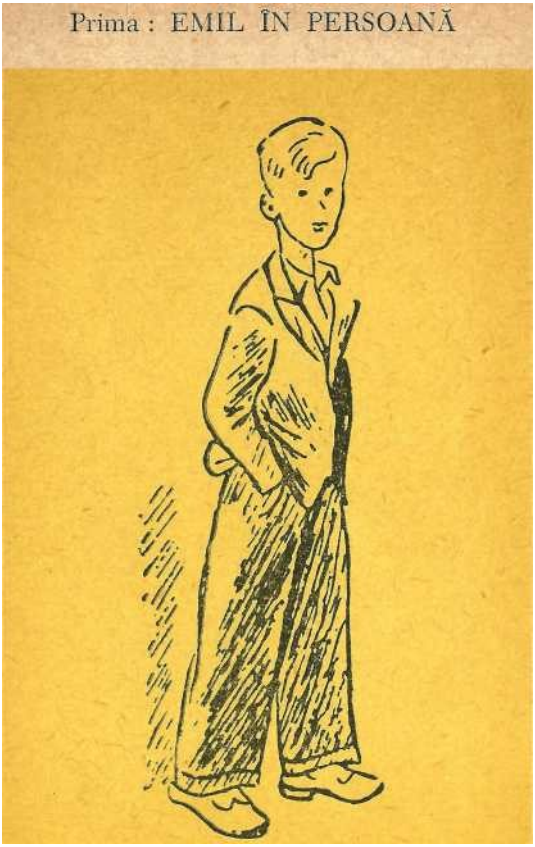

Iată-l iar! De când l-am văzut pentru ultima oară, au trecut mai bine de doi ani. În timpul acesta a crescut mare

şi are un costum albastru, nou, de duminică. Bineînţeles cu pantaloni lungi. Dar dacă o să mai crească şi de aici înainte tot aşa de repede, anul viitor o să-i poată purta drept pantaloni scurţi. Încolo, s-a schimbat prea puţin. E tot vechiul băiat model de pe vremea aceea, model... fără să-l silească nimeni. Pe mama lui o iubeşte tot aşa de mult ca şi atunci. Uneori, când stau amândoi de vorbă, el îi spune nerăbdător:

— Să sperăm că în curând o să câştig bani mulţi. Atunci n-am să-ţi mai dau voie să lucrezi. Ea râde şi zice:

— Straşnic lucru, am să prind muşte.

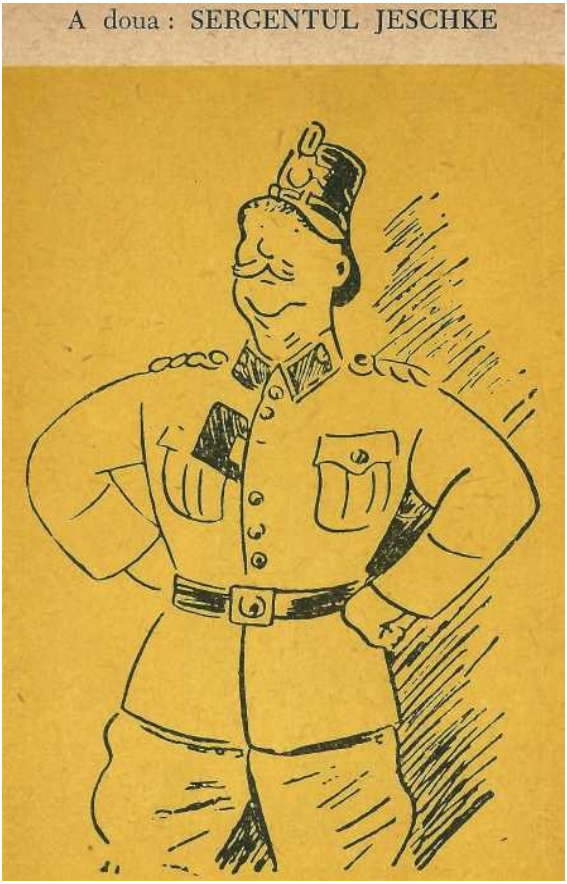

Ceea ce aţi citit aici este adevărat: poliţaiul Jeschke din Neustadt a devenit sergent. Istoria cu statuia mânjită a fost de mult dată uitării. Când nu-i de serviciu, domnul sergent vine uneori la Tischbeini la o cafea. De fiecare dată cumpără întâi o porţie de prăjituri de la brutarul Wirth. Şi de fiecare dată doamna Wirth, care este clienta doamnei coafeze Tischbein, îi spune bărbatului ei, maestrul brutar Wirth:

— Nu-ţi trece nimic prin minte, Oscar? Şi cum el clatină din cap, ea zice: Ce bine că praful de puşcă este inventat!

A treia : MOŞTENIREA „PROFESORULUI“

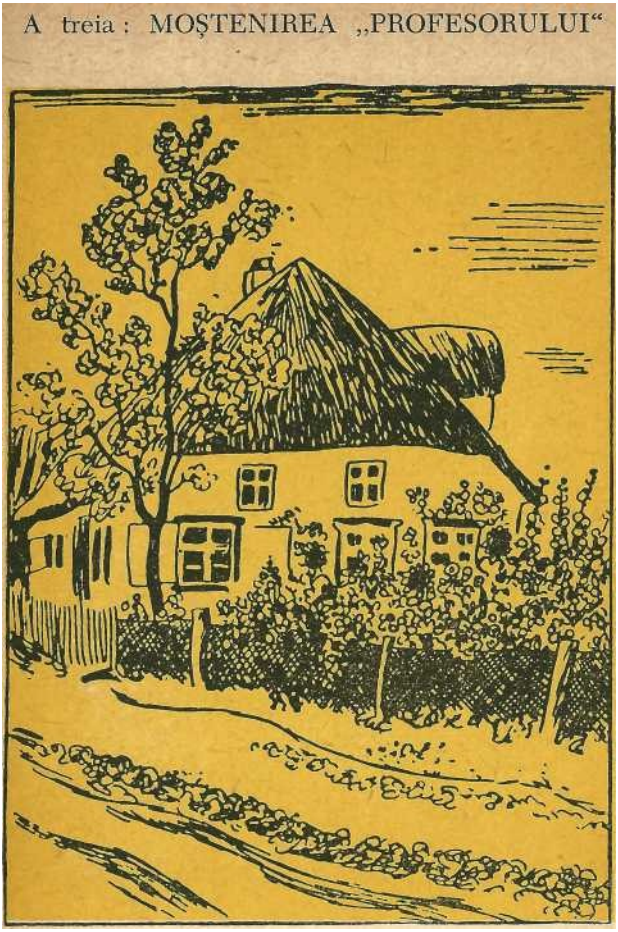

Aşadar, aceasta este casa pe care a moştenit-o „Profesorul” de la mătuşa lui. Casa se află la Korisbüttel, pe malul Mării Baltice, undeva între Travemünde şi Zinnowitz. Mătuşa, pe când trăia, fusese o grădinăriţă pasionată, iar grădina în care se află casa bătrânească este o minune. Plaja e foarte aproape. Te poţi duce şi în costum de baie. În trei minute, printr-o pădurice de pini, ai ajuns la dune, de unde ţi se desfăşoară la picioare Marea Baltică. Pontonul de lemn la care acostează vaporaşul de curse se întinde până departe în zare.

A patra : GUSTAV CU CLAXONUL

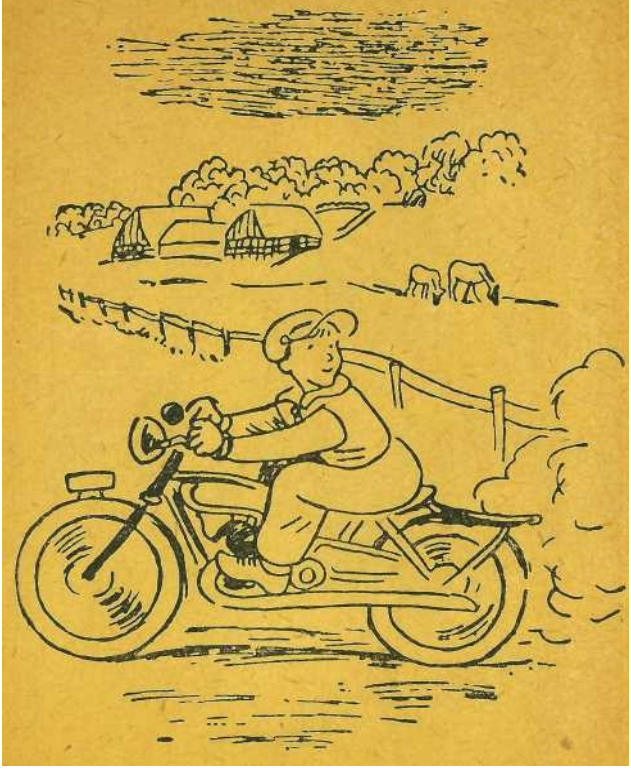

Cunoaşteţi povestea omului care a găsit un nasture şi care de hatârul lui şi-a făcut un rând de haine? Aşa s-a întâmplat şi cu Gustav. La început avea numai un claxon. Dar atâta a stăruit pe lângă tatăl său, până când acesta i-a cumpărat o motocicletă. Fireşte, nu o maşină grea, ci o motocicletă mică, pentru care nu trebuie permis. Locatarilor din casele vecine le ajunge însă şi aşa gălăgia pe care o face Gustav. Când încalecă pe motocicletă, îmbrăcat în salopetă, sau când vine duduind de după colţ, ai zice că e cel puţin campionul motocicliştilor germani. Cei care îşi fac lecţiile cască o vreme gura la cer. Ah,

oameni buni, zice Gustav, clasa o trec eu în orice caz. Sunt penultimul, şi mi-e destul.

Când un băiat împlineşte vârsta de 14 ani, e tot copil, poate chiar un mucos. Dar când o fată ajunge la vârsta asta, este o domnişoară în toată regula. Vai de aceia care ar lua-o în râs pe o asemenea duduie! Cel care i-ar spune: Nu te mai fandosi aşa, maimuţo! ar vedea pe dracul.

Se înţelege că Pony Hütchen n-a devenit o maimuţă în ultimul an. Doar e prea dată dracului pentru asta. Înainte era pe jumătate băiat, iar acum este pe jumătate domnişoară. Bunica îi spune adesea: Ai timp, fetiţo, ai

timp. Babă ai să tot fii.

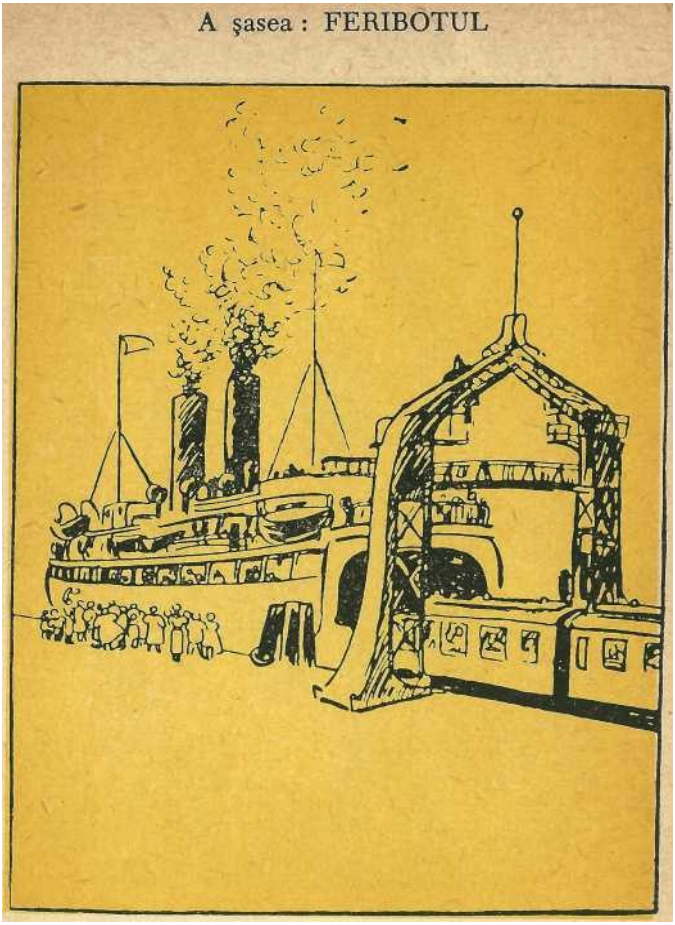

Aţi văzut vreodată un feribot, fie la Sassnitz, fie la Wamemünde sau la Stralsund? Sunt nişte vapoare grozave, care acostează chiar lângă gară şi când cască o dată gura, se urcă pe vapor un tren întreg. Vaporul străbate apoi Marea Baltică cu tren cu tot, până în Danemarca, până la Rügen sau în Suedia, iar când acostează, trenul coboară şi porneşte mai departe pe uscat, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. E straşnic, nu? Să mergi cu trenul, e

frumos. Cu vaporul, tot frumos. Dar ce frumos trebuie să fie în trenul-vapor!

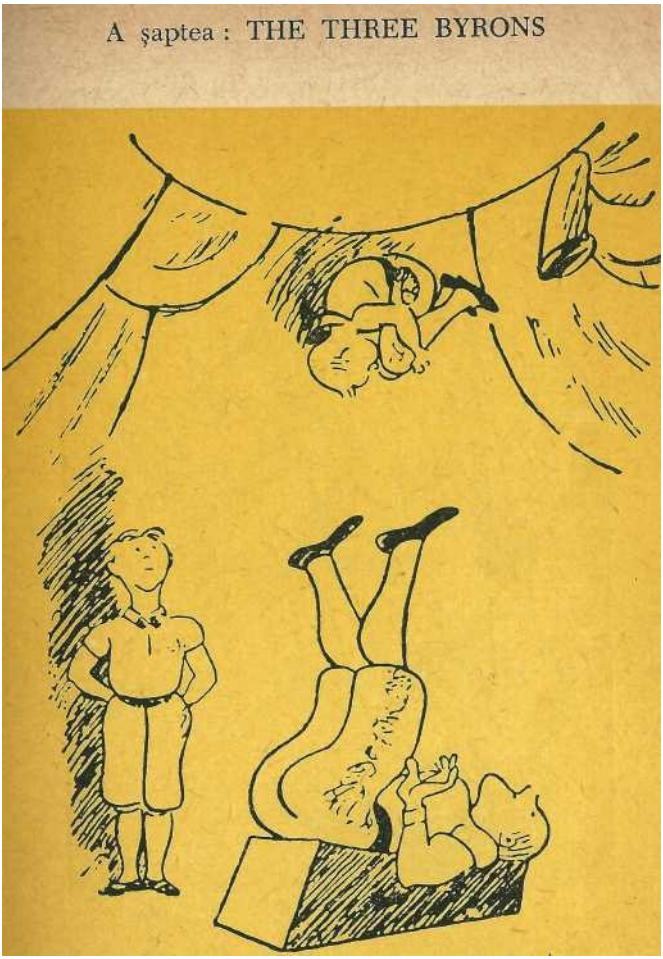

The three Byrons, adică cei trei Byroni, joacă în povestea noastră un rol destul de important. Ei sunt artişti şi se produc la varieteu. Câteodată la circ. Unul dintre dânşii este tatăl, iar ceilalţi doi sunt fiii lui. Pe băieţi îi cheamă Mackie şi Jackie. Sunt gemeni, dar Jackie e mai voinic decât Mackie. Din cauza asta bătrânul Byron este supărat. Dar ce poate face Jackie? Alţi copii se bucură

când cresc. Pe Jackie Byron asta îl scoate din fire.

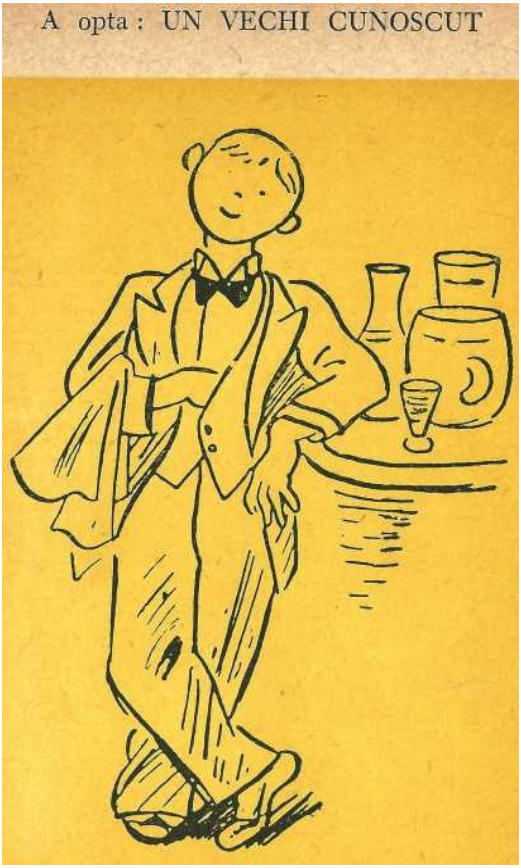

Cel pe care îl vedeţi aici este un picolo, adică un mic slujbaş al hotelului, care odată şi odată o să ajungă chelner sau chiar ţal[2] sau chiar director. Deocamdată este însă picolo şi ajută la pus masa şi la strâns farfuriile. Grea meserie să fii picolo! Uneori, ce-i drept, ai câteva ore libere. Atunci poţi trage o fugă până la apă, ca să înoţi până la bancul de nisip. Sau te poţi aşeza pe tubul cel mare de gumă, care serveşte drept reclamă pentru pasta de dinţi. Şi se mai poate ca acolo să te întâlneşti cu vechi

2 Ospătarul care face plata. (n. t.)

cunoscuţi din Berlin şi să-ţi aduci aminte de timpuri de mult trecute.

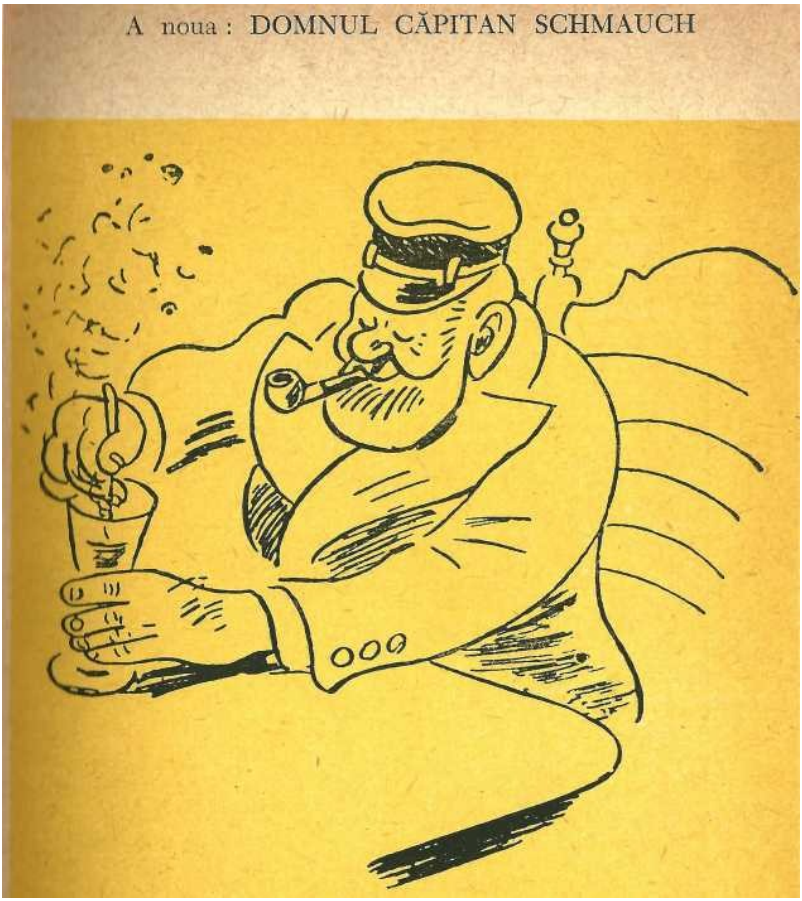

Domnul de mai sus este un bătrân lup de mare. E căpitan pe un cargobot cu care străbate Marea Baltică. Uneori încarcă lemne. Alteori, cărbuni. Uneori, fier suedez. Şi uneori prea mult rom. Se poate întâmpla… Vântul de mare face sete. Căpitanul Schmauch are o căsuţă la Korisbüttel. Iar în port se află o barcă cu pânze, care îi aparţine. Şi ca să nu uit: picolo este nepotul lui. Există pe lume mult mai multe rubedenii decât ai crede.

A zecea : INSULA CU PALMIER

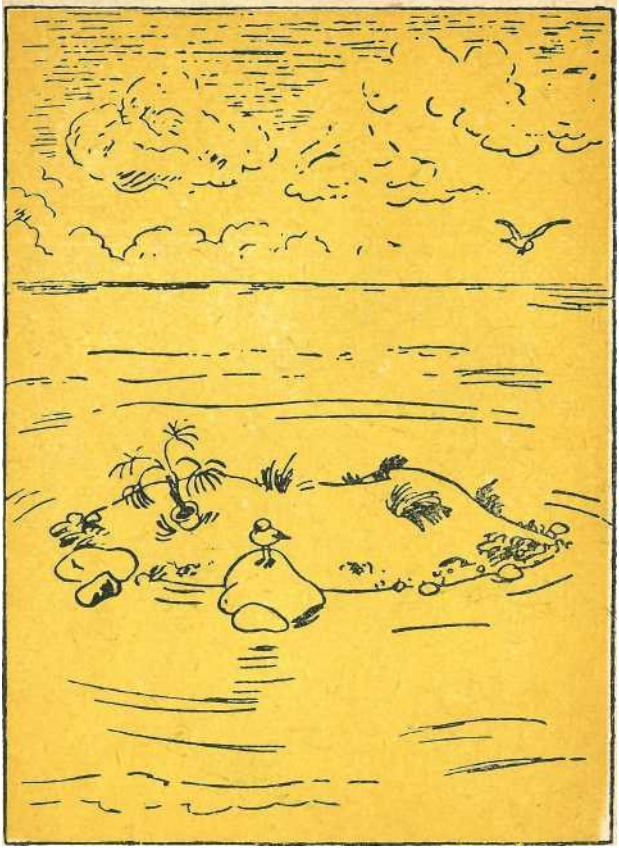

În largul Mării Baltice, nu departe de ţărm, se află o insulă mică, mică de tot. Odată, mai de mult, un pescar a adus în glumă în insuliţă un palmier şi l-a înfipt, cu ghiveci cu tot, în nisip. Acuma palmierul african a devenit un fel de copac în nisipul nordic. La vederea lui, s-ar înduioşa însă şi câinii, dacă ar exista pe insulă câini. Dar insula este cu

totul nelocuită. Întâi pentru că e formată numai din nisip şi al doilea, pentru că e cu mult prea mică pentru a fi locuită. Dacă cineva, adormind, s-ar rostogoli din pat, ar cădea în mijlocul mării.

CAPITOLUL I
SERGENTUL JESCHKE ARE O DORINŢĂ

Domnul sergent Jeschke avea o după-amiază liberă şi venise la Tischbeini cu un pachet de prăjituri grozave. Mama lui Emil făcuse o cafea. Cu frank-cafea adevărată, de Karlsbad! Acuma şedeau toţi trei la masa rotundă din odaia de musafiri şi mâncau cu poftă. Farfuria cu prăjituri se golea încet-încet. Domnul Jeschke povestea că primarul din Neustadt vrea să desfiinţeze tramvaiul cu cai şi să construiască un tramvai adevărat, electric. Mai lipseau doar banii. Emil întrebă:

— De ce nu mai bine un metrou? Dacă dispare tramvaiul cu cai, Neustadtul nu va mai fi nici pe jumătate atât de frumos ca azi, iar tramvaie electrice sunt peste tot.

Dar mama lui spuse:

— Dacă e vorba de bani, Neustadtul o să rămână cu tramvaiul cu cai până în ziua de apoi.

Liniştit din partea asta, Emil luă din farfurie ultima bucată de plăcintă cu mere şi îşi făcu datoria.

Sergentul întrebă, politicos, dacă se poate fuma.

— Desigur, domnule Jeschke! îi răspunse doamna Tischbein. Musafirul scoase din tabachera de piele o ţigară de foi groasă, neagră, o aprinse şi se învălui în nori deşi, albaştri-cenuşii.

Apoi doamna Tischbein se ridică, strânse ceştile şi farfuriile şi le duse în bucătărie, iar când se întoarse, spuse că trebuie să se ducă numaidecât la drogherie ca să cumpere săpun de gudron, căci peste o oră vine doamna Homburg să se spele pe cap.

Emil se ridică repede, ca să se ducă el.

— Ba nu, băiete – îl opri mama – mă duc eu.

Emil o privi mirat.

Domnul Jeschke se uită la doamna Tischbein şi cu această ocazie trase în piept prea mult fum de ţigară, încât îl apucă tusea. Când isprăvi de tuşit, spuse: Emil, aş avea ceva de vorbit cu tine, între bărbaţi, ca să zic aşa.

În acest moment se auzi închizându-se uşa de afară. Doamna Tischbein plecase.

— Poftim, fie după cum doreşti – făcu Emil. Numai că nu înţeleg de ce a plecat mama atât de repede. Cumpărăturile sunt de obicei sarcina mea.

Sergentul puse ţigara în scrumieră, se aşeză picior peste picior şi începu să adune cu degetele scrumul. (Deşi nu se vedea nici urmă de scrum.) Apoi începu:

— Poate de aceea a plecat mama ta, ca noi doi să putem vorbi în linişte…

Apoi privi stingherit în tavan.

Emil ridică şi el ochii, dar nu era nimic de văzut acolo.

Sergentul luă ţigara de pe masă şi întrebă pe neaşteptate:

— Îţi sunt foarte antipatic?

Emil era cât pe ce să cadă de pe scaun.

— Ce-ţi trece prin minte? Ce întrebare caraghioasă, domnule Jeschke!

Şi după câteva clipe de gândire:

— Mai demult îmi era foarte frică de dumneata.

Sergentul începu să râdă.

— Din cauza statuii, nu-i aşa?

Băiatul dădu din cap.

— Prostii de astea am făcut şi noi când eram copii de şcoală.

Emil nu mai putea de mirare.

— Dumneata?! Chiar dumneata în persoană?!

Poliţistul răspunse:

— Chiar eu în persoană!

— Atunci îmi eşti simpatic – declară Emil.

Domnul Jeschke păru că se bucură, apoi vorbi iar:

— Trebuie să te întreb ceva foarte important. Cu mama ta am vorbit încă de duminica trecută, dar ea a spus că depinde de tine. Dacă ţie nu-ţi convine, nu se va alege nimic din toate astea.

— Aşa? făcu Emil, apoi se gândi o vreme, după care spuse: Nu te supăra, dar nu înţeleg nimic.

Celălalt se uită la ţigară şi pentru că între timp se stinsese, o aprinse din nou, apoi spuse:

— E greu să vorbeşti despre asta cu un băiat aşa de mare. Îţi mai aduci aminte de tatăl tău?

— Aproape de loc. Aveam cinci ani când a murit.

Sergentul dădu din cap, apoi spuse repede:

— Aş vrea să mă însor cu mama ta!

Aici începu iar să tuşească. Când îi trecu tusea, continuă:

— Pot să ajung în serviciul central. Iar mai târziu, să devin inspector. Examenul îl iau sigur. Deşi n-am urmat la şcoală, nu sunt un prost şi voi câştiga destul de bine. Iar tu ai să poţi studia, dacă vei dori.

Emil strânse câteva firimituri de prăjitură de pe faţa de masă colorată.

Sergentul continuă:

— Dar dacă tu nu vrei, nu se mărită cu mine.

Emil se ridică şi se apropie de fereastră, uitându-se afară. Apoi se întoarse şi spuse încet:

— Trebuie să mă obişnuiesc întâi cu gândul ăsta, domnule Jeschke.

— Se înţelege – răspunse bărbatul.

Emil începu din nou să se uite pe fereastră.

„Cu totul altfel îmi închipuisem eu – se gândea el, urmărind cu ochii un camion. Aş fi vrut să câştig singur

bani. Bani mulţi. Pentru ca mama să nu mai fie nevoită să muncească. Şi voiam să rămân toată viaţa cu dine un om străin şi vrea să devină bărbatul ei!”

Deodată o zări pe mama lui ivindu-se de după colţ. Mergea foarte repede, uitându-se drept înainte.

Emil îşi ascunse faţa în faldurile perdelei.

„Acum trebuie să mă hotărăsc – îşi zise el. Şi nu trebuie să mă gândesc la mine. N-ar fi frumos. Ea s-a gândit totdeauna numai la mine. Îl iubeşte. În niciun caz nu trebuie să las să se vadă că sunt trist. Ba trebuie să fiu chiar vesel. Altfel o să-i stric bucuria”.

Respiră adânc, se întoarse şi rosti cu glas tare:

— Îmi convine, domnule Jeschke.

Sergentul se ridică, se apropie de dânsul şi îi strânse mâna. În acelaşi moment se deschise uşa, mama intră repede în odaie şi se uită cercetător la băiat.

Acestuia îi mai trecu o dată prin minte, iute ca fulgerul:

„Să fiu vesel!”

Apoi strânse încă o dată mâna lui Jeschke, începu să râdă şi spuse mamei sale:

— Ştii ceva, mamă, domnul sergent mi-a cerut mâna ta!

Când sosi doamna Homburg ca să se spele pe cap, Jeschke, mirele, plecă foarte mulţumit. Spre seară însă se reîntoarse, aducând flori, un sfert de kilogram de mezeluri fine şi o sticlă de vin dulce.

— Să ciocnim! zise el.

După ce mâncară, ciocniră. Emil ţinu o cuvântare solemnă, care îl făcu pe domnul Jeschke să râdă cu poftă.

Doamna Tischbein şedea mulţumită pe divan şi mângâia mâna lui Emil.

— Dragă băiete – spuse domnul Jeschke – îţi mulţumesc pentru urările tale. Sunt nespus de fericit de toate astea. Mai am numai o singură rugăminte, să nu-mi

spui tată. Mi s-ar părea ciudat. Fireşte, eu am să fiu pentru tine ca un tată, dar asta e o altă chestiune. Denumirea de tată însă nu mi-ar conveni.

În sinea lui, Emil fu foarte mulţumit de această propunere. Tare, spuse numai:

— Cum vrei, domnule sergent. Dar cum să-ţi spun? Bună ziua, domnule Jeschke, pare cam caraghios după un timp. Nu găseşti?

Logodnicul se ridică.

— Întâi să bem amândoi *bruderschaft.* Eu te tutuiam de mai înainte. Acum să mă tutuieşti şi tu pe mine.

Băură *bruderschaft.*

— Iar dacă mai târziu o să simţi nevoia să-mi spui pe nume, îţi atrag atenţia că mă cheamă Heinrich. Ai înţeles?

— La ordin, Heinrich!

Şi auzind-o pe mama lui râzând, se simţi fericit.

După ce Heinrich Jeschke plecă, cei doi Tischbeini se duseră la culcare. Se îmbrăţişară, ca totdeauna, apoi se culcară fiecare în patul lui. Dar deşi se căzneau să adoarmă, rămaseră multă vreme treji.

Emil se gândea:

„N-a băgat nimic de seamă. Ea crede că nu sunt de loc trist, aşa că se poate mărita cu domnul Jeschke şi poate fi atât de fericită pe cât i-o doresc eu. De altfel e un om cumsecade”.

Iar mama lui Emil se gândea:

„Ce bine îmi pare că băiatul n-a observat nimic! Nu trebuie să afle niciodată că eu aş fi fost mai bucuroasă să rămân numai cu el! Dar nu trebuie să mă gândesc la mine, ci întotdeauna numai la copil. Şi la viitorul lui. Cine ştie câtă vreme o să mai pot câştiga bani, iar domnul Jeschke este un om cumsecade”.

CAPITOLUL II
SCRISORI DIN BERLIN ŞI SCRISORI SPRE BERLIN

În ziua următoare, când Emil veni de la şcoală, mama îi dădu o scrisoare, spunându-i:

— Ai o scrisoare de la Berlin.

— De la Pony Hütchen?

— Nu, e un scris necunoscut.

— Şi ce scrie?

— Dar bine, băiete! exclamă doamna Tischbein, mirată. Doar n-o să-ţi deschid scrisorile!

El începu să râdă.

— Ia te uită, de când avem secrete unul faţă de altul?

Apoi îşi duse repede ghiozdanul în odaia de alături, zicându-şi în sinea lui:

„De ieri! De când cu domnul Jeschke!”

Când se întoarse, se aşeză pe divan, deschise scrisoarea şi începu să citească:

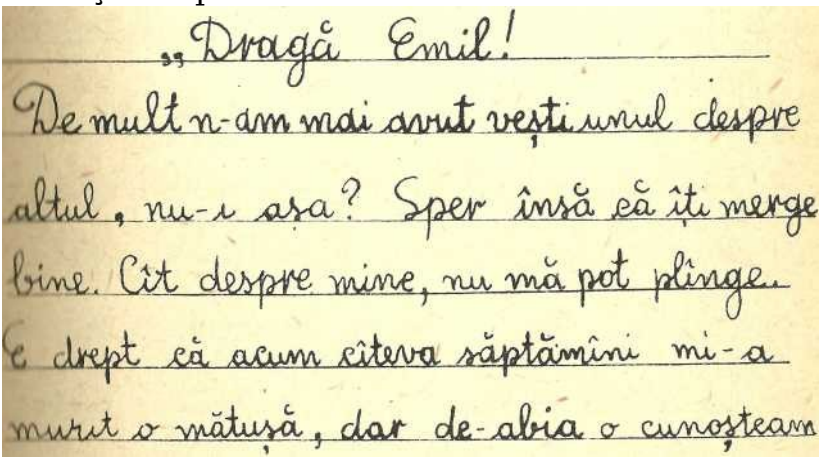
„Dragă Emil!

De mult n-am mai avut veşti unul despre altul, nu-i aşa? Sper însă că îţi merge bine. Cît despre mine, nu mă pot plînge. E drept că acum cîteva săptămîni mi-a murit o mătuşă, dar de-abia o cunoşteam

și nu poți fi prea necăjit când îți moare cineva pe care nu-l cunoști.

Acum o să înțelegi scopul scrisorii mele. Mătușa mi-a lăsat moștenire casa ei care e chiar la Marea Baltică, la Korlsbrüttel, dacă știi unde vine. Casa se află în mijlocul unei grădini, destul de mare și de frumoasă. Bănuiești ce vreau să spun? Fii atent! Vacanța mare bate la ușă, cum se zice! Și de când am moștenit casa, am o idee strașnică. Aș vrea să te invit pe tine și pe detectivii tăi, ca să petrecem vacanța împreună cu mine la mare. Părinții mi-au dat voie și se bucură foarte mult. Serios! De altfel or să locuiască și ei în casa mea, dar n-or să ne deranjeze. Știi de data tre-

cută ce bine o scot la capăt cu dînșii. În afară de asta, casa are parter și etaj. Mai mult n-ar putea pretinde nimeni.

Gustav a și acceptat invitația, părinții lui i-au dat voie. Dar n-o să vină numai el, ci și-ține-te bine-verișoara ta Pony Heimbold, numită Hütchen, precum și bunica ta, care ne-a plăcut atît de mult tuturora. Toți vor să vină, dacă vii și tu. Poate chiar și micul Marți, dacă mama lui n-o să trebuie să se ducă la băile Nauheim, căci atunci o să fie nevoit să plece și el acolo. Totul depinde de doctor, nu se știe dacă o să-i dea voie mamei lui la mare. Suferă de inimă.

Așadar vezi ce strașnic o să petrecem. Dă-ți un ghiont și zi da, banditule! Mama ta desigur că n-o să aibă nimic împotrivă, mai ales că vine și bunica, și Pony. Ce zici? Când o să sosești, o să te așteptăm la Berlin, ca să nu te mai dai jos la altă gară. Apoi o să ne ducem cu toții la gara Stettin, și de acolo la mare, acasă la mine.

Stai, să nu uit: bani nu-ți trebuie de loc. O luăm pe femeia noastră de serviciu, Clotilda, ca să ne gătească. E o bucătăreasă foarte bună, ceea ce-i foarte important.

Banii de drum îi dă tata, trebuie să-ți spun și asta. Mătușa n-a lăsat numai casa, ci și bani. Banii i-a moștenit însă tata, nu eu.

Trebuie numai să ne scrii dacă vii, și atunci îți trimit imediat suma necesară. Mă bucur nespus de mult că o să te văd după atîta timp! Iartă-mă că îți scriu despre bani. Data trecută spuneai că cei care au bani nu vorbesc despre asta. N-am uitat! Dar în împrejurarea de față, trebuie să vorbesc. Pentru că altfel s-ar putea să nu vii, și atunci n-o

să ne mai tihnească vacanța, și toată Marea Baltică o să cadă în baltă. Sigur.

Dragă Emil! Aștept cu nerăbdare răspunsul tău. Părinții mei te salută, iar eu rămîn al tău

Teodor Haberland, supranumit „Profesorul".

Nota bene: Acum cîteva luni, puțin timp după moștenirea mea aici, la Berlin, a fost turnat filmul despre Emil. Am asistat la filmare. Este foarte curios cînd o poveste adevărată devine deodată un film. Seamănă leit și e totuși complet

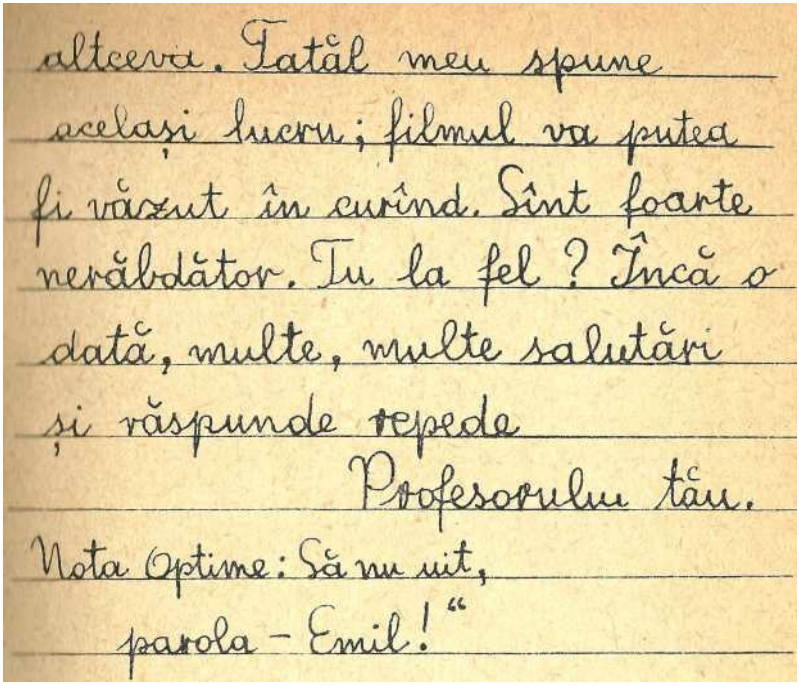
altceva. Tatăl meu spune
același lucru; filmul va putea
fi văzut în curînd. Sînt foarte
nerăbdător. Tu la fel? Încă o
dată, multe, multe salutări
și răspunde repede
Profesorului tău.
Nota Optime: Să nu uit,
parola – Emil!"

După ce termină de citit, Emil dădu mamei sale scrisoarea şi dispăru în odaia de alături. Aici îşi desfăcu ghiozdanul, scoase caietul de geometrie şi se prefăcu că îşi pregăteşte lecţiile. Dar privea ţintă înaintea lui şi cugeta, concentrat.

Se gândea. „Nici vorbă, ar fi nimerit să mă duc la Marea Baltică. Deşi mai bucuros aş fi rămas aici. Dar poate că îi stau sergentului Jeschke în cale. Doar de ieri e logodnicul mamei şi ea îl iubeşte. Trebuie să fiu înţelegător, sunt doar copilul ei!"

Doamna coafeză Tischbein se bucură de scrisoarea „Profesorului". Ce vacanţă frumoasă o să aibă Emil!

„Negreşit, o să-i simt lipsa tot timpul, dar nu trebuie să-i arăt asta băiatului!"

Apoi se duse în odaia de alături. Emil spuse:

— Mămico, cred că o să primesc invitaţia.

— Desigur – răspunse ea. Scrisoarea e atât de

frumoasă! Nu-i aşa? Numai să-mi promiţi că n-ai să te duci prea departe în apă, căci poate să vină un val mare sau un vârtej, şi n-aş mai avea linişte nicio clipă.

Emil promise solemn. Mama vorbi mai departe:

— Numai cu banii de drum, pe care vrea să ţi-i trimită consilierul juridic, nu mă împac de loc. O să luăm banii de la Casa de economii. Doar n-o să coste o avere!

Apoi începu să-l mângâie pe băiat, care stătea aplecat peste caietul de geometrie.

— Iar cu lecţiile? Până la masă du-te de ia puţin aer.

— Bine – făcu băiatul. Vrei să-ţi cumpăr ceva, sau să-ţi ajut la ceva?

Ea îl împinse spre uşă.

— Du-te! Când o să fie gata masa, te strig.

Emil ieşi în curte, se aşeză pe scara care ducea la spălătorie şi începu să smulgă, gânditor, iarba din crăpăturile treptelor ştirbite.

Dar deodată sări în sus, ieşi în goană pe poartă, apucă pe strada Sporer, trecu repede prin strada Weber şi când ajunse în piaţă, se opri şi începu să privească în jur, ca şi cum ar fi căutat pe cineva…

În faţa lui se înşirau barăcile fructarilor, ale zarzavagiilor şi ale brânzarilor şi gheretele grădinarilor şi ale măcelarilor. Printre şirurile pestriţe ale precupeţilor trecea, demn, cu mâinile încrucişate la spatele uniformei, domnul sergent Jeschke, în exerciţiul funcţiunii.

Băiatul străbătu piaţa pietruită şi se opri lângă sergent.

— Alo! strigă acesta. Mă cauţi cumva pe mine?

— Da, domnule Jeschke, adică voiam să spun Heinrich – răspunse Emil. Vreau să te întreb ceva. Un prieten al meu din Berlin a moştenit o casă la Marea Baltică şi m-a invitat acolo în vacanţa mare. Merge şi bunica, şi Pony Hütchen.

Domnul Jeschke îl bătu pe Emil pe umeri.

— Te felicit din toată inima. E straşnic!

— Nu-i aşa?

Poliţistul îl privi drăgăstos pe viitorul său fiu vitreg.

— Îmi dai voie să-ţi dăruiesc eu banii de drum?

Emil dădu din cap, apăsat.

— Am livret la Casa de economii.

— Păcat.

— Nu, Heinrich, am venit pentru altceva.

— Pentru ce?

— Ştii, mă gândesc la mama. Dacă n-ar fi fost tocmai ieri… Vreau să spun că… altfel n-aş fi lăsa

Emil făcu o pauză. Viaţa este uneori atât de grea!

— Să-mi dai cu vântul tău de onoare că ai să-i porţi de grijă. Altfel, nu plec.

— Îţi promit cum vrei, băiete, pe cuvânt de onoare, sau fără cuvânt de onoare.

— Atunci e în ordine – zise Emil. În fiecare zi, nu-i aşa? Bineînţeles că am să-i scriu şi eu foarte multe scrisori, dar scrisul nu înseamnă totul. Trebuie să fie totdeauna lângă dânsa cineva pe care să-l iubească. Nu-i dau voie să fie tristă.

— O să vin în fiecare zi – făgădui domnul Jeschke. Cel puţin o oră. Când o să am timp, o să stau şi mai mult.

— Mulţumesc – zise Emil, apoi făcu stânga-mprejur şi o luă la goană înapoi, pe acelaşi drum pe care venise.

Când ajunse acasă, se aşeză iar pe treaptă şi începu din nou să mulgă iarba din crăpături, ca şi cum nu s-ar fi mişcat niciodată de acolo.

După cinci minute, doamna Tischbein scoase capul pe fereastra bucătăriei.

— Hei, băiete! strigă ea tare. E gata masa!

El o privi, zâmbind.

— Vin numaidecât, mămico!

Capul dispăru de la geam. Emil se ridică încet şi intră în casă. După-amiază ceru mamei sale hârtie, se aşeză la

masă şi începu să scrie prietenului său Teodor Haberland, cu domiciliul în Berlin, Wilmersdorf, următoarea scrisoare:

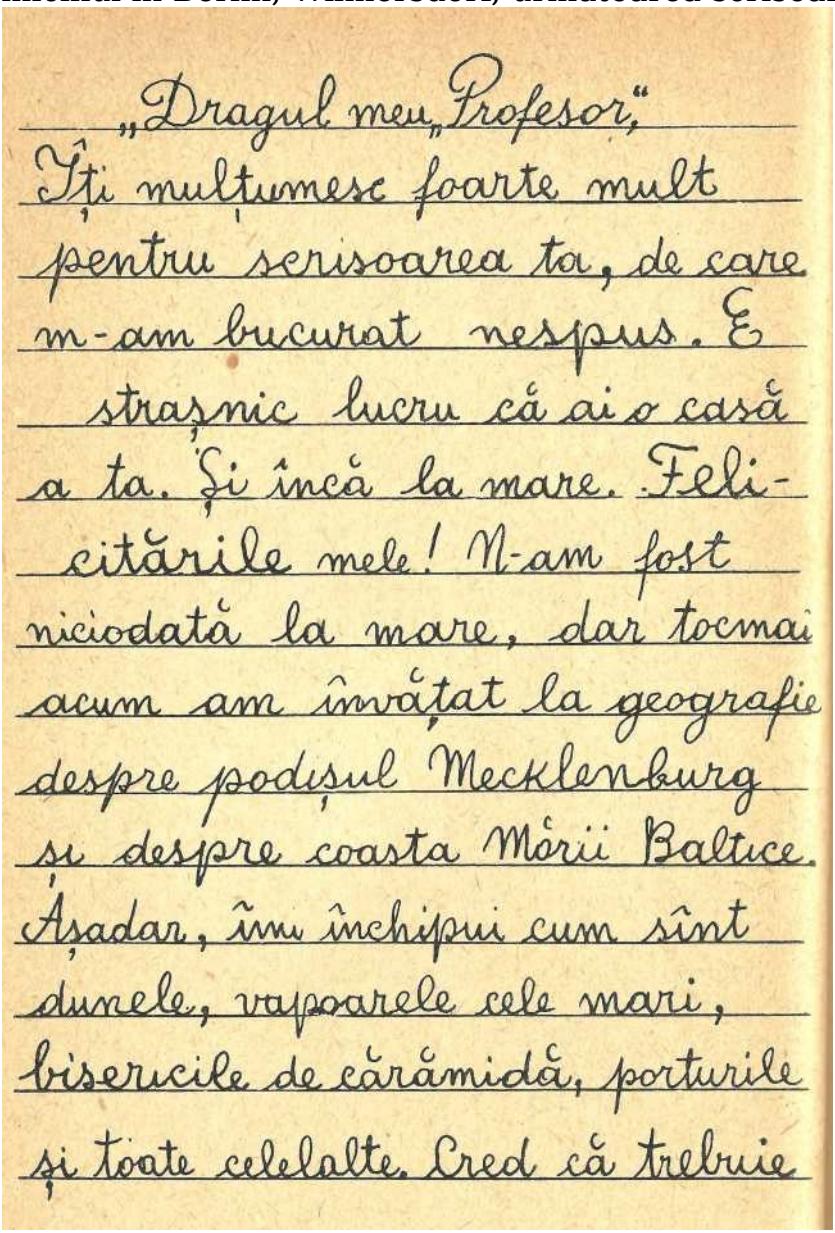

„Dragul meu „Profesor,"
Îți mulțumesc foarte mult pentru scrisoarea ta, de care m-am bucurat nespus. E straşnic lucru că ai o casă a ta. Şi încă la mare. Felicitările mele! N-am fost niciodată la mare, dar tocmai acum am învățat la geografie despre podişul Mecklenburg şi despre coasta Mării Baltice. Aşadar, îmi închipui cum sînt dunele, vapoarele cele mari, bisericile de cărămidă, porturile şi toate celelalte. Cred că trebuie

să fie foarte frumos.

Și e cu atît mai frumos, cu cît m-ai invitat să te vizitez. Primesc invitația cu bucurie și îți mulțumesc nespus de mult, ție și părinților tăi. Mă bucur că o să te văd, pe tine, pe Gustav și pe micul Marți, căci țin la toți cei care m-au ajutat atunci. E admirabil că ați invitat-o și pe Pony, și pe bunica.

Dacă n-ai destul loc în vilă o să facem pentru noi, băieții, un cort în grădină și o să trăim ca beduinii în

pustiu. Cearșafurile or să ne slujească drept burnuzuri și o să facem fiecare, pe rînd, cîte un ceas de pază, noaptea, pentru ca ceilalți să poată dormi liniștiți. Dar pînă atunci mai este timp.

Tot astăzi îi scriu și bunicii și verișoarei Pony.

Foarte frumos din partea voastră că veniți să mă luați de la gară. De data asta n-o să mai las să mi se fure banii, chiar dacă ar

fi să-i ascund într-un pantof.

Spune tatălui tău că-i mulțumesc pentru oferta lui cu privire la bani, dar aș prefera să-i iau de pe libretul meu de economii. Mai am 700 de mărci de atunci, știi tu. Cu celelalte 300 i-am cumpărat mamei un aparat electric de uscat părul așa cum a fost vorba, și un palton călduros de iarnă, care e și acum destul de frumos, căci mama își păs-

treazã grozav de bine lucrurile.

Mama te roagã s-o întrebi pe mama ta dacã trebuie sã aduc și albituri de pat. Și câteva prosoape. Apoi, dacã o sã am acolo nevoie de un costum de baie. Am numai niște chiloți de baie.

Și încã ceva: mergeți și voi cu clasa a treia? Altfel n-o sã putem cãlãtori în același compartiment, cãci clasa a doua este prea scumpã, și cu clasa a treia ajung la destinație tot atît de repe-

de, nu-i așa?

Cînd o să ne vedem o să-mi povestești cu de-amănuntul cum a fost la turnarea filmului cu Emil, la care spui că ai fost de față. Să sperăm că filmul o să ruleze cît de curînd la cinematograf. Poate o să mergem chiar împreună să-l vedem.

Multe salutări de la mama și de la mine și respectele noastre pentru amabilii tăi părinți. Încă o dată, cele mai vii mulțumiri!

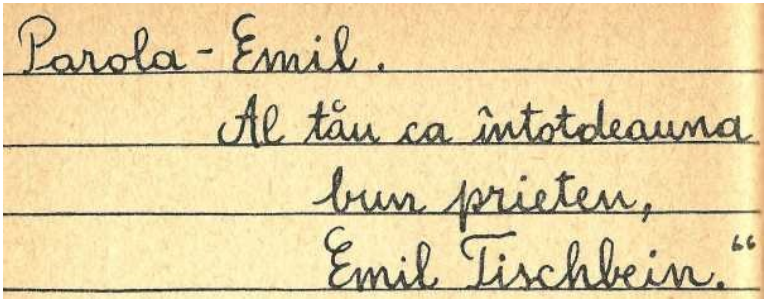

CAPITOLUL III
EMIL PORNEŞTE LA DRUM

Zilele şi orele rele pe care le aşteptăm vin repede ca vântul. Ele se apropie ca nişte nori negri, aducători de ploaie, pe care vijelia îi mână înaintea ei pe cer.

Zilele vesele, în schimb, se lasă aşteptate. Parcă anul ar fi un labirint şi ele n-ar găsi drumul drept către noi.

Totuşi, într-o dimineaţă a sosit şi vacanţa! Te trezeşti devreme, ca de obicei, şi vrei să sari din pat. Apoi îţi aduci aminte. Doar nu trebuie să te duci la şcoală! Te întorci alene cu faţa la perete şi închizi ochii.

Vacanţa! E un cuvânt aşa de frumos, ca două porţii de îngheţată asortată cu frişcă. Şi încă vacanţa mare!

Apoi îţi arunci cu băgare de seamă privirile pe fereastră şi vezi că soarele străluceşte, cerul e albastru şi că în nucul din faţa casei nu se mişcă nicio frunză. Parcă s-ar fi ridicat în vârful picioarelor şi acum se uită pe furiş în odaie. Stai liniştit, eşti fericit şi dacă nu ţi-ar fi lene, te-ai scobi în nas.

Dar deodată sari în sus, ca muşcat de şarpe, şi arunci cât colo plapuma. La naiba, doar trebuie să pleci cu trenul! Bagajul nici nu-i gata! Ieşi din odaie, fără să-ţi mai pui papucii, şi strigi din sală:

— Cât e ceasul, mămico?...

În cele din urmă Emil ajunse la gară. Mama lui îl ţinea strâns de mână, iar sergentul Jeschke, care se învoise

pentru o oră, ducea bagajul şi pachetul cu sandvişuri. Ca să nu-i stinghereascâ, rămăsese mai în urmă.

— Să-mi scrii la fiecare două zile – îl ruga doamna Tischbein pe Emil. Mi-ai făgăduit că n-ai să înaintezi prea departe în apă. Totuşi n-o să am linişte. Atâţia băieţi la un loc! Câte nu se pot întâmpla!

— Te rog! zise Emil. Doar mă cunoşti. Când făgăduiesc ceva, mă ţin de cuvânt. Dimpotrivă, eu sunt îngrijorat din cauza ta. Ce-ai să faci atâta timp fără fiul tău?

— Am de lucru. Şi când o să am timp, o să mă duc la plimbare. Duminica o să fac excursii cu Jeschke, la Meierii sau la Amselgrund. Asta, bineînţeles, când o să fie el liber. O să ne luăm de mâncare. Iar când n-o să fie liber, o să cârpesc rufe. Câteva feţe de pernă sunt rupte de tot. Sau o să-ţi scriu câte o scrisoare lungă. Da?

— Cât de des, te rog! zise Emil, strângându-i mâna. Iar dacă o fi să se întâmple ceva, să-mi telegrafiezi. Am să vin numaidecât.

— Ce să se întâmple? întrebă doamna Tischbein.

— Nu se poate şti. Dacă o să ai nevoie de mine, am să vin. Dacă n-o fi niciun tren, o să plec pe jos. Doar nu mai sunt copil. Nu trebuie să uiţi asta. Nu mai vreau să-mi ascunzi grijile tale şi atâtea altele.

Doamna Tischbein se uită îngrozită la Emil.

— Ce să-ţi ascund?

Tăcură amândoi, uitându-se la şinele strălucitoare.

— Nu mă gândesc la ceva anume – zise băiatul. Deseară, când o să ajungem la mare, am să-ţi scriu imediat o carte poştală. Dar poate că o s-o primeşti abia poimâine. Cine ştie cât de rar se scot scrisorile din cutii pe coastă!

— Şi eu o să-ţi scriu de îndată ce o să sosesc acasă, ca să ai îndată un semn de la mine – zise mama. Altfel o să te simţi atât de străin!

Apoi sosi trenul de Berlin. Când se opri, trosnind din

încheieturi, sergentul Jeschke se repezi într-un compartiment de clasa a treia, ocupă un loc lângă fereastră, aşează geamantanul lui Emil în plasă şi aşteptă până când se urcă şi băiatul în compartiment.

— Foarte mulţumesc! zise Emil. Eşti cât se poate de drăguţ cu mine.

Jeschke făcu un gest.

— Să nu mai vorbim de asta, băiete…

Apoi scoase din buzunar portmoneul, căută înăuntru, îi bägă lui Emil două hârtii de câte *5* mărci în mână şi zise:

— Ceva bani de buzunar. Oricând poţi avea nevoie de ei. Îţi doresc petrecere bună. Vremea o să fie frumoasă săptămâna viitoare. Cel puţin aşa scrie în ziar. Şi ceea ce ţi-am promis în piaţă, am s-o fac, negreşit. Am să văd de mama ta în fiecare zi, cel puţin o oră.

Emil bägă în buzunar cele 10 mărci, apoi strânse mâna sergentului.

— Mulţumesc foarte mult, Heinrich.

— Bine, bine, băiete!

Jeschke încercă să împingă geamantanul mai adânc.

— Să nu-ţi cadă în cap la prima smucitură. Ei, acum o să-mi iau rămas bun.

Coborî din tren şi rămase pe peron, în spatele doamnei Tischbein.

Ea stătea chiar în faţa geamului prin care privea Emil. Trimise multe salutări pentru bunica, pentru Pony şi pentru toţi ceilalţi.

— Şi să nu intri năduşit în apă! Te poţi îmbolnăvi!

— Ceea ce n-ar avea niciun rost! strigă Jeschke, râzând fără motiv.

— Nu uita să mănânci sandvişurile – adăugă mama. Altfel se usucă.

Şeful de gară dădu semnalul şi locomotiva se smuci din loc.

— Să nu mă uiţi! zise băiatul, dar spuse asta aşa de

încet, încât mama nu înţelese. În sinea lui îi păru mai bine.

Trenul porni, domol.

— Şi să nu mai mânjeşti statuile! strigă, râzând, sergentul Jeschke.

Apoi nu mai putură decât să-şi facă semne cu mâna.

Călătoria urmă de data asta fără visuri şi fără furturi. Emil îşi adusese cartea de geografie – partea I, Germania – şi mai citi o dată, cu de-amănuntul, despre golful Lübeck, despre platoul Mecklenburg, Pomerania, insulele Rügen şi coasta Mării Baltice. Se pregătea de parcă ar fi avut de dat un examen.

Meticulozitatea era un obicei al lui. (Sunt şi obiceiuri mai rele.) După ce citi de două ori tot ce era în carte, o închise şi începu să se uite pe geam, privind ţinutul monoton pe care îl străbătea trenul. În vreme ce lanurile i se perindau pe dinaintea ochilor, ceea ce citise i se învârtea în cap ca o duzină de roţi de moară. Asediul zadarnic al Stralsundului, partea muntoasă din Holstein, arhitectura gotică veche, locul natal al mareşalului *Blücher,* rocile cretacee din Rügen, cirezile din Mecklenburg, minele de cărbuni, rachiul de ienupăr, baclavaua de Lübeck, debarcarea lui Gustav Adolf al Suediei, cantorul din Buxtenhude, toate i se învârteau în minte ca un caleidoscop.

Ca să se liniştească, Emil mâncă toate sandvişurile, până la ultima firimitură. Hârtia o aruncă pe fereastră. Ea fâşâi, pocni şi în cele din urmă căzu pe un vrej de dovleac, care aparţinea unui cantonier de pe linia ferată. Bariera era închisă şi în spatele ei aştepta un camion.

Lângă vizitiu stătea un băiat, care începu să facă semne. Emil îi răspunse.

Uneori coborau oameni, alteori se urcau, alteori intra în compartiment conductorul şi făcea semne groase cu creionul pe dosul biletelor.

Pentru schimbarea trenului, Emil nu trebuia să-şi

facă nicio grijă. Se apropiau de capitala ţării cu mult mai repede decât în urmă cu doi ani.

Totdeauna se întâmplă aşa. Fie că e vorba de o plimbare neînsemnată, fie de o călătorie cu trenul, aceeaşi distanţă pare a doua oară mult mai scurtă decât prima dată. (De altfel, lucrul acesta este adevărat nu numai pentru distanţele care se măsoară cu metri şi cu centimetri.)

Intrând în gara Friedrichstrasse, bunica lui Emil şi Pony se strecurară prin bariera de control de pe peron.

— Nu fugi aşa! zise bunica. O femeie bătrână nu-i un tren accelerat.

Pălăria ei neagră, legată sub bărbie, îi ajunsese pe o ureche.

— Băiatul soseşte într-un minut – îi întoarse vorba Pony, nerăbdătoare. Puteam fi ceva mai punctuale.

Bunica dădu energic din cap şi pălăria i se strâmbă şi mai tare.

— Mai punctual decât punctual nu există. O jumătate de oră prea devreme este tot aşa de nepunctual ca şi o jumătate de oră prea târziu.

Pony voia tocmai s-o contrazică, când le zări „Profesorul”. Băiatul se îndreptă spre ele, îşi scoase şapca şi le salută:

— Bună ziua, doamnelor!

— Bună ziua, domnule mare proprietar – răspunse bunica.

„Profesorul” roşi, apoi îi luă lui Pony geamantanul din mână, îşi făcu loc prin mulţime, conducându-le spre locul unde se aflau părinţii lui. Consilierul juridic Haberland le salută pe amândouă şi le prezentă pe soţia lui. Doamna Haberland, mama „Profesorului”, era drăguţă, dar plăpândă, nu mai mare decât băiatul. Alături de bărbatul ei, înalt şi uscăţiv, părea o fetiţă.

Pony făcu câteva reverenţe şi transmise salutările şi

complimentele pe care avea să le predea părinţilor „Profesorului” din partea părinţilor ei. Bunica povesti că nu fusese niciodată la mare şi că se bucură grozav.

Apoi tăcură cu toţii. Îl aşteptau pe Emil. Mult nu avură de aşteptat, căci trenul se apropie şi peste un minut intră, şuierând, în gară. Când se opri, călătorii începură să coboare.

— Desigur că iar s-a dat jos la Zoo! se văită Pony.

Dar iată că Emil coboară din compartiment, târându-şi geamantanul. Uitându-se cercetător în jur, el îi zăreşte pe cei ce-l aşteaptă, zâmbeşte şi se îndreaptă în goană spre dânşii. După ce puse jos geamantanul, o sărută pe bunica, dădu mâna cu părinţii „Profesorului” şi îi spuse lui Pony:

— Vai, ce mult ai crescut!

La urmă îl salută pe „Profesor”. Amândoi erau foarte formalişti unul faţă de altul, dar aşa sunt tinerii când nu s-au văzut de mult. (După zece minute însă, se schimbă.)

— Gustav a plecat azi dimineaţă cu motocicleta – explică „Profesorul”.

— Aha! făcu Emil.

— Îţi trimite multe salutări.

— Mulţumesc.

— Iar micul Marţi a plecat aseară.

— Nu la Nauheim?

— Nu. Doctorul i-a dat voie mamei lui la mare.

— Minunat! răspunse Emil.

— Aşa găsesc şi eu – i-o întoarse „Profesorul”.

Se făcu o pauză cam penibilă. Consilierul juridic salvă situaţia. El lovi de trei ori cu bastonul în pământ şi zise:

— Fiţi atenţi! Acum mergem cu toţii la gara Stettin. Luăm două taxiuri, într-unul or să meargă bătrânii şi într-unul copiii.

— Dar eu? întrebă Pony Hütchen.

Toţi izbucniră în râs, afară, bineînţeles, de Pony. Ea se simţi cam jignită şi zise:

— Doar nu mai sunt copil, iar bătrână nu sunt încă! Ce sunt, prin urmare?

— O fată neroadă – zise bunica – şi drept pedeapsă ai să mergi cu oamenii mari, ca să înţelegi că eşti încă copil.

Cu asta se alese Pony Hütchen.

Luară masa de prânz în sala de aşteptare a gării Stettin, apoi se urcară în trenul care trebuia să-i ducă la mare. Pentru că veniseră devreme, găsiră un compartiment numai pentru dânşii, deşi era prima zi de vacanţă. Trenul era ticsit de copii, de găleţi, de steguleţe, mingi, lopeţi, coji de portocale, şezlonguri, cornete cu cireşe, baloane, râsete şi urlete. Dar vagoanele alergau vesele prin pădurile de brazi din Brandenburg. Larma se revărsa pe ferestrele deschise spre câmpia liniştită.

Crengile se legănau încet în bătaia vântului de vară şi îşi şopteau una alteia:

— A început vacanţa mare!

— Fâş!… mormăi un fag străvechi.

CAPITOLUL IV
VILA BELVEDERE

Korisbüttel-ul nu face parte din marile localităţi balneare. Cu zece ani în urmă, nu avea nici măcar staţie de cale ferată. Pe atunci trebuia să cobori din tren într-o mică localitate de pe linia Lübeck-Stralsund, care, dacă nu mă înşel, se numea Stubennagen. Dacă aveai noroc, găseai acolo vreo căruţă de modă veche, trasă de o gloabă mecklenburgheză greoaie, care-i ducea pe vilegiaturişti la Korisbüttel, pe drumuri nisipoase, întortocheate. La dreapta şi la stânga se întindeau câmpii sterpe. Tufişurile de ienuperi se înşirau ca nişte pitici verzi între fagii şi stejarii seculari. Uneori, câte o ceată de căprioare rupea

tăcerea înconjurătoare. Iar din minele de cărbuni care se aflau în poienile din pădure, se ridica în aerul verii un fum albăstrui, înţepător. Era ca în poveştile fraţilor Grimm.

Astăzi însă nu mai e aşa. Te duci la Korisbüttel fără să schimbi trenul şi după ce dai bagajul unui hamal şi străbaţi, tropăind, gara, eşti în trei minute la hotel, iar în zece minute la plajă. Dar eu cred că înainte era mai frumos. Atunci, ca să ajungi la mare, aveai de învins greutăţi. Iar greutăţile care ne stau în cale nu trebuie dispreţuite, căci au şi ele partea lor bună.

Jumătate din Korisbüttel venise la gară ca să întâmpine trenul cu vilegiaturişti. Piaţa gării era plină de căruţe, vizitii, triciclete, care şi cărucioare. Erau aşteptaţi mulţi oaspeţi şi încă mai mult bagaj.

Domnişoara Clotilda Seelenbinder, femeia de serviciu a familiei Haberland, stătea rezemată de barieră. Zărindu-l pe consilierul juridic, ea începu să-i facă semne cu amândouă mâinile. El era cu un cap mai înalt decât valul de oameni care se scurgea din tren.

— Aici sunt! strigă ea. Domnule consilier juridic! Domnule consilier juridic!

— Nu striga aşa, Clotilda! zise el, dându-i bună ziua. Nu ne-am văzut de mult, hai?

Ea începu să râdă.

— De două zile.

— Totul e în ordine?

— Cred şi eu! Bună ziua, doamnă! Ce faceţi? Ce bine că am venit înainte! O casă ca asta dă mult de lucru. Bună ziua, Teo, ce palid eşti, dragă! Te doare ceva? Ăsta trebuie să fie prietenul tău, Emil, nu-i aşa? Bună ziua, Emil. Am auzit mult vorbindu-se despre tine. Paturile sunt înfăţate. Deseară avem biftec cu legume asortate. Carnea e mai ieftină aici decât la Berlin. A, asta este Pony Hütchen, verişoara lui Emil. Se vede numaidecât. Ce asemănare! Ţi-ai adus şi bicicleta? Nu?

Bunica lui Emil îşi astupă urechile.

— Opreşte-te puţin! o rugă ea. Fă o pauză, domnişoară! Faci oamenilor capul calendar. Eu sunt bunica lui Emil. Bună ziua, dragă!

„Ce asemănare!” îşi zise femeia de serviciu a Haberlanzilor, apoi făcu o plecăciune şi zise:

— Clotilda Seelenbinder[3]

— Este o nouă profesie? întrebă bunica.

— Nu; aşa mă cheamă.

— Săraca de ea! zise bunica. De ce nu te duci la doctor? Poate o să-ţi prescrie alt nume.

— Adevărat?! se miră Clotilda.

— Nu – răspunse bunica. Nu, înţeleapto! Eu nu vorbesc aproape niciodată serios. Rar merită să vorbeşti serios.

Cuferele şi valizele fură încărcate într-un cărucior pe care îl împrumutase Clotilda de la căruţaşul Kröger, pe care-l trăgea un om de serviciu. Emil şi „Profesorul” împingeau căruciorul din urmă. Aşa merseră de-a lungul străzii Blücher. Ceilalţi veneau în urmă.

Deodată răsună un claxon puternic. De pe un drum lăturalnic venea vâjâind o motocicletă în plină viteză. Omul de serviciu al lui Kröger opri căruciorul şi începu să blesteme aşa de tare, încât zăngăniră toate geamurile caselor dimprejur. Noroc ca blestema în dialect.

— Numai să nu mă calci pe cravată! strigă motociclistul. Încolo nu-mi pasă de nimic!

Emil şi „Profesorul”, uitându-se miraţi pe deasupra cuferelor, izbucniră, entuziasmaţi:

— Gustav!

Ocolind repede căruciorul lui Kröger, ei îl salutară pe vechiul lor prieten. De spaimă, acesta lăsase motocicleta în mijlocul străzii, îşi scosese ochelarii de soare şi zicea:

— Asta mai lipsea! Să sfărâm pe cei mai buni prieteni

3 Legător de suflete (în limba germană), (n.t.)

ai mei! De fapt voiam să vin să vă iau de la gară.

— Nimeni nu se poate pune împotriva sorţii – zise o voce din şanţul şoselei.

Gustav se uită speriat la motocicletă.

— Unde e micul Marţi? strigă el. Doar stătea la spatele meu!

Alergară cu toţii la şanţ. Acolo scâncea micul Marţi. Dar nu păţise nimic, făcuse numai un salt la curbă şi căzuse în iarbă.

— Vacanţa a început bine – zise el râzând, apoi, ridicându-se, adăugă: Parola – Emil!

— Parola – Emil! strigară toţi patru şi îşi continuară paşnic drumul.

Oamenii mari, care rămăseseră cu mult în urmă, nu văzuseră nimic.

— Uite, acolo e casa lui Teo! zise Clotilda Seelenbinder cu mândrie, arătând drept înainte.

Era o casă de modă veche, foarte drăguţă, în mijlocul unei grădini pline de flori, de ronduri şi de copaci. Pe frontispiciu era scris: „Vila Belvedere”.

Clotilda continuă:

— Ceea ce vedeţi la stânga este o verandă mare de sticlă, cu ferestre care se deschid. Deasupra se află un balcon descoperit, pentru băi de soare. Camera de lângă balcon am aranjat-o pentru domnul şi doamna consilier. Vă convine, doamnă?

— Tot ce faci îmi convine – îi răspunse prietenos mama „Profesorului”.

Clotilda se făcu roşie ca focul.

— Odaia de alături va fi a bunicii lui Emil şi a domnişoarei Pony Hütchen. Pe băieţi o să-i culcăm la parter, în odaia de lângă verandă. În cealaltă cameră mai este un divan, poate mai vine cineva în vizită. Mai putem aranja şi un pat de campanie, care se strânge. Masa o s-o luaţi pe verandă. Pe vreme bună, fireşte că se poate mânca

şi în grădină. Deşi afară mâncarea se răceşte repede. Dar se poate acoperi cu ceva.

Deodată se uită în jurul ei.

— Dar unde sunt băieţii? Trebuie să fi sosit înaintea noastră.

— S-au culcat – zise bunica lui Emil. Şi dacă o să mai vorbeşti mult, copiii or să doarmă şi or să se scoale iar.

Clotilda se uită şovăind la bătrână.

— Cu dumneavoastră nu ştie omul niciodată dacă vorbiţi serios sau nu.

— Aşa îi e obiceiul – se amestecă Pony. Tata zice că bunica are un spiriduş într-însa.

Clotilda deschise poarta şi se îndreptă spre casă, urmată încet de ceilalţi, care arătau omului de serviciu al lui Kröger unde să ducă fiecare geamantan şi fiecare valiză.

Cea mai mare parte a grădinii se întindea în spatele casei. Cei patru băieţi erau acolo, în căutarea unui garaj pentru motocicleta lui Gustav. „Profesorul” şedea pe o bancă, bălăbănind din picioare, şi zicea:

— Nu sunt decât două soluţii. Putem pune motocicleta ori în sera de roşii, ori în şopronul de unelte.

— În seră e prea cald – fu de părere Marţi.

Emil cugetă:

— În şopron sunt cuţite şi alte obiecte ascuţite, care pot tăia cauciucurile.

Gustav se repezi la şopron, se uită înăuntru şi dădu din umeri:

— Aici nu-i loc nici pentru o roabă, dar încă, pentru o maşină atât de grea!

„Profesorul” începu să râdă.

— Asta se cheamă la tine maşină grea?

Gustav se simţi jignit.

— Nu există alte maşini mai grele fără permis de circulaţie şi dacă adineauri n-aş fi claxonat atât de

prosteşte, v-aş fi făcut praf şi pulbere.

— Să oprim căldura în seră – propuse Marţi.

„Profesorul” clătină din cap.

— Atunci tomatele or să rămână verzi!

— Pagubă-n ciuperci! strigă Gustav. Crezi că roşiilor nu le este totuna dacă sunt verzi sau roşii?

Tocmai atunci se apropie şi Pony Hütchen. Emil o întrebă:

— Tu nu vezi vreun loc de garaj pentru motocicleta lui Gustav?

Ea se opri locului şi, uitându-se cercetător în jur, arătă ceva în fundul grădinii.

— Ce clădire-i aia de-acolo?

„Profesorul” o lămuri:

— E aşa-numitul pavilion.

— Şi la ce foloseşte? întrebă fata.

— Habar n-am – dădu din umeri „Profesorul”.

Se îndreptară cu toţii spre pavilion, Gustav târând după dânsul motocicleta. Pavilionul acesta era o căsuţă cu geamuri. În mijlocul lui se afla o măsuţă vopsită în alb şi o stropitoare verde.

— Minunat! exclamă „Profesorul”. Iată garajul nostru!

Pony Hütchen zise:

— Dacă n-aş fi eu!

Gustav duse motocicleta înăuntru, încuie uşa, scoase cheia şi o băgă în buzunar.

Ceilalţi băieţi se îndreptară spre casă. Le era foame.

Pony Hütchen voi să plece împreună cu ei.

— Cum îţi place motocicleta? o opri Gustav.

Ea se mai apropie o dată de pavilion, se uită pe geam şi cercetă maşina.

— Ei – zise din nou băiatul – cum îţi place?

— Bună pentru puşti ca tine – zise ea, şi se depărtă ca o regină.

Gustav o privi uluit, apoi făcu un semn prietenesc motocicletei, se uită ofensat după Pony şi zise:

— Pagubă-n ciuperci!

După masă mai rămaseră o bucată de vreme pe verandă, admirând grădina înflorită.

— V-a plăcut mâncarea? întrebă Clotilda curioasă.

Toată lumea lăudă bucatele. Bunica zise că de la nunta ei de argint n-a mai mâncat un biftec atât de reuşit. Domnişoara Seelenbinder se simţi nespus de fericită.

În vreme ce ea, cu ajutorul lui Pony, strângea de la masă, Emil scrise o carte poştală mamei sale. Gustav se hotărî să trimită şi el salutări acasă şi să anunţe că a sosit cu bine. Cărţile poştale le dădură lui Marţi, care era de mult aşteptat de părinţii lui la pensiunea „Raza de soare”. Marţi promise că o să treacă pe la poştă.

— Nu numai să treci – îi atrase atenţia Emil – ci să şi pui scrisorile la cutie!

Marţi îşi luă rămas bun de la toţi, zicând:

— Pe mâine dimineaţa, dar nu prea târziu! apoi o şterse repede.

Consilierul juridic ieşi în uşa verandei ca să cerceteze cerul.

— Soarele a apus – zise el – dar înainte de a ne duce la culcare, trebuie să spunem noapte bună mării.

Aşadar porniră cu toţii prin pădurricea de pini, învăluită în umbrele serii. Numai Clotilda rămase acasă, ca să spele vasele.

Ieşind din pădurice, începură să urce pe duna de unde se putea vedea marea. Consilierul Haberland zise:

— Cine n-a văzut încă marea, să treacă în faţă!

Emil, Pony şi bunica ieşiră din rânduri.

— Noi venim în urmă – îi anunţă consilierul.

Bunica se rezemă de cei doi nepoţi şi porni cu ei înainte. Peste puţin ajunseră în punctul cel mai înalt al dunei. La dreapta se afla Hotelul Ştrandului. În faţa lor se

întindea, de ambele părţi, plaja cu fotoliile, flamurile şi cetăţile ei de nisip.

Iar acolo unde sfârşea nisipul, începea marea care, ori dincotro o priveai, nu avea capăt. Ai fi zis că e o întindere de mercur lichid. Departe, tocmai la orizont, în înserare, se zărea silueta unui vapor. Câteva lumini licăreau, iar pe cerul care mai păstra încă nuanţe trandafirii, în urma soarelui de mult apus, atârna secera lunii. Era o lună palidă, ca şi cum ar fi fost multă vreme bolnavă. Pe bolta albăstruie a cerului se furişau primele raze de lumină ale farurilor îndepărtate; de undeva, din larg, se auzea până la ei o sirenă de vapor. Bunica şi cei doi copii se simţeau copleşiţi. Le pierise glasul şi li se părea că niciodată în viaţă nu vor mai putea vorbi.

Deodată auziră în spate un scârţâit de paşi. Familia Haberland şi Gustav se apropiau cu băgare de seamă. Gustav se opri lângă Emil.

— E ceva, nu? spuse el.

Emil făcu numai un semn din cap.

Stăteau muţi unii lângă alţii şi priveau fără încetare marea.

Apoi bunica zise încetişor:

— În sfârşit, ştiu şi eu de ce am ajuns o baborniţă aşa de bătrână!

Stăteau muţi unii lîngă alţii şi priveau fără încetare marea.

CAPITOLUL V
O ÎNTÂLNIRE LA MAREA BALTICĂ

În dimineaţa următoare, venind să bată la uşa unde dormeau băieţii, Clotilda auzi dinăuntru chicote.

— V-aţi trezit? întrebă ea, trăgând cu urechea.

— Trezit e puţin zis! strigă „Profesorul” şi se puse pe

râs.

— Cine vorbeşte? întrebă Gustav cu asprime. Cine vorbeşte cu noi, fără să se recomande?

Femeia de serviciu strigă:

— Sunt eu, Clotilda.

— Aha – făcu Emil – domnişoara Selbstbinder![4]

— Seelenbinder! îl îndreptă Clotilda, supărată.

— Ba nu, ba nu! se împotrivi Gustav. Selbstbinder ne place mai mult. Şi dacă nu-ţi convine, o să te botezăm Schlips[5]. Ai înţeles, domnişoară Clotilda Schlips?

— O caracterizare strălucită – zise „Profesorul”, care tot mai avea obiceiul să pună note. Clotilda, de azi înainte, te numeşti Schlips.

— Prea vă permiteţi multe cu mine – bombăni posomorâtă femeia. Veniţi să mâncaţi. Ceilalţi sunt în grădină. Acum mă duc.

— La revedere, Cravată! strigară toţi trei.

Apoi ieşiră pe uşa verandei şi se îndreptară în şir indian spre grădina din spatele casei. În mijlocul pajiştei se vedea o masă mare, rotundă, pregătită pentru cafea. Părinţii „Profesorului”, împreună cu Pony Hütchen şi cu bunica, luaseră tocmai loc. Consilierul juridic citea ziarul. Ceilalţi, văzând cortegiul băieţilor, rămaseră încremeniţi. Doamna Haberland îl bătu uşor pe bărbatul ei pe umeri. Consilierul juridic puse jos ziarul şi întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

Dar văzând cortegiul, rămase şi el tot aşa de uimit ca şi ceilalţi. „Profesorul” şi Gustav erau în costume de baie, iar Emil în pantalonii lui roşii. Dar nu asta le stârnise mirarea. „Profesorul” îşi pusese pălăria de panama a tatălui său şi învârtea în mână un baston gros. Emil îşi pusese pe umeri mantila de vară a lui Pony, purta pălăria ei

---

4 Cravată pe care cel ce-o poartă şi-o înnoadă singur *(în germană).* (n.t.)

5 Cravată care se cumpără gata înnodată. (n.t.)

galbenă de paie cu cireşe roşii de lac şi deschisese o umbrelă vărgată, pe care o ţinea semeţ deasupra capului, ca o cucoană ţicnită. Cel mai extravagant era însă Gustav, care se gătise cu pălăria bunicii lui Emil şi îşi legase atât de strâns sub bărbie panglicile negre de mătase, încât abia mai putea descleşta gura. Pe nas îşi aşezase ochelarii de motociclist, într-o mână balansa, drăgălaş, geanta lui Pony, iar în cealaltă ducea un geamantan.

Cei trei băieţi se aşezară foarte serioşi în scaunele lor de paie, fără să scoată o vorbă, apoi „Profesorul” lovi cu linguriţa în ceaşcă şi toţi trei strigară în acelaşi timp:

— Bună seara, domnilor!

— Băieţi, băieţi! spuse consilierul juridic. Insolaţie, chiar de-a doua zi! Ce nenorocire!

Apoi îşi luă iar ziarul.

— Ar trebui să chemăm doctorul – zise Pony. Vai de voi, dacă o să-mi murdăriţi geanta!

Gustav strigă:

— Chelner! Vino-ncca’! Ce-i asta, e cârciumă sau nu-i cârciumă?

Apoi îşi dezlegă repede panglicile pălăriei, căci era mai-mai să se înăbuşe.

— Viitoarea pălărie am s-o cumpăr de la altă modistă – mormăi el. Drăcia asta, aşa cum este, nu-i nici cal, nici măgar.

Clotilda veni din casă, aducând cafea proaspătă.

— Bine că ne-a adus cafea! se bucură „Profesorul”. Iar a venit domnişoara Clotilda Cravată! Mereu aceeaşi, mereu aceeaşi!

Femeia de serviciu turnă cafeaua, puse cana pe masă şi întrebă, aproape plângând:

— Să-i las să-mi spună Cravată?

— Cum adică, cravată? întrebă doamna Haberland.

— Seelenbinder nu reprezintă pentru noi nimic – explică Emil.

— De aceea am vrut să-i spunem Selbstbinder – mai adăugă „Profesorul”. Dar numele acesta nu i s-a părut destul de frumos.

Gustav mormăi, mestecând:

— Şi atunci am botezat-o Schlips. Alţii s-ar bucura să-i cheme Schlips. Pe profesorul meu de gimnastică îl cheamă Filip Exe[6]. Când este invitat undeva şi trebuie să se recomande, poate să o ia imediat din loc, căci oamenii râd de el.

— Cum s-ar mai bucura un bou ca ăsta să-l cheme Schlips! zise Emil.

Clotilda Seelenbinder nu mai adăugă nimic, ci se întoarse tăcută în casă. Pony se uită la bunică-sa.

— Ce-i cu băieţii? E grav?

— Da’ de unde! zise bunica. Este o boală foarte normală, care se numeşte zburdălnicie.

Consilierul juridic aprobă:

— Cunosc boala din experienţă, am avut-o şi eu cândva.

După cafea, se ivi la orizont Marţi, ca să-i cheme la baie. Consilierul juridic şi soţia lui rămaseră acasă, dar ceilalţi, inclusiv bunica, se îndreptară spre plajă. Băieţii hotărâră să meargă în picioarele goale, căci auziseră că e sănătos.

Sus pe dune, făcură popas. Marea era cu totul altfel decât în ajun. Strălucea în nuanţe de verde şi albastru, iar uneori, când sufla câte o adiere de vânt, reflexele-i de un auriu intens te făceau să închizi ochii. Bunica îşi puse ochelarii de soare, pe care îi împrumutase de la domnişoara Clotilda Seelenbinder.

Pe plajă, cât vedeai cu ochii, oamenii mişunau de colo-colo, printre fotolii de paie, steguleţe şi cetăţi de nisip. Uneori, câte un val luneca pe oglinda apei. Pony

6 Bou *(în limba germană).*(n.t.)

observă:

— Parcă nişte negustori nevăzuţi ar întinde o mătase sclipitoare pe o tejghea fără sfârşit.

Cei patru băieţi se priviră cu înţeles, fără să scoată o vorbă. Numai micul Marţi nu se putu stăpâni şi pufnii zgomotos.

— Proşti mai sunteţi! zise Pony şi porni spre plajă. Emil şi bunica o urmară cu un zâmbet pe buze. După ce înaintară aşa o bucată, Emil, întorcând capul, băgă de seamă că prietenii lui rămăseseră mult în urmă şi că stăteau pe loc, ca şi cum nici n-ar fi avut de gând să meargă mai departe.

— Unde aţi rămas? le strigă el.

Aceştia porniră încet, dar după câţiva paşi se opriră din nou. Gustav sărea într-un picior, blestemând cu foc. Bunica râdea.

— Berlinezii tăi nu sunt obişnuiţi să umble în picioarele goale şi pietrişul îi supără.

Emil veni în goană spre ei. Gustav bombănea, cu o mutră acră:

— Asta-i sănătos?

Iar „Profesorul” hotărî:

— Foarte mulţumesc. Tălpile mele nu sunt făcute din piele de bou.

În viaţa mea nu mai umblu cu picioarele goale! jură şi Marţi. Încercă să mai facă un pas, dar sărea când într-un picior, când în celălalt, ca un cocoş pe gunoi.

Gustav se abătu din drum şi încercă să păşească prin iarbă, dar nu era propriu-zis iarbă, ci un fel de plantă care creşte în preajma apelor. Planta aceasta înţepa aşa de tare, încât Gustav începu să strige furios:

— Au! şi se întoarse iarăşi pe pietriş.

Emil explică:

— Plantele astea de coastă conţin multe pietricele.

Gustav zise:

— Niciodată n-aş fi crezut că pietricelele sunt atât de ascuţite. Parcă ai călca pe brice tăioase.

Emil mai dădu câteva explicaţii cu privire la creşterea celulei plantelor şi mai ales despre proprietăţile nisipului şi ale vegetaţiei marine. „Profesorul” însă încheie:

— Toate-s bune şi frumoase, se pare că eşti un botanist de frunte, dar eu mă reped acasă să-mi iau pantofii de gimnastică.

Făcu într-adevăr aşa, iar Gustav şi Marţi porniră şi dânşii după el. Emil se apropie de bunică-sa. Se aşezară pe o bancă să privească marea. Un vapor de coastă, mic şi alb, era acostat la ponton. Băiatul o căută pe Pony, dar ea se afla mult înainte. Bunica îşi ridică ochelarii de pe fruntea-i încreţită.

— În sfârşit, suntem un moment singuri! zise ea. Ce mai faci, băiete dragă? Şi ce mai face mama?

— Mulţumesc, foarte bine.

Bătrâna plecă mai tare capul.

— Nu prea eşti vorbăreţ. Povesteşte mai pe larg. Hai, dă-i drumul!

Emil privea apa.

— Bine, bunico, doar ştii tot, din scrisori. Mămica are mult de lucru, dar fără asta viaţa n-ar avea pentru ea niciun farmec. Cât despre mine, sunt şi acum cel mai bun din clasă.

— Aşa, aşa! făcu bătrâna. Asta mă bucură mult!

Apoi îl scutură drăgăstos de umeri.

— Vrei să vorbeşti sau nu, şmechere? E ceva care nu-mi place, Emil. Doar te cunosc ca pe buzunarul meu!

— Ce nu-ţi place, bunico? Toate sunt în cea mai bună ordine, te rog să mă crezi!

Ea se ridică de pe bancă şi zise:

— Asta s-o spui cui te-o crede!

În cele din urmă, ajunseră cu toţii la apă. Bunica se

aşează pe nisip, îşi scoase ghetele şi ciorapii şi îşi lăsă picioarele sub dogoarea soarelui. În afară de asta, păzea halatele pe care şi le aduseseră copiii.

Băieţii o luară pe Pony între ei şi, ţinându-se de mâini, intrară cu zgomot în mijlocul valurilor. Din această cauză, o cucoană grasă, care se bălăcea chiar la mal, fu silită să înghită apă şi începu să înjure ca la uşa cortului. Bunica, ridicându-şi puţin rochia, făcu câţiva paşi în apă şi o întrebă, politicos:

— N-aţi fost cumva şi dumneavoastră odată tânără, doamnă?

— Desigur – fu răspunsul.

— Ei, atunci… – se miră bunica. Ei, atunci…

Şi fără altă explicaţie, se aşeză iar pe nisipul fierbinte, privind bucuroasă în urma copiilor care chiuiau. Acum nu li se mai vedeau decât capetele, şi uneori dispăreau cu totul.

Gustav, care înota cel mai bine dintre toţi, ajunse cel dintâi la scândura ancorată în larg ca loc de odihnă pentru înotători şi se căţără pe ea. Pony şi Emil, care înotau la fel de repede, se ajutară unul pe altul ca să poată urca pe „uscat”. Marţi şi „Profesorul” ajunseră mult în urma lor.

— Cum faceţi voi? întrebă Marţi, după ce izbuti să se aşeze pe scândură, lângă ceilalţi. Cum de puteţi înota mai repede decât Teo şi decât mine?

„Profesorul” râse:

— Nu-ţi face inimă rea! Noi muncim cu mintea.

Gustav explică:

— Asta are de-a face cu mintea numai în măsura în care trebuie să ţineţi capul sus, deasupra apei. Trebuie să învăţaţi să înotaţi craul.

Apoi se lăsă să lunece jos de pe scândură şi se cufundă în apă, ca să le arate cum se înoată craul. Pony îl întrebă:

— Cât ceri pe oră?

El respiră adânc, se mai cufundă o dată, se ivi iar şi zise, pufăind:

— Şaizeci de minute!

Apoi înotară înapoi, spre ţărm. Gustav înota craul. Ceilalţi încercau să-i imite. Din această cauză „Profesorul” se ciocni de un domn care făcea liniştit pluta pe spate.

— Fii mai cu băgare de seamă! strigă acesta. Unde-ţi sunt ochii?

— Sub apă – răspunse băiatul, înotând craul în urma băieţilor, ca o elice de vapor.

Ajunseseră în locul unde apa era mică şi puteau sta în picioare; se opriră lângă un tub uriaş de pastă de dinţi, făcut din gumă. (Era o reclamă.) Încercară să se urce pe tub, dar cum ajungeai sus, tubul se dădea peste cap şi te arunca înapoi în apă. Făceau cu toţii o gălăgie de nedescris.

Pe mal erau montate diferite aparate de gimnastică. Uitându-se într-acolo, băieţii văzură agăţat de trapez un bărbat care îşi făcea vânt, sprijinindu-se cu picioarele de un bloc de stâncă. Deodată, gimnastul îşi trecu picioarele printre braţe şi, sprijinindu-se de bară, se aşează sus pe bară. Dar îndată îşi dădu iarăşi drumul, întinse braţele, se roti înainte, se desprinse de bară şi, plutind o clipă prin aer, căzu pe nisip, terminându-şi exerciţiul cu o elegantă reverenţă.

— Ei, drăcia dracului! zise Gustav. Aşa ceva n-aş şti să fac!

Gimnastul se dădu la o parte şi în locul lui veniră sub bară doi băieţi care, făcându-şi vânt, repetară, unul lângă altul, amândoi în acelaşi timp, acelaşi exerciţiu greu. La urmă, ţinându-se de bară numai cu picioarele îndoite de la genunchi, se legănară câtva timp graţios prin aer şi îşi încheiară şi ei exerciţiul cu o plecăciune elegantă. Cei de faţă izbucniră în aplauze.

— Îţi vine să înnebuneşti – zise Gustav. În viaţa mea

n-am văzut una ca asta, şi încă de la nişte mucoşi ca ăştia!

Un băiat care se afla lângă ei în apă zise:

— Ăştia sunt „The three Byrons”, o familie de artişti, tatăl cu doi gemeni. În fiecare seară se produc la hotelul Ştrandului.

— Trebuie să mergem şi noi, să vedem – hotărî Pony Hütchen.

— Programul începe la ora 8 – îi mai informă băiatul. Celelalte numere sunt şi ele de prima clasă. Vă recomand stăruitor să veniţi.

— Găsim locuri? se interesă Marţi.

— Pot să vă rezerv o masă – se oferi băiatul.

— Eşti şi tu acrobat? întrebă Emil.

Celălalt clătină din cap:

— Nu, deşi mă pricep foarte bine la gimnastică, dar de meserie sunt picolo la Hotelul Ştrandului.

Gustav începu să râdă.

— Picolii mor de tineri.

— Cum aşa? întrebă Marţi.

— Ai văzut vreodată un picolo bătrân?

Pony strâmbă din nas.

— Slăbeşte-ne cu glumele tale nesărate!

Băiatul cel străin zise:

— De când nu l-am mai văzut pe Gustav, a mai crescut. Încolo nu s-a schimbat.

Băieţii se priviră miraţi.

— Dar de unde mă cunoşti? întrebă Gustav, uimit.

— Vă cunosc pe toţi – îi asigură picolo. Gustav a purtat odată şi nişte haine de-ale mele.

Gustav deschise gura.

— Ce palavragiu! N-am purtat în viaţa mea haine străine.

— Ba da, ba da! îl contrazise picolo.

Ceilalţi nu ştiau pe cine să creadă. Pony întrebă:

— Dar cum te cheamă?

— Hans Schmauch.

— Habar n-am! zise Gustav. Nu cunosc niciun Schmauch.

— Ba îl cunoşti şi pe tata – zise Hans Schmauch. Şi Emil îl cunoaşte.

— E din ce în ce mai misterios – constată Emil.

Gustav păşi în apă, îl înşfăcă pe picolo şi se răsti la el:

— Dar vorbeşte odată, puştiule! Altfel te bag în apă de n-ai să mai ajungi niciodată chelner.

Hans Schmauch începu să râdă.

— Mai înainte am fost lift-boy la Berlin, la hotelul din piaţa Nollendorf. Parola – Emil!

Asta puse vârf la toate. Băieţii începură să joace împrejurul lui Schmauch ca nişte indieni turbaţi, împroşcând apă sărată pe distanţe mari. Apoi strânseră băiatului mâna atât de tare, încât îi trosniră oasele.

— Ce bucurie! zise Emil. Tatăl tău, portarul, a fost atunci atât de bun cu mine! Mi-a împrumutat şi zece mărci. Iar Gustav şi cu mine am petrecut noaptea la voi, în hotel.

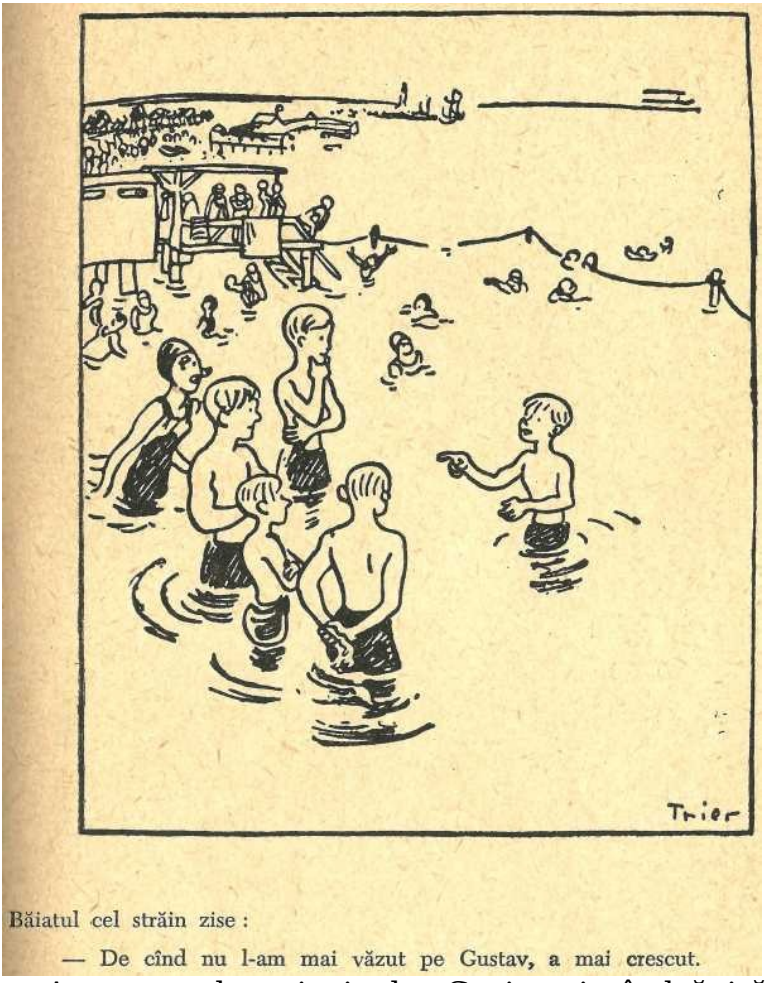

Băiatul cel străin zise :

— De cînd nu l-am mai văzut pe Gustav, a mai crescut.

— Aşa e – adeveri picolo. Ce istorie îndrăcită a mai fost şi aceea, nu? N-am s-o uit toată viaţa, chiar de-ar fi să ajung proprietar de hotel... Când sunt liber, am putea vâsli împreună. Unchiul meu, care locuieşte aici, la Korisbüttel, e căpitan pe un vapor mare de comerţ.

— Şi se poate vâsli pe un vapor de comerţ? întrebă Marţi.

— Asta nu – răspunse picolo – dar unchiul meu are şi o barcă faină cu pânze. E un om straşnic unchiul!

Foarte bucuroşi, ieşiră cu toţii la mal şi îl prezentară pe Schmauch bunicii, care se bucură împreună cu dânşii. Dar asta numai după ce se şterseră bine cu toţii. Gustav, fericit, se uită la picolo şi, zvântându-şi apa de pe trup, zise:

— Un lucru nu înţeleg însă.

— Ce anume? întrebă Hans Schmauch, privind la uriaşul Gustav.

Acesta plecă ochii spre dânsul şi zise, clătinând din cap:

— Nu înţeleg cum de mi-au putut încăpea odată hainele tale!

CAPITOLUL VI
GUSTAV ŞI FIZICA

Urmă un şir de zile fericite. Ai fi zis că soarele privea prin nişte ochelari de foc. „Profesorul” şi musafirii lui deveniră întâi roşii ca nişte raci, iar mai târziu începură să semene cu nişte mulatri. Numai Pony Hütchen rămânea roşie şi se cojea ca o ceapă. Bunica o ungea într-una pe spate cu vaselină, lanolină şi cremă contra arsurilor, dar degeaba.

Dis-de-dimineaţă, când bunica o scula pe Pony Hütchen şi îi spunea: „Scoală-te, contesă, a răsărit soarele!”, fetei îi venea să urle de ciudă.

— De ce nu plouă niciodată? întrebă ea desperată.

Băieţii însă erau încântaţi de vremea bună. De cele mai multe ori se bălăceau undeva, în apă, se zbenguiau pe plajă; adesea se duceau în port, care se afla la dreapta pontonului. Aici admirau barca cu pânze a căpitanului Schmauch, care se numea *Kunigunda IV* şi aşteptau cu nerăbdare prima zi liberă a prietenului lor, picolo, ca să vâslească împreună.

Altă dată Gustav pleca pe şosea cu motocicleta, luând

la spate, pe grătarul de bagaje, pe câte unul din băieţi, pe care îl lăsa la Forsthaus sau la minele de cărbuni. Apoi se întorcea la Korisbüttel, lua pe altul, şi făcea drumul de atâtea ori, până ce îi aduna pe toţi la un loc.

O dată o luă şi pe bunica cu el la Forsthaus. Când coborî de pe motocicletă, ea zise:

— A fost minunat! Mi-am greşit cariera. Ar fi trebuit să mă fac campioană de viteză, nu bunică.

Alteori scriau scrisori acasă sau mergeau la pescuit. Uneori consilierul juridic îi fotografia. Apoi, în prima scrisoare, trimiteau acasă fotografiile. De multe ori se duceau în pădure şi adunau buchete mari de flori. Emil cunoştea mai toate plantele şi le spunea numele şi însuşirile.

Într-un rând, consilierul juridic se duse la Rosbock şi cumpără de la Librăria Universităţii o carte de botanică şi un indicator pentru plante. Dar, ca un făcut, începând din acea zi, nimeni nu se mai interesă de flori, de ierburi şi de buchete, în afară de Emil.

— Tipăriturile mă fac nervos – declară Gustav, campionul de motocicletă.

Într-o zi, bunica primi de la Neustadt o scrisoare lungă, pe care o citi de două ori, apoi o puse în geantă şi zise în gândul ei: „Aha!”

Dar lui Emil nu-i spuse nimic, cel puţin pentru moment.

La prânz, când se aşezară la masă, consilierul juridic luă cuvântul:

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, stimată societate, v-aş propune ca astă-seară să ne ducem la Hotelul Ştrandului, ca să vedem spectacolul.

Băieţii ar fi renunţat bucuros la desert, deşi aveau jeleu de vin, o specialitate a Clotildei Schlips. Totuşi mâncară şi desertul, apoi porniră repede spre Hotelul Ştrandului. Pe când se tocmeau la uşă cine dintre ei să

intre şi să vorbească cu picolo, apăru la orizont Pony Hütchen.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Gustav.

— Cu picioarele – răspunse Pony. Trebuie să opresc o masă pentru astă-seară, sau aveţi ceva împotrivă?

Neridicându-se nicio obiecţie, Pony intră în hotel. Directorul îi ieşi înainte.

— Cu ce vă pot servi, stimată domnişoară?

— Aş vrea să vorbesc cu picolo.

— Schmauch este în restaurant – o informă domnul director întorcându-i spatele şi intrând în birou.

Pony găsi sala de mâncare şi îl găsi şi pe Hans Schmauch. Picolo, care ducea tocmai balansând un munte de farfurii, zise:

— Un moment, Pony, îţi stau numaidecât la dispoziţie.

Hans se întoarse repede şi o întrebă pe Pony, care-l aştepta:

— Ce doreşti?

— Aş vrea să opresc o masă pentru deseară.

— Pentru câte persoane?

— Un moment, să fac socoteala. Pentru consilierul juridic şi soţia lui, pentru bunica, pentru mine, pentru Clotilda Schlips şi pentru trei băieţi, asta face…

— Opt persoane – zise picolo. S-a făcut. Pe cât s-o putea mai în faţă. Poate vine şi unchiul meu, căpitanul. Trebuie să faceţi cunoştinţă cu el.

Pony dădu mâna cu Hans Schmauch şi zise:

— Aşadar, o masă pentru nouă persoane.

Picolo făcu o plecăciune.

— Reprezentaţia începe puţin după ora opt.

— Nu face nimic – zise Pony – o să venim totuşi.

După masa de seară, locuitorii vilei Belvedere se îmbrăcară cât se poate de frumos şi porniră spre Hotelul Ştrandului. Masa pe care o rezervase Hans Schmauch era în rândul întâi, chiar lângă scenă. Consilierul juridic

comandă pentru oamenii mari vin, iar pentru copii, oranjadă.

Reprezentaţia încă nu începuse, deşi era ora opt. Orchestra cântă, una după alta, bucăţi de concert cunoscute, iar sala se umplea cu vilegiaturişti veseli. În curând nu mai rămase nicio masă liberă.

În faţa hotelului se adunaseră numeroşi locuitori din Korisbüttel, care priveau curioşi pe ferestre, voind să vadă spectacolul pe gratis. Dar un chelner, împreună cu picolo, se apropiară de geam şi traseră perdelele. Picolo nu se arătă însă prea zelos, astfel încât între perdelele trase de el rămase o deschizătură largă.

— Frumos din partea lui – se bucură Emil – aşa or să poată vedea puţin şi cei de afară.

— Hans Schmauch este uman – zise „Profesorul”.

Tatăl său, consilierul juridic, îl bătu pe Gustav pe umeri.

— De când te-ai făcut aşa de sârguincios, încât vii cu cartea la spectacol?

Gustav se roşi ca un rac.

— Este un dicţionar englez – zise el.

— Vrei să toceşti câteva cuvinte?

Gustav, clătină din cap:

— În vacanţă? Asta ar mai lipsi!

Pony începu să râdă.

— Desigur că vrea să converseze cu cei doi acrobaţi.

— Aşa e – adeveri Gustav. Îi cheamă Byron, deci sunt englezi, şi dacă or să-mi răspundă ceva şi n-o să înţeleg, o să caut repede în dicţionar.

— Sunt curioasă să văd o astfel de conversaţie – zise bătrâna doamnă, care se gătise frumos, cu o rochie neagră de tafta.

Deodată se ivi încă un oaspete, un bărbat înalt, voluminos. Noul venit, care purta o şapcă de marinar şi o haină albastră, rămase locului, căutând din ochi pe cineva.

Numaidecât veni şi picolo, vorbi ceva cu dânsul şi îl conduse la masa Haberlanzilor, zicând:

— Îmi daţi voie să vă prezint pe unchiul meu? Domnul căpitan Schmauch.

Apoi plecă. Copiii se ridicară în picioare. Consilierul juridic de asemenea. El salută pe unchiul lui Hans şi îl pofti să ia loc la masă. Căpitanul dădu mâna cu toţi şi zise:

— Vă rog nu vă stingheriţi din cauza mea, altfel plec.

Se aşezară cu toţii la loc. Noul oaspete ceru chelnerului un grog cu rom şi zise:

— Atâta tineret la o masă e un lucru minunat! Ia povestiţi ceva de la şcoală, fraţilor! De când am terminat eu gimnaziul, sunt 40 de ani. Ce vremuri erau pe atunci!

Băieţii începură să se gândească, dar nu le venea în minte nimic care să-i fi putut interesa pe bătrânul căpitan. Acesta se uită întrebător de la unul la altul, apoi se lovi cu palma pe genunchi şi zise:

— Se poate? Se vede că noi am fost altfel de băieţi. La noi în fiecare zi se întâmpla câte o poznă.

— A, ceva de felul ăsta vreţi să auziţi? exclamă Gustav.

— Doar nu cumva o să-mi spui pe de rost „Cântecul clopotului”[7]?

Gustav începu să povestească:

— Cu puţin înainte de vacanţă am intrat într-o mare dandana. La început au vrut să mă spânzure, dar pe urmă s-a aranjat.

Ascultau cu toţii încordaţi.

— Uite cum s-a întâmplat – spuse Gustav mai departe. Înainte de ora de fizică aveam recreaţie mare. Mehnert, care este cel dintâi din clasă, s-a dus la director şi a pârât pe unul dintre noi.

Aşadar, iubitului Mehnert îi era frică, de aceea în tot timpul recreaţiei a stat ascuns şi a ieşit la iveală numai

7 Titlul unei poezii foarte lungi, de Fr. Schiller. (n.t.)

după ce ne-am adunat cu toţii în sala de fizică, şi după ce intrase Rostogol, vreau să spun domnul profesor Kaul. Venise şi îngrijitorul şcolii, care îi ajută profesorului Kaul la experienţe.

Trebuia să ne arate ceva cu nişte scântei electrice, lungimea scânteilor sau aşa ceva. Kaul şi îngrijitorul au aşezat aparatele, apoi au tras perdelele negre la geamuri, pentru ca în întuneric să vedem mai bine scânteile.

— Ascultă mi-a şoptit Körte, vecinul meu de bancă – iată un prilej nemaiîntâlnit: te furişezi în întuneric până la banca întâi, îi arzi lui Mehnert una după ceafă şi înainte ca Rostogol, vreau să zic profesorul Kaul, să facă lumină, ai să fii de mult la locul tău.

Planul îmi plăcu grozav. Un pârâcios ca Mehnert avea să capete o scatoalcă de să răsune clasa. Când s-ar fi aprins lumina – nimeni. Asta ar fi însemnat că dreptatea în persoană a acţionat.

Gustav privi cercetător în jurul lui. Ascultau cu toţii, plini de interes.

— Aşa – urmă el. Se făcuse întuneric beznă, ca în minele de cărbuni, şi Rostogol, adică vreau să spun profesorul Kaul, a spus că acuma îi dă drumul şi să fim atenţi la scântei. Şi pe când toţi erau atenţi, eu m-am furişat până la banca întâi şi mi-am făcut vânt. O greşeală nu se putea întâmpla, căci Mehnert stă de ani de zile în banca întâi, la locul întâi. Mi-am făcut vânt, cum am spus, şi i-am tras individului una, încât aproape că mi-a sărit inima din loc.

Căpitanul Schmauch se lovi cu palma peste genunchi.

— Minunat! Şi apoi te-ai dus la locul tău şi nimeni n-a putut fi prins.

Gustav clătină cu tristeţe din cap.

— Nu, nu m-am dus la locul meu, ci, de spaimă, am rămas încremenit locului.

— De spaimă? întrebă Clotilda. Cum de spaimă?

— Pentru că Mehnert nu avea păr.

— Cum nu avea păr? întrebă şi Emil.

— Era chel… Pentru că nu era Mehnert, ci Rostogol, adică domnul profesor Kaul…

Până şi chelnerul, care adusese grogul căpitanului, asculta povestea.

— Da – suspină Gustav – profesorul Kaul se aşezase, în întuneric, în bancă, lângă Mehnert, ca să vadă şi el experienţa. Vă puteţi închipui… Pentru un profesor de fizică, se înţelege că fizica este cât se poate de interesantă, dar eu nu puteam bă

Căpitanul Schmauch izbucni din nou într-un hohot de râs atât de puternic, încât nu se mai auzea orchestra, deşi tocmai cânta un marş. Domnişoara Clotilda Seelenbinder se făcuse albă ca varul.

— Groaznic! şopti ea. M-au trecut fiorii.

Consilierul juridic se aplecă puţin.

— Şi ce s-a mai întâmplat după aceea?

Gustav începu să se scarpine după ureche.

— Nu-i mare lucru – zise el. Dar totuşi… prea plăcut n-a fost. S-a făcut lumină… Rostogol stătea în locul lui Mehnert şi-şi freca chelia… Nicio mirare că îl durea, căci îmi dădusem toată osteneala… Toată clasa stătea încremenită, parcă s-ar fi auzit bubuitul tunetului, iar la tablă, îngrijitorul şcolii avea o mutră… Numai scânteile electrice zburau mai departe, dar nici gând ca cineva să se mai uite la ele.

„— Cine a făcut asta?” întrebă Rostogol, adică dl. profesor Kaul, după o lungă pauză.

„— Eu am fost – spusei – şi vă rog să mă iertaţi, domnule profesor, m-am înşelat”.

„— Frumoasă scuză!” şi a ieşit din clasă în mijlocul orei. Dar se ţinea de cap, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu i se rostogolească, adică vreau să spun să nu-i cadă.

— Nemaipomenit! exclamă Pony. Eşti un asasin!

Gustav stătu puţin pe gânduri.

— Acuma mi-era totuna. Pe când ceilalţi stăteau încă aiuriţi, eu l-am înşfăcat pe Mehnert şi mi ţi l-am judecat, că trei zile a lipsit după aceea de la şcoală. După ce l-am pisat bine pe premiantul întâi, a venit pedagogul şi m-a dus la director. Rostogol şedea pe canapea, cu o compresă la ceafă.

„— Aflu că ai atacat în întuneric pe un vechi şi merituos profesor al instituţiei noastre – a spus directorul. Bineînţeles că ai să fii dat afară din şcoală. Dar mai întâi te invit să ne spui motivele acestei viclene cutezanţe”.

M-am simţit nespus de jignit. Nimeni nu-mi spusese încă până atunci că aş fi viclean. Am răspuns că dacă cineva este viclean, acela este Mehnert, şcolarul favorit. Palma era adresată lui Mehnert, pentru că în recreaţia mare a pârât pe un coleg la direcţie. „Puteţi să vă duceţi în sala de fizică, să vedeţi ce a mai rămas din favoritul dumneavoastră – i-am zis. Dacă iubiţi aceste caractere rele mai mult decât pe mine, n-am ce face”. Şi aşa mai departe.

Căpitanul Schmauch se uită drăgăstos la Gustav, care povestea înfuriat.

— Şi ce s-a întâmplat pe urmă?

Gustav zise:

— S-a întâmplat un lucru pentru care n-am să-l uit până la moarte pe profesorul Kaul.

— Ce a făcut profesorul? întrebă Emil.

— A început să râdă – zise Gustav. Aşa de tare râdea, încât i-a căzut compresa.

Căpitanul Schmauch se lovi iarăşi cu palma peste genunchi, apoi se întoarse spre chelner, care rămăsese locului ca să asculte şi comandă:

— Băiete, grogul numărul doi!

CAPITOLUL VII
VARIETEU LA KORLSBÜTTEL

Orchestra începu primele acorduri. Pe scenă apăru un domn bine îmbrăcat, chiar cam prea spilcuit, care salută numeroasa societate în numele direcţiei. Apoi făgădui un program bogat, iar la urmă făcu câteva calambururi, de care râse numai el. Asta îl nemulţumi, de aceea anunţă repede primul număr, şi anume „Ferdinand Badstübner, un adevărat Caruso al lăutei”.

Caruso Badstübner era un domn gras, cu părul cărunt, cu o lăută mare şi cu o şapcă mică, de student. Lăuta o ţinea în mână, iar şapca colorată pe cap. Atingând coardele, el îndrugă mai multe cântece, în care era vorba despre Heidelberg[8], despre o drăguţă, de fete frumoase de hangiu şi despre destul de multe butoaie de vin şi căni cu bere. Vocea sa nu mai era clară. Când sfârşi, îşi flutură puţin şapca, după care cortina se lăsă.

— Desigur că nu mai rămânea timp şi pentru studiu pe vremea aceea, nu-i aşa? îl întrebă „Profesorul” pe tatăl său.

— Cântecele exagerează – îl asigură consilierul juridic. Dacă n-am fi studiat, n-am fi învăţat nimic.

Clotilda voi şi ea să ştie ceva:

— Cum, bătrânul ăsta care a cântat este încă student? Şi dacă este student, cum de vine aici să cânte?

Ceilalţi se uitară unii la alţii. În cele din urmă, bunica o lămuri:

— Trebuie să fie un student de meserie.

— Aşa! zise Clotilda Seelenbinder. Aşa da!

Toţi începură să râdă cu poftă, dar ea nu înţelegea de ce.

Gustav zise:

— Eu în niciun caz n-am să studiez mai departe. Am

8 Vechi şi celebru centru universitar german (n.t.)

să mă fac automobilist de curse sau aviator acrobat.

Apoi se întoarse spre Emil.

— Tu ai să studiezi?

Emil închise ochii un moment. Se gândea la sergentul Jeschke şi la convorbirea avută cu dânsul.

— Nu – răspunse el – n-am să studiez. Vreau să câştig cât mai curând bani şi să devin independent.

Bunica îl privi pieziş, dar nu spuse nimic.

Numărul următor fu o dansatoare acrobată, care se învârtea aşa de repede în jurul axei sale, încât uneori ai fi zis că are ochii la spate şi ceafa în faţă.

Căpitanul bătea aşa de tare din palmele lui de uriaş, încât sala răsuna ca şi cum ar fi pocnit cineva nişte pungi de hârtie umflate cu aer. Apoi, aplecându-se, o întrebă pe Clotilda:

— Dumneata poţi să dansezi aşa?

Dar n-o nimerise.

— Mie mi-ar fi ruşine să mă dau în spectacol faţă de oameni străini – răspunse ea.

— Ei, dar acasă ai putea să ne arăţi – răspunse „Profesorul”.

Băieţii începură să râdă la ideea că domnişoara Seelenbinder, supranumită şi Schlips, în loc să facă de mâncare la bucătărie, s-ar aşeza cu capul în jos şi cu picioarele în sus, pe veranda vilei Belvedere.

Orchestra cântă apoi o arie de dans. Unii începură să danseze, între care şi căpitanul Schmauch cu Clotilda, şi consilierul cu soţia lui. Bunica, foarte bine dispusă, clătina din cap în tactul muzicii.

Deodată, un tânăr făcu o plecăciune în faţa lui Pony Hütchen şi zise:

— Stimată domnişoară, pot să vă invit la dans?

Emil se uită la tânăr şi începu să râdă:

— Stimata domnişoară nu ştie să danseze.

Pony se ridică.

— Habar n-ai tu, băiete! zise ea. Ha-ha-ha!

Şi începu să danseze cu tânărul, ca şi cum n-ar fi făcut niciodată altceva.

— Ia uitaţi-vă la stimata noastră domnişoară! strigă „Profesorul”. Doar nu ia lecţii la şcoala de dans!

Bunica explică:

— Noi, tinerele fete, avem dansul în sânge.

Gustav clătină din cap.

— O fetişcană ca ea! Nu-i mai mare decât mine şi face pe domnişoara!

Dansul următor fu un vals.

— Asta-i pentru noi, tinerii – zise căpitanul, adresându-se lui Pony, şi începu să se învârtă cu ea prin sală, în aşa fel, încât nimeni altul nu mai îndrăzni să danseze. Uneori o purta pe Pony pe sus, prin aer. Era minunat.

Toată lumea începu să aplaude, chiar şi chelnerii. Căpitanul îi spuse lui Pony să facă o plecăciune şi făcu şi el una.

Mai târziu veni iar pe scenă domnul cel spilcuit şi spuse că pentru dânsul este o deosebită plăcere să poată anunţa un cântăreţ care fusese copleşit de tunete de aplauze în toate cabaretele renumite ale ţării.

— Sunt foarte curios – zise căpitanul Schmauch. Dacă ar avea succese, ar veni el la noi, la Korisbüttel?

Aşteptau cu toţii, nerăbdători, să se ridice cortina. Când în sfârşit renumitul artist apăru, Emil zise tare:

— Ce mai puişor!

Căci marele artist nu era altul decât cel care anunţa programul, dar se înarmase cu un joben, un baston şi un monoclu.

— Iată-mă-s! zise el. În primul rând vă prezint un număr serios, şi anume o şansonetă cu numele „Aşa e viaţa”. Teobald, dă-i bătaie (Teobald era pianistul, iar „dă-i bătaie” se referea la pian.)

Când termină, bunica zise:

— Dacă acest lăutar a cântat în cabarete mari, atunci sunt şi eu marea ducesă de Lichterfeld-Ost.

Artistul continuă cu două cântece vesele, care erau însă tot atât de triste. Apoi anunţă o pauză de zece minute.

Băieţii ieşiră în stradă şi începură să privească marea, care se întindea înaintea lor netedă şi plumburie. Numai razele palide ale lunii aruncau o dâră îngustă de argint pe apa întunecată. Valurile se izbeau la intervale regulate de ţărm. Conturul numeroaselor fotolii de paie se desena pe cer ca tulpinile de porumb, noaptea, pe o câmpie.

Plutea o undă de mister sub bolta presărată de stele strălucitoare. „Profesorul” şopti:

— Mi-e frig.

Se întoarseră în sală şi se aşezară lângă Pony şi lângă ceilalţi.

După pauză veni iar dansatoarea acrobată, apoi un scamator făcu o mulţime de scamatorii cu cărţile de joc. În sfârşit, ajunseră la punctul culminant al programului: „The three Byrons”.

Ceea ce făcea domnul Byron cu cei doi gemeni era de neînchipuit. Spectatorii încremeniseră pe scaune şi abia mai îndrăzneau să respire. Cea mai straşnică figură fu aceea când domnul Byron se aşează pe spate, pe o bancă joasă, şi ridică braţele în sus. Jackie Byron, cel mai mare dintre gemeni, îşi puse capul în palma dreaptă a tatălui său, iar Mackie Byron în stânga. Un moment se mai ţinură cu mâinile de braţele domnului Byron, dar apoi se desprinseră de el şi statură în cap, cu mâinile strâns lipite de dunga pantalonilor, ca nişte soldaţi răsturnaţi. Apoi săriră jos zâmbind, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Domnul Byron rămase pe bancă, cu genunchii la gură şi cu picioarele ridicate drept în sus. Mackie se aşează cu burta pe tălpile tatălui său. Domnul Byron începu să mişte

picioarele ca un biciclist, iar Mackie se învârtea pe tălpile tatălui său, în jurul propriei sale axe, ca un fus vijelios. Deodată zbură în sus, începu să se învârtească în jurul lui şi căzu iarăşi pe picioarele lui Byron. Din nou fu azvârlit, din nou se învârti în aer într-un unghi de nouăzeci de grade şi căzu, adică nu căzu, ci se pomeni dintr-odată stând cu picioarele pe picioarele domnului Byron.

Clotilda spuse, cu un tremur în glas:

— Nici nu pot să mă mai uit.

Dar Emil, Gustav şi „Profesorul” erau entuziasmaţi.

— Păcat că n-a venit şi micul Marţi! zise Gustav.

Apoi se aşează pe taburet Jackie Byron, unul din gemeni, care îl apucă pe tatăl său de mâini, iar atletul acesta mare şi greu se ţinu în echilibru pe mâinile întinse ale lui Jackie.

— Nu înţeleg cum de nu i-au crăpat lui Jackie oasele – şopti Emil.

Gustav aprobă din cap.

— Faptul că nu i s-a întâmplat nimic pledează împotriva legilor fizicii.

Când cei trei Byroni îşi terminară exerciţiile, izbucniră aplauze nemaipomenite. Locuitorii din Korisbüttel, care se adunaseră în faţa hotelului şi se uitau prin crăpătura perdelelor, aplaudară atât de mult, încât liliecii, speriaţi, începură să zboare încoace şi încolo.

Cortina a trebuit să fie ridicată de douăsprezece ori.

Gustav puse mâna pe dicţionar şi se ridică, foarte hotărât.

— Curaj! zise el, şi ieşi repede. „Profesorul” şi Emil îl urmară, grăbiţi.

Băieţii îi aşteptară pe gemeni în coridor, în dosul scenei.

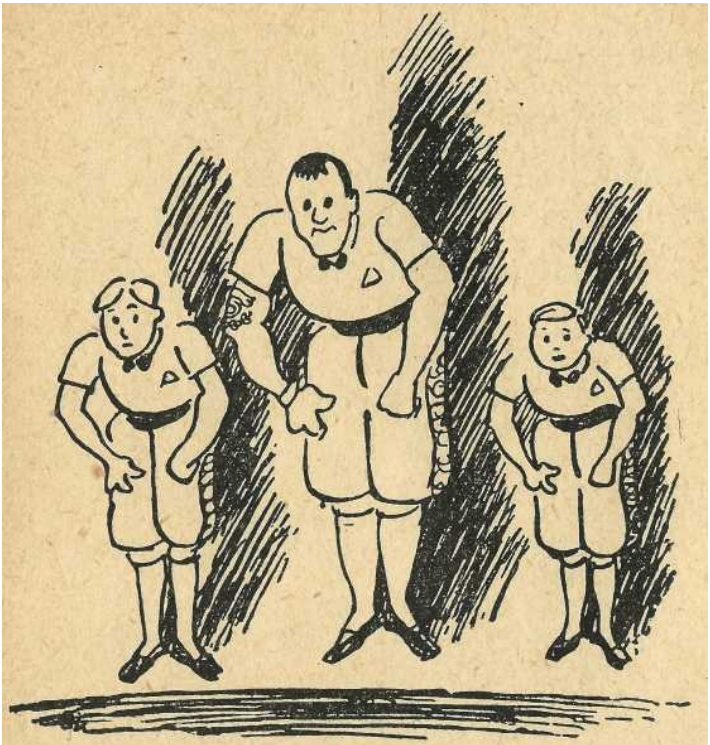

Cînd cei trei Byroni terminară exerciţiile, izbucniră aplauze nemaipomenite.

— *Hello, boys*[9]! strigă „Profesorul”.

Gemenii întoarseră capul.

— *A moment, please*[10]! îi rugă Gustav.

Mackie, cel mai mic, îşi văzu însă de drum şi dispăru într-o odăiţă dosnică. Jackie rămase locului.

— *You are wonderful* – zise Emil. *Very nice, indeed. My compliments, Byron*3!

Jackie Byron se apropie de dânşii. Părea grozav de

9 Băieţi *(în limba engleză).* (n.t.)

10 Un moment, fiţi bun *(în limba engleză).* (n.t.)

obosit şi era leoarcă de năduşeală.

Gustav începu să răsfoiască dicţionarul.

— *Hallo, dear!* bolborosi el. We *have seen you, it's the greatest impression in all my life, by Jove! Do you understand?*[11]

Jackie Byron se uită lung la cei trei băieţi, apoi zise încet:

— Nu vă mai schimonosiţi degeaba! Nu înţeleg boabă englezeşte!

Cei trei prieteni făcură o mutră uluită.

Gustav închise dicţionarul.

— Simt că mă loveşte damblaua. Credeam că eşti englez…

— Da' de unde! răspunse Jackie. Numele ăsta este un pseudonim de artist, căci numele străine atrag mai mult. Cum crezi că mă cheamă în realitate?

Ei începură să se gândească, încruntaţi.

— Mai bine spune tu – zise „Profesorul". Altfel am putea înşira toată cartea de telefon.

Jackie îşi duse degetul la gură.

— Bineînţeles, nu trebuie să spuneţi nimănui. Mă cheamă… adică, mai bine nu spun.

Emil zise:

— Pe mine mă cheamă Tischbein[12]. Mai urât decât aşa, nu poate să te cheme nici pe tine.

— Ba da – zise Jackie. Dar fie! Mă cheamă Paul Pachulke şi sunt din Berlin-Teltow.

— Paul Pachulke – şopti cu mirare Gustav. Din Teltow pe Rübe. Ei, dar ce-are a face? Pe mine mă cheamă Gustav şi voiam să-ţi spunem că suntem încântaţi. Sunteţi nemaipomeniţi!

---

11 Alo, dragă… V-am văzut. Este cea mai puternică impresie din toată viaţa mea, zău aşa! Mă înţelegi ? *(în limba engleză).* (n.t.)

12 Piciorul mesei *(în limba germană).* (n.t.)

Jackie se bucură de laude.

— Îmi pare bine – zise el. Mâine mai veniţi la plajă?

Ei făcură semn din cap că da.

— Atunci la revedere, pe mâine – zise el, îndreptându-se în fugă spre odaia în care dispăruse fratele lui.

Cei trei prieteni, rămaşi în coridor, se uitară un timp unii la alţii, iar în cele din urmă izbucniră în râs.

Gustav băgă dispreţuitor dicţionarul în buzunar, se apropie de Emil şi de „Profesor” şi zise:

— Aşa vă trebuie! Uite pentru ce învaţă omul limbi străine!

CAPITOLUL VIII
AL TREILEA GEAMĂN ÎŞI FACE APARIŢIA

În ziua următoare ploua cu găleata. Rămaseră cu toţii acasă, se puseră să scrie scrisori şi ilustrate, jucară şah şi table şi la fiecare clipă se uitau pe fereastră. Aveau o mutră de parcă ar fi fost nişte brotăcei în barometru. Din fericire, veni în vizită micul Marţi. Sub umbrela tatălui său, părea o ciupercă.

Cum îi deschiseră uşa, începură să-i povestească despre ce-i trei Byroni, şi micul Marţi se înflăcără ascultându-i. Îi mai informară şi despre faptul că Pony Hütchen a fost numită stimată domnişoară.

— Da, da – oftă Marţi – îmbătrânim.

Pony era în bucătărie, unde Clotilda o învăţa să gătească. Băieţii alergară într-acolo, dădură uşa de perete şi începură să strige:

— Stimată domnişoară, dansatorul dumitale este afară!

Pony se uită într-adevăr pe fereastră şi băieţii izbucniră în râs, apoi se întoarseră pe verandă.

„Profesorul” întrebă:

— Vi s-a dat şi vouă să faceţi o compoziţie despre întâmplările din vacanţă?

— Nici vorbă! răspunse Gustav. În fiecare an ni se dă câte o compoziţie despre „Cea mai frumoasă întâmplare din vacanţă”, „Cea mai grozavă întâmplare din vacanţă”, „Cea mai interesantă întâmplare din vacanţă”! Încetul cu încetul îţi piere pofta să ţi se mai întâmple ceva.

— Pe o vreme ca asta, am putea scrie compoziţia, ca să scăpăm de ea – propuse „Profesorul”.

Emil aprobă, dar Gustav şi Marţi fură împotrivă. „Profesorul” încercă să-i convingă.

— Am putea face, cel puţin, planul.

El luă apoi de pe masă o carte care aparţinea tatălui său, o răsfoi puţin şi zise:

— Poate că găsim aici vreun citat sau altceva potrivit.

— Profesorul nostru de germană nu poate suferi citatele – zise Gustav. El este de părere că e mai bine să scoatem ceva din capul nostru, decât să luăm din cărţi. Ne spune că asta este tot atât de urât, ca şi cum ai copia de la vecin. (Aici începu să zâmbească.) În ce mă priveşte, eu copiez bucuros după vecin.

Emil îl întrebă pe „Profesor” ce citeşte.

— Nu vă spun – zise el. Să ghiciţi. Ascultaţi! apoi se aşează pe masă şi începu să citească: – „La noi, prima treaptă a culturii este cântecul, toate celelalte se leagă de cântec şi sunt împărtăşite prin cântec. Cea mai simplă plăcere şi cea mai simplă învăţătură sunt însufleţite şi întipărite la noi prin cântec. Chiar şi ceea ce predăm despre religie şi despre moravuri este predat pe calea cântecului”.

„Profesorul” ridică capul.

— Ei, de cine e?

— Probabil că de conducătorul unei societăţi muzicale – zise Gustav.

„Profesorul” începu să râdă.

— N-ai ghicit, băiete, te-ai făcut de râs. E de Goethe.

Marţi zise:

— Dacă este de Goethe, este de *de* Goethe, cu doi de căci Goethe era nobil.

— Atâta pagubă! mormăi Gustav.

„Profesorul” citi mai departe:

— „Exersăm copiii să înveţe a scrie cu semne pe tablă tonurile pe care le scot şi, citindu-le, să le regăsească în gâtlej. Apoi se întregeşte textul şi astfel se exercită în acelaşi timp mâna, urechea şi ochiul, încât copiii ajung mai repede decât ai crede să scrie corect şi frumos. Şi deoarece toate acestea trebuie exersate şi imitate după măsuri egale şi după numere stabilite, copiii pricep mult mai repede decât în orice alt chip înalta valoare a artei măsuratului şi a calculului. De aceea am ales muzica între toate celelalte discipline, ca element al educaţiei, căci de la ea pornesc drumuri egale în toate părţile”.

— Goethe a fost cândva director de şcoală? întrebă Marţi mirat. Eu credeam că a fost ministru.

— Toate cu cântece! spuse Gustav, scos din fire. Ia închipuiţi-vă că ar trebui să cântăm regula de dobândă şi ecuaţiile cu o necunoscută! Nu găsesc că ar fi frumos.

— Desigur că Goethe s-a gândit numai la primii ani de şcoală – îşi dădu cu părerea Emil. La început, materiile se leagă mult mai strâns una de alta.

În acest moment intră pe verandă consilierul juridic.

— Ce citiţi aici?

Fiul său îi explică despre ce e vorba.

— Aha – zise consilierul juridic – Wilhelm Meisters Wanderjahre[13]!

— Eu sunt categoric împotriva învăţăturii cu cântece – spuse răspicat Gustav. Am 4 la muzică, pentru că sunt cu totul afon. Închipuiţi-vă că ar trebui să cânt la toate

13 „Anii de ucenicie ai lui Wilhelm Meister“, operă a lui Goethe. (n.t.)

obiectele! La latină, la matematică, la istorie şi aşa mai departe. Nici nu-i de imaginat!

Marţi exclamă:

— Nici fără muzică n-ai să fii cu mult mai tare la latină şi la matematică!

— Asta-i drept! recunoscu Gustav. Aşadar, din partea mea, mă rog, putem conjuga de pe acuma verbele neregulate pe patru voci.

Consilierul juridic Haberland începu să râdă:

— Sistemul pedagogic pe care îl descrie Goethe în Wanderjahre este dorinţa de cultură umanistică a unui foarte mare şi foarte vechi poet. Mai târziu o să înţelegeţi mai bine.

— Chiar atât de greu de înţeles nu este – zise „Profesorul”. Ia ascultaţi!

Şi citi mai departe:

— „Copiii sănătoşi şi zdraveni din naştere aduc cu dânşii daruri din născare. Natura le-a dat tuturor a tot ce le trebuie pentru nevoile vieţii. Datoria noastră este să dezvoltăm aceste daruri, dar adesea ele se dezvoltă mai bine de la sine”.

Aici închise cartea şi se uită la ceilalţi:

— Nu vă place?

— Cum să ne placă? întrebă Gustav. Copii sănătoşi şi zdraveni suntem cu toţii. Şi ce-i cu asta?

„Profesorul” lovi cu degetele în carte.

— Goethe vrea să spună…

— *De* Goethe – îl îndreptă Marţi.

— Goethe vrea să spună că posedăm din naştere, dar oarecum ascuns, tot ce ne trebuie pentru viaţă. Aceste daruri, zice Goethe, se pot dezvolta de la sine. Nu-i nevoie să ne îndoape cineva în permanenţă cu prescripţii, controale şi pedepse.

Zicând acestea, băiatul se uită la tatăl său:

— Ştii foarte bine că nu spun asta pentru tine, dar

mulţi părinţi şi profesori procedează cu totul de-a-ndoaselea.

— E grozav de greu să nu-i muştruluieşti pe copii nici prea mult, dar nici prea puţin – zise consilierul juridic. Şi apoi, situaţia este alta pentru fiecare copil. Unul îşi dezvoltă fără nicio greutate însuşirile înnăscute. De la alţii trebuie să le scoţi cu cleştele, căci altfel n-ar ieşi niciodată la lumină.

Domnul Haberland se aşeză pe scaun.

— Asta o să vedeţi şi voi mai târziu, când o să aveţi copii.

— Lucru de care mă bucur de pe acum – zise Emil.

— Ei – adăugă consilierul juridic – uneori îţi ies peri albi cu copiii.

Şi se uită la fiul său.

— Ştii foarte bine că nu mă refer la tine, băiete.

— Chestia asta cu „dezvoltarea de la sine” îmi surâde – zise Gustav. Sunt sigur că aş putea deveni tot atât de bun motociclist fără dictări, arest şi pedepse. Ba chiar cu mult mai bun, căci atunci aş avea mai mult timp pentru gimnastică.

— Preastimaţii mei – zise consilierul juridic surâzând – vreţi să vă dezvoltaţi câteva zile de la sine, nestingheriţi? O puteţi face. Chiar adineauri am trecut pe la Biroul de voiaj şi am citit că poimâine se organizează o excursie de mai multe zile la Copenhaga. Ei, cum n-am mai fost de mult la Copenhaga şi nici la Klampenberg şi Margenlist, mi-e dor de Danemarca şi fac propunerea ca soţia mea şi cu mine, bunica lui Emil, Clotilda şi Pony Hütchen să ne îmbarcăm la Warnemünde cu excursioniştii.

— Iar noi? întrebă „Profesorul”.

— Voi o să rămâneţi singuri la Korisbüttel. La prânz puteţi mânca la restaurant, bani vă las, dacă nu credeţi că e o prea mare încălcare în dezvoltarea voastră.

— Nu suntem aşa de pedanţi – zise Gustav – luăm

banii.

— Dar de toate celelalte va trebui să vă îngrijiţi singuri – zise consilierul juridic. În felul acesta o să aveţi foarte bine ocazia să vă dezvoltaţi după pofta inimii. O să purtaţi toată răspunderea şi o să vă puteţi da seama dacă asta este o plăcere sau o povară. Ne-am înţeles?

Copiii erau încântaţi.

„Profesorul” se apropie de consilierul juridic şi întrebă cu mândrie:

— Există oare un tată mai bun decât al meu?

— Nu! urlară cu toţii.

Micul Marţi ridică mâna ca la şcoală şi se rugă:

— Domnule consilier, nu-i puteţi lua şi pe părinţii mei?…

După-amiază tot mai ploua. Când se aşezară la cafea, apăru căpitanul Schmauch. Clotilda îi făcu un grog tare. El se aşeză în balansoar, îşi umplu pipa, începu să trimită nori albaştri spre perdele şi zise:

— Aici e plăcut. De când am fost aseară împreună cu dumneavoastră, mi-e urât în propria mea casă.

— Ar fi trebuit să te însori când erai mai tânăr – răspunse bunica.

— Nu-u-ul zise căpitanul. Bărbatul în veci pe apă şi femeia în veci singură acasă… nu, n-ar fi fost bine. Deseară plec iar pentru câteva zile în sudul Suediei. Un transport de lemne. Aşa merg lucrurile de zeci de ani. Şi totdeauna solo! Cel puţin dacă ar rămâne Hans la Korisbüttel! Dar când o să-şi termine ucenicia, o să plece în Anglia sau în Franţa. Un chelner trebuie să fie umblat prin ţări străine şi nu poate rămâne aici din cauza unui unchi bătrân. Şi uite cum te faci tot mai bătrân şi mai bătrân, până când într-o zi…

Căpitanul era mişcat, de aceea mai căpătă un grog. După aceea însă, trebui să se întoarcă la bord. Îşi puse mantaua lui uleioasă şi porni repede prin ploaie. Direcţia:

Suedia.

Seara, după-masă, copiii se strânseră iar pe verandă. Marţi încă nu plecase. Căpătase voie de la părinţi să stea până la ora 9. Ploaia plescăia pe acoperiş şi copiii se plictiseau.

Deodată, zăriră o umbră la fereastra verandei şi cineva bătu uşor în geam. Toţi patru tresăriră. „Profesorul” se repezi la uşă, şi o deschise.

— Cine e?

O făptură încotoşmănată intră repede înăuntru.

Era Hans Schmauch, picolo.

— Scuzaţi că vă deranjez – zise el – dar am nevoie de sfatul vostru. Închipuiţi-vă ce mi s-a întâmplat – începu el să povestească, după ce îşi scoase pelerina udă. Astă-seară, pe la ora 8, mister Byron mi-a comandat să-i aduc un ceai în cameră. I-am adus ceaiul, iar când am vrut să ies, mi-a spus că vrea să mă întrebe ceva, dar că nu trebuie să afle nimeni. Am încuviinţat din cap. Voi ce-aţi fi făcut în locul meu, nu? apoi mi-a spus: „Eşti un gimnast excelent. Te-am văzut făcând gimnastică pe plajă. Ai talent. Dacă ţi-aş da lecţii, ai putea deveni un artist straşnic. Şi înainte de toate, eşti aşa de extraordinar de mic şi de uşor! Ia lasă-mă să te ridic!” Şi m-a ridicat cu o mână, şi m-a învârtit prin aer în aşa fel, încât mi s-a făcut negru înaintea ochilor. Apoi m-a lăsat jos.

— „Vi se răceşte ceaiul, mister Byron” – am spus eu şi am vrut să plec. Dar el mi-a tăiat drumul spre uşă şi m-a întrebat dacă n-aş avea poftă să mă fac artist şi să mă produc împreună cu el. „Dar dumneavoastră aveţi pe cei doi gemeni – am spus eu. Ce să faceţi cu al treilea?”

— „Nu-mi trebuie un al treilea – a răspuns el – ci un al doilea…” Şi ştiţi ce mi-a mai spus pe urmă?

Băieţii ascultau cu încordare.

Picolo continuă povestirea:

— E atât de nostim, şi totodată atât de îngrozitor!

Iată ce mi-a spus: „Jackie devine prea greu pentru mine!”

— Cum prea greu?! întrebă Marţi.

— Da. Jackie creşte, şi cu cât creşte, cu atâta trage mai greu la cântar. Şi pentru că trage prea greu, tatăl său nu mai poate face cu el anumite figuri, iar alte figuri nu se mai potrivesc sau devin prea primejdioase. Dacă Jackie continuă să crească tot aşa, mister Byron n-o să mai aibă ce face cu dânsul.

Băieţii tăceau, nemişcaţi.

Picolo continuă:

— Din cauza asta mi-a propus să plecăm de aici, adică eu, mister Byron şi Mackie. Mister Byron o să ne răpească pe amândoi într-o noapte întunecoasă, iar Jackie nu trebuie să afle nicio vorbă. Un înlocuitor ca mine n-ar putea găsi aşa de repede, zicea mister Byron.

Emil se scărpină în cap.

— Dar, pentru Dumnezeu! strigă el. Omul acesta nu poate lepăda pe fiu-său undeva, la mare, numai pentru că băiatul creşte! E curată nebunie! Ce-o să se facă Jackie?

— Bietul Paulică! şopti Gustav.

„Profesorul” măsura odaia în lung şi în lat.

— Frumoasă treabă! Dar nici noi n-o să îngăduim sub niciun motiv una ca asta! Să lepezi pur şi simplu pe unul din gemeni! Şi să angajezi un al treilea! Nici vorbă nu poate fi de aşa ceva.

— Ce bine că ai noştri pleacă în Danemarca! zise Gustav. Cel puţin ştiu că n-or să ne stea în cale.

Emil bătu cu pumnul în masă.

— O să-i arăt eu melcului ăsta! Aici e de lucru pentru noi.

Apoi se întoarse spre picolo:

— Când crezi că o s-o şteargă?

— Asta depinde de hotărârea mea – îi lămuri Hans Schmauch. Mister Byron zice că eu sunt o ocazie care n-o să se mai ivească niciodată.

„Profesorul” propuse:

— Să aşteptăm până pleacă ai noştri. Pe urmă o să ţinem imediat un consiliu de război. Până atunci, auzi, Hans, până atunci să-l duci pe Byron cu vorba. Ai înţeles?

Picolo făcu semn din cap că da.

Marţi zise:

— De data asta n-o să mai înţepenesc la telefon! Ca să ştiţi!

— De data asta nici n-o să mai fie nevoie de telefon – îl asigură Gustav. De data asta o să lucrăm, n-o să trăncănim.

Hans Schmauch îşi puse pe umeri pelerina udă.

— Aşadar aştept veşti de la voi.

Îndreptându-se spre uşă, mai adăugă:

— Parola – Emil! şi dispăru.

— Parola – Emil! strigară ceilalţi în urma lui.

Afară nu răspunse decât vântul vijelios.

Deodată se deschise cealaltă uşă şi prin deschizătură scoase capul Clotilda Seelenbinder.

— Ce s-a întâmplat?

— Ce să se întâmple, Schlips? răspunse „Profesorul”.

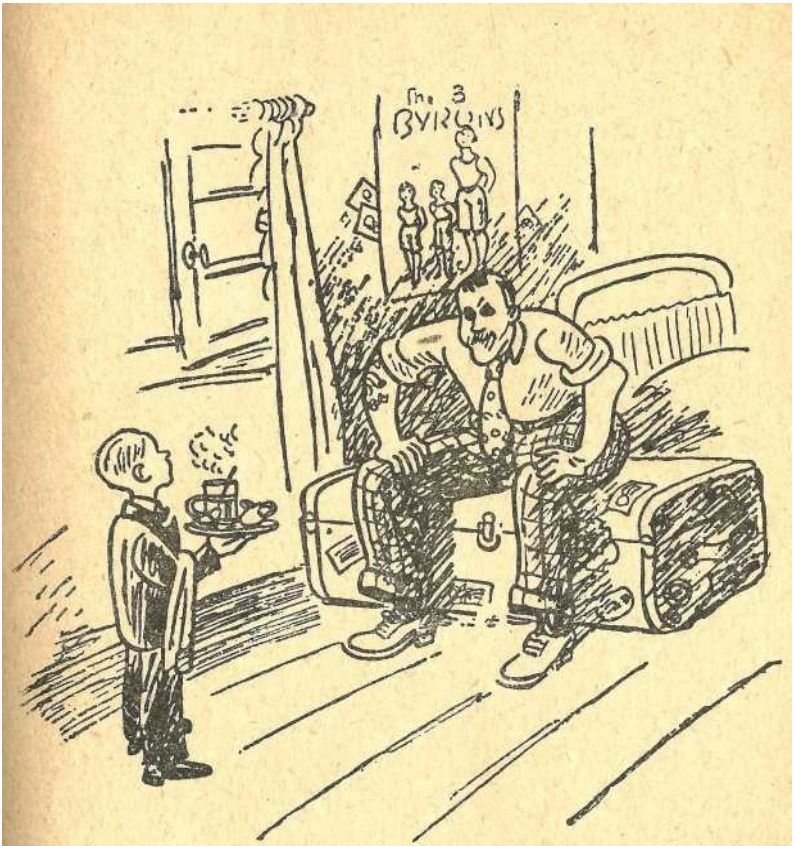

Dacă ţi-aş da lecţii, ai putea deveni un artist straşnic.

CAPITOLUL IX
DETECTIVII ÎNTRE EI

În dimineaţa hotărâtă, Pony şi ceilalţi plecară la Warnemünde, ca să se îmbarce pentru Danemarca. Femeile, şi mai ales Clotilda, care era foarte îngrijorată, voiau să le mai dea băieţilor încă o mie de sfaturi pentru gospodărie. Dar consilierul juridic le împinse în vagon, îi dădu „Profesorului” douăzeci de mărci şi zise:

— La prânz să mâncaţi la restaurant. Dacă vă mai trebuie ceva, să luaţi de la prăvălia lui Warkentien. În afară de asta, mai aveţi şi conserve în cămara Clotildei. Seara să închideţi bine uşile! Şi să nu faceţi prostii! Iar dacă n-o să vă puteţi descurca singuri, să ne telegrafiaţi la Copenhaga. Locuim la Hotel Anglia.

— N-o să fie nevoie de telegrame – îl asigură „Profesorul”.

— Cu atât mai bine – răspunse tatăl său. Vă urez o dezvoltare fericită!

Apoi se urcă în tren. Femeile scoaseră capul pe fereastră, salutând. Câteva minute după aceea, Emil, Gustav şi „Profesorul” erau singuri şi nimic nu mai stătea în calea dezvoltării lor independente.

Se întoarseră la vilă. Vremea era posomorâtă şi vântul sufla tăios. Nici vorbă de baie. „Profesorul” luă din birou o hârtie şi un creion şi îşi potrivi ochelarii.

— Mai întâi – zise el – ne trebuie un plan de lucru. În fiecare zi, unul dintre noi o să fie de serviciu. Astăzi eu, mâine Emil, poimâine Gustav. Cel de serviciu trebuie să-i scoale pe ceilalţi şi să aibă grijă de toate. Să facă cafeaua, să pregătească masa de seară, să ţină cheile de la poartă, în fine, să facă tot ce-o trebui.

— Dar dinţii şi-i spală fiecare singur, nu-i aşa? întrebă Gustav, chicotind ca un prost.

Apoi deveni serios şi declară că el nu ştie să facă cafea.

— Ai să înveţi – îl linişti Emil.

După aceea se duseră în cămară şi făcură un inventar amănunţit. Notară întocmai câte ouă erau, câte cutii de conserve, câţi cârnaţi, cartofi, castraveţi, mere, pâine, unt, untură şi aşa mai departe.

— Părinţii or să se mire când or să afle cât de uşor ne-am deprins cu independenţa – zise „Profesorul”.

Apoi, pentru că era de serviciu, se duse la

Warkentien, Emil şi Gustav îl însoţiră. Negustorul le oferi tot ce avea. „Profesorul” se uită perplex la ceilalţi, apoi zise:

— Scuzaţi pentru deranj, domnule Warkentien, dar după cum văd, avem de toate în cămară.

Aşa că se întoarseră acasă cu coşul gol.

— Astea sunt experienţe care trebuie făcute – zise „Profesorul”.

— Aşa e – aprobă Gustav, luând un măr şi muşcând din el.

„Profesorul” şterse un măr din inventar. Gustav mormăi, mestecând:

— Pagubă-n ciuperci!

La amiază, când voiră să se ducă la restaurant, Emil propuse:

— Ştiţi ce? Am putea economisi banii. Am să gătesc eu.

— Ce să găteşti? se informă Gustav.

— Am să frig ceva – zise Emil suflecându-şi mânecile. Ouă avem, unt avem, cârnaţi avem. Am să fac cârnaţi cu ochiuri. Ca să ne săturăm, o să-i mâncăm cu pâine. Iar ca desert, avem conserve de căpşuni.

Apoi îşi legă dinainte un şorţ al Clotildei, aduse pe masă unt, ouă, cârnaţi, un cuţit şi sare, aşeză tigaia pe reşoul de gaz, puse în tigaie unt şi felii de cârnaţi în untul care sfârâia, sparse două ouă de marginea tigăii, scurse cu îndemânare conţinutul găoacei peste cârnaţi şi presără deasupra puţină sare.

Băieţii urmăreau cu încordare şi cu o admiraţie mută activitatea lui înfrigurată.

— Nu s-a spart gălbenuşul – constată Emil plin de mândrie. Ăsta e lucrul cel mai greu.

Deodată se ivi la fereastra deschisă capul lui Marţi. Căţărându-se pe zid, Marţi se urcă pe marginea ferestrei. Văzându-l pe Emil cum lucra, îşi dădu cu părerea:

— Ca un bucătar adevărat!

— E chestie de obişnuinţă – răspunse Emil. Noi n-avem femeie de serviciu şi dacă mama are de lucru până după ora prânzului, mă îngrijesc eu de masă.

Marţi povesti apoi că i s-a dat voie să doarmă câteva zile la ei. Băieţii se bucurară grozav.

— Dar la Copenhaga n-au vrut părinţii mei să meargă cu niciun preţ. Ziceau că n-au poftă! Poate fi ăsta un motiv? Spuneţi şi voi!

— Ce încăpăţânaţi! zise Gustav cu ciudă.

Marţi ridică din umeri:

— Poftim de te mai dezvoltă singur!

Emil micşoră flacăra.

— N-o să putem mânca toţi deodată. Porţia care este acuma în tigaie o să fie a lui Gustav, căci el e cel mai mâncăcios.

Băieţii începură să râdă, numai Gustav nu râdea, ci zise:

— Capete albastre! (Ocara o născocise el singur.)

„Profesorul” aduse apoi din dulap o farfurie şi un tacâm. Emil răsturnă ochiurile pe farfurie şi tăie două felii de pâine.

Gustav se aşeză la masa de bucătărie, fărâmiţă pâinea în ochiuri şi începu să mănânce.

„Profesorul” aduse o cârpă de vase, pe care i-o legă lui Gustav la gât. Părea un pacient la dentist.

Emil puse în tigaie a doua porţie de cârnaţi cu ouă. „Profesorul” se aşeză pe bancă şi zise:

— Ei, acum vine partea principală. În vreme ce Emil şi cu mine o să mâncăm şi o să spălăm vasele, Gustav cu Marţi se duc la Hotelul Ştrandului şi se pun în legătură cu Hans Schmauch. Înainte de toate trebuie să ştim dacă mister Byron se mai gândeşte să fugă cu el. În cazul ăsta, picolo va trebui să se arate de acord cu mister Byron, să stabilească data când urmează să fugă, precum şi dacă or

să plece cu trenul sau cu vaporul.

— Pot să vă împrumut motocicleta – se oferi Gustav, ironic. De ce vreţi să-l lăsăm pe ticălos întâi să fugă şi apoi să alergăm după el ca să-i prindem? Nu înţeleg! Ne-am putea duce la el şi să-i spunem: „Ia ascultă, stimate domn, să faci bine să rămâi frumuşel aici, că de nu, o să ai de-a face cu noi”. Nu-i cu mult mai simplu aşa?

— Nu – explică Emil – nu-i mai simplu. Dacă i-am spune aşa, ar mai sta câteva zile şi apoi tot ar fugi, chiar şi fără picolo, iar Jackie ar rămâne tot în încurcătură.

— Aşa este – zise „Profesorul”. Faceţi cum v-am propus eu.

Emil adăugă:

— Şi să-i spuneţi lui Hans Schmauch că ar fi bine să propună ca plecarea să aibă loc seara, cât s-o putea mai târziu.

— De ce? întrebă Marţi.

— Pentru că atunci Jackie o să doarmă şi n-o să ştie nimic despre fuga tatălui său. Dimineaţa, când o să se scoale, tatăl său şi Mackie or să fie de mult înapoi, astfel încât o să-i cruţăm băiatului dezamăgirea.

Gustav se ridică de la masă.

— Au fost cele mai bune ochiuri pe care le-am mâncat vreodată – declară el. Să-mi puneţi deoparte o farfurie de căpşuni, servilor! apoi îl împinse pe Marţi jos de pe marginea ferestrei şi sări şi el după dânsul în grădină.

Se auziră paşi pe pietriş, după care poarta se închise în urma lor.

Emil şi „Profesorul” mâncară şi ei, apoi puseră la o parte o farfurie cu căpşuni pentru Gustav. Acuma stăteau în faţa ligheanului cu vase. Emil clătea farfuriile şi freca tacâmurile. „Profesorul” le ştergea şi le punea la loc în dulap.

Cel mai greu fu de curăţat tigaia, dar în cele din

urmă te puteai oglindi într-însa. După aceea, se spălară pe mâini. Atârnând prosopul în cui, Emil zise:

— Se pare că toate greutăţile vin de la taţi. Pe unul, tatăl său vrea să-l spânzure, altul trebuie să capete alt tată, deşi n-are de loc poftă de aşa ceva.

— Care altul? întrebă „Profesorul”, şi cum Emil nu răspunse îl privi lung. Deodată pricepu legătura.

— Aşa!

— N-am vorbit încă cu nimeni despre asta – mai spuse Emil încet. Nici cu mama. Cu ea, nici atât.

— N-am să spun nici eu nimănui – îl asigură „Profesorul”.

Emil atârnă tigaia în cui, apoi strânse mai bine robinetul de la cişmea şi închise fereastra.

— Dar trebuie să vorbesc cu cineva. E atât de greu pentru mine, ştii? De tatăl meu de-abia îmi aduc aminte. De atunci, mama şi cu mine am fost singuri şi niciodată nu mi-a trecut prin minte că ar putea să fie altfel. Mă gândeam totdeauna: „Când am să câştig bani, o să fie atât de bine! În fiecare vacanţă o să facem călătorii, mai lungi sau mai scurte. O să luăm o locuinţă mai mare, cu mobile veritabile şi cu multe cărţi bune. Şi de două ori pe săptămână o să aducem o femeie de serviciu, iar rufele o să le dăm la spălat”. Da, cum le mai aştepţi pe toate! Şi în loc de asta, vine deodată un individ şi vrea să se însoare cu mama mea! Acuma cine o să închirieze locuinţa cea mare? El! Cine o să facă călătorii cu mama? El! Şi cine o să aducă femeie de serviciu? El! El o să câştige bani, iar dacă o să câştig şi eu, asta n-o să aibă nicio valoare. Ba trebuie să studiez. Aşa zice el. În toate se amestecă. Şi dintr-odată nu-i mai poţi povesti mamei orişice. Poate n-o interesează, te gândeşti. Şi seara nu poţi adormi. Iar dacă intră ea în odaie, respiri adânc, ca şi cum ai dormi! Dar ţi-ar veni mai degrabă să urli! Ca un copil mic de tot, de la grădiniţă.

Emil înghiţi un nod, apoi se stăpâni.

— Ei, dar o să meargă. Dacă îl iubeşte, bineînţeles că trebuie să-l ia de bărbat. La urma urmei, poate nici nu are atâta importanţă că viaţa nu va mai fi atât de frumoasă pentru mine.

— Se poate – zise celălalt. Dar vorba e: ea îl iubeşte?

— Dă-mi voie! Sigur că-l iubeşte. Altfel de ce s-ar mărita cu el? Şi chiar este un om simpatic. Ne înţelegem destul de bine amândoi.

Emil îşi privi prietenul:

— Tu ce părere ai?

„Profesorul” zise:

— Eu cred că eşti prea egoist. Nu găseşti? Mama ta nu este numai mama ta, ci este şi femeie. De când a murit tatăl tău, a uitat asta, de hatârul tău, pentru că erai mic. Dar acuma eşti destul de mare. Şi după atâta vreme, se gândeşte iarăşi la dânsa. Doar e dreptul ei!

— Asta mi-o spun şi eu de o sută de ori pe zi, dar mă mâhneşte, înţelegi? Şi e păcat.

— Sunt multe lucruri în viaţă de care e păcat – zise „Profesorul”. Nici tu, nici eu n-o să schimbăm asta, dar tot e mai bine să fie păcat pentru tine, decât pentru mama ta.

— Negreşit – zise Emil. Dar cred că în mine sunt doi oameni. Unul vede toate astea şi le încuviinţează. Celălalt ţine ochii închişi şi plânge pe înfundate. Ţi s-a întâmplat vreodată?

— Am citit despre aşa ceva – explică „Profesorul” – dar mie nu mi s-a întâmplat. O dată ce am priceput un lucru, nu mă mai mâhneşte.

— Eşti de invidiat – zise Emil, gânditor. În orice caz, am fost foarte fericit când am primit invitaţia ta. Căci mi-e atât de greu să mă prefac, încât poate că s-ar fi observat. Gândeşte-te! Imediat ar fi hotărât că nu-l mai ia. Căci de la început i-a spus: „Mă mărit numai dacă este de acord băiatul!” Aşa că el m-a întrebat întâi pe mine.

— Ce femeie! zise „Profesorul” cu admiraţie.

— Ei – zise Emil – doar e mama mea!

Mai târziu îşi puseră pelerinele şi ieşiră în întâmpinarea celorlalţi doi. Se întâlniră în pădurea de pini.

— Chestiunea va avea loc mâine seară – îi informă Gustav – căci mâine are picolo ziua lui liberă. Mâine seară distinsul domn, cu geamănul cel mic şi cu Hans Schmauch al nostru or s-o şteargă. Schmauch vrea să-l învăţăm noi ce să facă. Mister Byron, acest cap albastru, vrea să spele putina cu ultimul vapor, pentru că la ora aceea Jackie doarme. De la Warnemünde vrea să ia trenul şi să plece în Polonia, unde are rude şi unde vrea să exerseze cu noul geamăn, înainte de a căpăta alt angajament.

Marţi zise:

— Eu am un plan foarte simplu. Să stăm de pază la debarcader şi când o să se apropie tipul, să-l expediem înapoi în pat.

„Profesorul” clătină din cap.

— Planul este prea simplu. Trebuie să-l prindem în mijlocul drumului, ca să nu se mai poată dezvinovăţi. Altfel o să ne râdă în nas. Trebuie să-l speriem că am putea alarma poliţia portului.

Se aşezară pe o bancă din acelea construite de amicii Korisbüttelului şi ţinură un sfat de o jumătate de oră. Apoi luară următoarea hotărâre: picolo să-l convingă pe mister Byron că nu e bine să se urce pe bord, cu dânsul şi cu unul din gemeni, chiar la Korisbüttel. E mai bine ca el, Hans Schmauch, să se urce abia la staţia următoare, adică la Heidekrug.

— Şi cum o să ajungă picolo la Heidekrug? întrebă Gustav.

— Ce întrebări mai pui şi tu! se enervă Emil. Cu tine şi cu motocicleta ta!

— Aha! zise Gustav.

— Detectivii, dimpotrivă – explică „Profesorul” – or să

se urce pe vapor nu la Heidekrug, ca Hans Schmauch, şi nici la Korisbüttel, ca mister Byron şi Mackie, ci mai devreme, la Graal. Noi o să stăm în cabină, iar la Korisbüttel o să ne uităm ca să-l vedem urcându-se pe bătrânul Byron. La Heidekrug o să se urce şi picolo. Cu puţin înainte de Warnemünde, o să ne urcăm pe covertă şi o să spunem: „Prea stimate domn Pachulke, unde este fiul dumitale, Paul? Şi cum se face că în locul lui călătoreşte cu dumneata un picolo? Dacă nu vrei să te predăm la Warnemünde poliţiei portului, pentru că ţi-ai lepădat propriul copil şi ai răpit un altul, te rog fii aşa de bun şi să vii repede cu noi înapoi la Korisbüttel, cu trenul sau cu un taxi pe socoteala dumitale. Ceea ce importă mai mult este ca Jackie să nu afle nimic din toate astea”. Credeţi că Byron o să şovăie?

— O să fie silit să se întoarcă la Korisbüttel! exclamă Marţi încântat. N-o să aibă ce face.

— Toate sunt bune şi frumoase – admise Gustav. Dar cum or să ajungă detectivii la Graal?

Ei îl priviră dojenitor.

— Aha! pricepu Gustav. Cu mine şi cu motocicleta mea!

— Desigur – zise Emil. Ai să faci de atâtea ori drumul încolo şi înapoi, până când toţi detectivii vor fi la Graal. Apoi de la Graal o să te duci singur la Warnemünde, trecând prin Korisbüttel, şi Heidekrug, pentru ca în cazul când mister Byron ar face greutăţi, să avizezi primul post de poliţie de coastă. Când o să sosim cu vaporul, tu o să fii acolo şi o să ne aştepţi, pe noi şi pe prizonierul nostru. Ai înţeles?

— Da – răspunse Gustav – dar nu ştiu dacă a înţeles şi motocicleta.

C A P I T O L U L X
O AVENTURĂ PE MARE ŞI PE USCAT

În ziua următoare era marţi. Dis-de-dimineaţă, pe când deschidea poarta ca să se ducă după lapte şi după cornuri, Emil, care era de serviciu, rămase împietrit locului; în faţa lui, aşezat pe iarbă, stătea Hans Schmauch, care îi dădu, surâzând, bună dimineaţa.

— Azi e ziua mea liberă – îl lămuri el – şi trebuie să profităm de ea.

— De ce n-ai sunat?

— Nici prin gând nu mi-a trecut. Ca slujbaş la hoteluri, ştiu ce neplăcut este să te scoale cineva din somn. A fost aşa de bine şi de frumos în iarbă! Barometrul urcă.

Intrară în bucătărie şi se apucară să fiarbă cafeaua. Între timp Emil îi expuse celuilalt planul pe care îl făuriseră detectivii în ajun. Când termină, zise:

— Repet din nou punctele principale. Noi, detectivii, ne urcăm pe vapor la Graal. Byron şi Mackie aici, la Korisbüttel, iar tu la Heidekrug. Gustav aşteaptă cu motocicleta la Warnemünde, la debarcader. Dacă Byron ezită, Gustav o să cheme poliţia. Până atunci, o să-l ţinem bine pe artist.

Hans Schmauch găsi planul minunat. Băieţii puseră masa şi îi sculară şi pe ceilalţi. Lui Marţi, pentru că dormise în patul lui Pony, îi ziceau numai „stimată domnişoară”.

Picolo, cu un şervet sub braţ, îi servea minunat.

— Ca un adevărat chelner – observă Gustav. Te rog încă un pahar cu lapte, chelner.

— Numaidecât, domnule – zise Hans Schmauch.

Şi, repezindu-se în bucătărie, aduse un pahar cu lapte, cumpănindu-l artistic pe o tăviţă. Îl puse apoi dinaintea lui Gustav şi întrebă:

— Domnii rămân mai mult timp aci? Vremea promite să se îndrepte. Şi hotelul nostru este de rangul întâi. O să vă simţiţi foarte bine la noi.

— Îmi pare rău – răspunse Gustav – dar trebuie să mă întorc numaidecât la Berlin, pentru că ieri mi-am închis soţia şi copiii în dulapul de haine, şi am luat din greşeală cheia cu mine.

— Păcat! se întristă Hans Schmauch. Altfel aţi fi putut vedea vineri la noi la cinematograf filmul „Emil şi detectivii”.

— Ce?! strigară băieţii sărind în sus.

Picolo scoase din buzunar un jurnal şi-l fixă pe rama unui tablou. Pe pagina anunţurilor era o reclamă mare, cu următorul cuprins:

„Emil și detectivii“

Un film cu două sute de copii
Un film după o întîmplare adevărată
Un film captivant din viața de toate zilele
Un film care se joacă la Berlin, începînd de azi
Un film pentru copii între 8 și 80 de ani.

Începînd de vineri, la cinematograful Leuchtturm.

Copiii citeau şi reciteau anunţul. Gustav se umfla în pene şi striga mereu:

— Poftiţi, domnilor, aici o să-i puteţi vedea pe cei mai de seamă băieţi din vremea noastră! Intraţi, vă rog! În partea întâi o să muriţi de râs, iar în partea a doua o să înviaţi!

„Profesorul” mărturisi:

— Am trac, deşi nu-i decât un film, şi deşi nu pe noi ne-a filmat.

— Niciun om n-o să ştie că suntem şi noi printre spectatori – îl mângâie Emil. Sau poate ai suflat tu ceva, Hans?

— Nicio vorbă! îi asigură picolo. Sunteţi absolut incognito!

— Norocul tău! zise Gustav. Căci nu avem de loc poftă să caşte lumea gura la noi, ca la urs.

— Cred şi eu – spuse Marţi. Suntem oameni, nu fantoşe de film.

Deodată, Hans Schmauch se izbi cu palma peste frunte.

— Da' uituc mai sunt! Venisem să vă iau cu barca! De aceea m-am sculat aşa de dimineaţă. Ştiţi ce? O să facem o adevărată excursie, cu picnic şi cu tot felul de năzbâtii. După-amiază suntem înapoi.

— Eu rămân acasă – declară Emil – sunt de serviciu.

— Ce prostie! se supără Gustav. Doar n-o să mute nimeni din loc vila! Hai, cap albastru!

— Avem destul loc în barcă – zise picolo; este şi o cabină.

Dar Emil rămase neclintit în hotărârea lui.

— Nici eu nu pot merge – zise Marţi. La prânz trebuie să mănânc cu părinţii, altfel iese bucluc. Dacă n-o să vin la masă, or să-mi interzică fără doar şi poate să mai dorm aici şi n-o să pot pleca la vânătoare după mister Byron. Am mai pierdut o dată ocazia, atunci când a trebuit să rămân la telefon. De data asta trebuie să fiu prezent.

Gustav zise:

— Bine, atunci plecăm numai noi trei. Eu am să stau la motor, dacă va fi nevoie de motor, căci la pânze n-am habar.

— Mă pricep eu – îi linişti Hans Schmauch. Trebuie numai să faceţi ce am să vă spun.

Apoi se duseră în bucătărie. „Profesorul" le dădu merinde pentru picnic şi ei împachetară într-un coş vechi: mere, conserve, cârnaţi, pâine, unt, cuţite, furculiţe, farfurii şi şervete.

Emil, care era de serviciu, nota toate cu de-

amănuntul, în inventar.

Gustav luă în primire coşul plin.

— Îl duc eu. Cu mâncarea trebuie să umbli binişor.

— Pagubă-n ciuperci! zise Emil, râzând.

— Pentru mâncare, zicătoarea nu se potriveşte – răspunse Gustav serios.

Porniră spre port.

— Să nu întârziaţi la întoarcere! le strigă Emil, când motorul începu să huruie. Avem mult de lucru azi.

— Ura! urlă Gustav, aşezându-se lângă cârmă.

— Iar mănâncă un măr! zise Marţi, apoi strigă şi el: Ura!

Luntrea se desprinse de ţărm. Hans Schmauch, la catarg, întindea pânza cea mare.

„Profesorul” îşi pusese bascul pe cap şi acum făcea semne celor de pe mal. Alunecând pe lângă piciorul podului, barca porni în larg. Sufla un vânt uşor.

— Acuma au oprit motorul – observă Marţi. Hans Schmauch întinde pânza mică.

Emil făcu semn din cap, îşi duse mâna streaşină la ochi şi privi în urma băieţilor. Hans Schmauch ridică toate pânzele şi luntrea începu să alunece spre nord-vest.

În acelaşi timp turiştii noştri plecaţi în Danemarca stăteau pe terasa unui restaurant din Copenhaga, numit „Frascati”. Luau cafeaua cu lapte şi admirau minunatul ceasornic cu clopote din turnul primăriei. În afară de asta, se mirau de pofta de mâncare a vecinilor de masă.

— Cu cât o ţară este mai mică, cu atât pofta de mâncare a locuitorilor este mai mare – constată consilierul juridic Haberland.

Bunica lui Emil se uită şi ea la perechea daneză de la masa de alături şi zise:

— E o adevărată minune! Când te gândeşti cu câte s-au îndopat oamenii ăştia de când stăm noi aici, te aştepţi să plesnească din clipă în clipă.

Perechea daneză nu se jena de loc. Chelnerul tocmai le servea un nou fel de mâncare.

— Aici bucătăresele trebuie să aibă mult de lucru – îşi dădu cu părerea domnişoara Clotilda Seelenbinder. Mie îmi merge mai bine la dumneavoastră.

Doamna Haberland spuse, zâmbind:

— Bine că suntem amândouă aşa de mulţumite una de alta.

Clotilda se roşi şi tăcu. O adora pe doamna Haberland.

Pony Hütehen stătea plecată deasupra unui carneţel pe care îl luase cu sine şi unde nota tot ce i se întâmplase de când sosise la Copenhaga. Bineînţeles că nu erau decât scurte însemnări. *Vivel,* prima masă de seară. *Tivoli*, o piaţă uriaşă, zgomotoasă. *Amelienberg, Cristiansborg,* o bursă veche şi un minunat şir de cornişe. Vase de război străine, până şi japoneze. Muzeul *Thorwaldsen*.

— Ce-or fi făcând oare băieţii? întrebă deodată Clotilda.

Consilierul îi dădu răspunsul pe loc:

— Sunt bucuroşi că au scăpat de noi.

Clotilda Schlips nu voia să creadă asta, dar consilierul îi explică:

— Eu ştiu mai bine, dragă, căci am fost şi eu odată un drac de băiat ca ei.

Pony îl privi cu neîncredere. El începu să râdă.

— Ba da, ba da, Pony, dar e mult de atunci. Uneori însă mi se pare că a fost ieri.

Apoi chemă chelnerul, plăti şi se îndreptară cu toţii spre ieşire.

La Westerbroegade se urcară într-un autocar şi porniră să străbată, împreună cu mai mulţi englezi, danezi şi francezi, insula Seeland. Drumul ducea spre nord, de-a lungul unui şir de case curăţele, înconjurate de grădini. Pretutindeni înfloreau trandafiri roşii, agăţători. Un loc

deosebit de frumos era Klampenborg. Pony se grăbi să scrie numele în carneţel.

Uneori, privind spre dreapta, vedeai apa, dar nu marea, ci o strâmtoare, care se numea Sund. Pe Sund pluteau vapoare transatlantice, cu orchestre pe bord.

Deodată, Pony zări, de cealaltă parte a Sundului, uscatul. Crezând că a făcut o descoperire senzaţională, cum făcuse odinioară Columb, ea îl apucă, emoţionată, pe consilier de braţ şi-l întrebă:

— Ce-i acolo?

— Suedia – îi explică consilierul Haberland.

Pony scoase carneţelul şi scrise:

„Văzut coasta suedeză. Consilierul juridic H. e un om minunat”…

Barca cu pânze *Kunigunda IV s*e afla de mai multe ceasuri pe apă. O briză uşoară continua să sufle încetişor. Picolo îi arătase lui Gustav şi „Profesorului” cum se mânuieşte cârma, apoi se ghemuiră cu toţii la pupă şi acum pluteau încântaţi pe Marea Baltică. Înfulecaseră de mult toată mâncarea. Toate erau în cea mai perfectă ordine. Soarele strălucea, generos. Vântul mângâia feţele arse de soare, ca şi cum ar fi vrut să se joace cu copiii.

Gustav se întinse pe pat în cabină, adormi şi visă că aleargă pe apă cu motocicleta.

„Profesorul”, şezând lângă picolo care mânuia cârma, privea în apă.

Uneori zărea câte o meduză trecând înot şi sclipind în mii de culori. Alteori câte un peşte.

Deodată, Hans Schmauch exclamă:

— Ce-i asta? şi arătă drept înainte.

În faţa lor apăruse o insulă. Porniră într-acolo. Picolo hotărî:

— Trebuie s-o vedem mai de aproape.

„Profesorul” îşi exprimă părerea:

— Cred că este un banc de nisip cu ceva iarbă crescută deasupra.

Acum erau foarte aproape.

— Un palmier! strigă Hans Schmauch. Un palmier în mijlocul Mării Baltice! Nici nu-ţi vine a crede că se poate una ca asta.

— Are o mutră, parcă ar avea gripă – constată „Profesorul”.

— Este un palmier în formă de evantai.

Deodată simţiră o smucitură. Hans Schmauch şi profesorul căzură de pe bănci, Gustav sări din somn şi se lovi cu capul de tavanul cabinei. Ieşi afară, blestemând groaznic, şi întrebă:

— Nu cumva ne scufundăm?

— Nu – zise Schmauch – dar ne-am împotmolit.

Gustav se uită în jurul lui.

— Sunteţi nişte capete albastre. Nu puteaţi ocoli bancul? Cel puţin dacă ar fi insulele Rügen! Este curată nebunie să ai atâta spaţiu la dispoziţie şi să nimereşti tocmai pe peticul ăsta de uscat! mai adăugă el, ieşind din barcă.

— Voiam numai să văd palmierul – oftă Schmauch, abătut.

— Ei, admiră-l acum cât vrei! strigă Gustav, apropiindu-se de ciudata plantă. O raritate, domnule botanist! Un palmier într-un ghiveci! Asta ar fi ceva pentru Emil, botanistul nostru.

„Profesorul” se uită la ceas.

— Isprăviţi cu pălăvrăgeala! Trebuie să ne întoarcem la Korisbüttel!

Începură să împingă barca cu puteri unite, ca s-o aducă înapoi în apă. Se căzniră atât, de era gata să le iasă ochii din cap, dar barca nu voia să se mişte din loc nici măcar cu un centimetru.

Gustav îşi scoase ghetele şi ciorapii şi intră în mare.

— Acum! comandă el. Toţi odată; hei-rup! Hei-rup!

Dar deodată alunecă pe iarba şi pe muşchiul lipicios care creşteau sub apă şi dispăru câtva timp sub oglinda lucie a mării. Când apăru din nou, scuipă mai întâi un kilogram de apă sărată, apoi strigă mânios:

— Ce porcărie! Şi scoţându-şi hainele ude leoarcă, le agăţă supărat în palmier, ca să se usuce.

— Vezi că şi planta asta e totuşi bună la ceva – zise „Profesorul”.

Se proptiră apoi iarăşi de barcă şi munciră timp de o jumătate de ceas, ca hamalii când au de mutat un pian.

— Ce mai bestie! mormăi micul Schmauch. Haideţi, hei-rup, hei-rup!

Degeaba! Toată truda era zadarnică. Obosiţi, se aşezară pe nisip, răsuflând din greu.

— Frumoasă treabă! constată Gustav. Ce-o să facem dacă n-om putea despotmoli barca?

Schmauch se întinse pe jos mai la o parte şi închise ochii.

— O să strângem pânzele şi o să devenim un mic popor de insulari. Bine că am luat cu noi cutii de conserve.

Gustav se ridică şi se duse să controleze dacă i se uscaseră hainele. Le stoarse bine şi zise:

— Acuma nimic nu mai stă în calea liberei noastre dezvoltări. Nu avem nici măcar telefon sau vreo cutie de scrisori. Adevăraţi Robinsoni!

„Profesorul” izbi cu pumnul în nisip.

— Dar trebuie să ne întoarcem! strigă el. Altfel mister Byron o şterge frumuşel.

Gustav se uită în jurul lui. Nimic, decât cerul şi marea. Râse răutăcios:

— Am putea merge pe jos, domnule „Profesor”!

CAPITOLUL XI
PAŞAPORTUL

Se însera. Amurgul nu mai era departe. Soarele apunea îndărătul unui nor, scăldând marea şi norii ceilalţi într-un trandafiriu intens.

Emil şi micul Marţi se aflau de mai bine de o oră pe pontonul Korisbüttel-ului şi îşi aşteptau nerăbdători prietenii. Emil le pregătise sandvişuri şi Marţi ţinea pachetul. Era foarte vesel şi se bucura ca un copil de cele ce aveau să se întâmple.

Bărci cu pânze, de toate mărimile, intrau în port. Dar barca pe care o aşteptau ei nu venea deloc.

— Ăştia trebuie să fie! strigă Marţi, arătând un vas care se apropia de debarcader.

Dar nu erau ei.

Emil zise:

— Tu pricepi ceva? Să sperăm că nu li s-a întâmplat nimic rău.

— Ce să li se întâmple? N-a fost nici furtună, şi nici altceva. S-or fi dus prea departe în larg şi drumul la întoarcere durează mai mult decât au socotit ei.

Emil strigă către o barcă care venea din larg:

— N-aţi văzut-o pe *Kunigunda IV?*

Omul de la cârmă răspunse:

— Nu, n-am întâlnit nicio femeie!

Cei din barcă începură să râdă zgomotos.

— Ce glumă stupidă! se înfurie Marţi.

Emil hotărî:

— Mai aşteptăm încă o jumătate de oră. Dacă nu vin până atunci, o să trebuie să ne cărăbănim pe jos până la Graal, în loc să ne fi dus cu motocicleta lui Gustav.

Şi se puseră pe aşteptat.

După o jumătate de oră, Emil luă o bucată de hârtie şi scrise:

„Am plecat la Graal fără voi. Grăbiţi-vă cât puteţi, ca să fiţi la timp la Heidekrug şi la Warnemünde”.

— Un moment, băiete – zise el apoi, pornind în goană spre port, la locul unde ancora de obicei *Kunigunda IV.* Aici înfipse biletul într-un stâlp, cu ajutorul unui ac cu gămălie. (De la întâmplarea cu domnul Gründeis avea totdeauna la dânsul ace cu gămălie.)

După aceea se întoarse, tot în fugă, la micul Marţi.

— Tot nimic?

— Tot nimic.

— Ce haimanale! zise Emil. Ei, dar la ce bun să mai vorbim? Mai bine să ne luăm picioarele la spinare.

Aşadar, porniră spre Graal. Ba alergau, ba mergeau în pas de marş. Marţi ducea pachetul cu sandvişuri.

În pădure era întuneric şi zăpuşeală. Dădeau de mlaştini, iar ţânţarii mai-mai să-i mănânce de vii pe grăbiţii noştri călători. Broaşte râioase le săreau de sub picioare, iar în depărtare cânta un cuc.

După vreo oră ajunseră într-o livadă, unde păşteau vaci bălţate, negru cu alb. Una dintre ele – poate să fi fost şi un bou – se repezi la ei, cu capul plecat. Băieţii o luară la fugă şi în cele din urmă ajunseră lângă un gard. Sărind gardul, se pomeniră pe un drum de coastă. Vaca – sau boul – îi privi cu asprime, făcu stâng împrejur şi se întoarse la turmă.

— Ce dobitoc! zise micul Marţi. Să scoată sufletul unui om! N-a lipsit mult să pierd şi sandvişurile!

— Uite Graal-ul! strigă Emil. Uite şi vaporul, cum vine de la Müritz! Înainte, în pas alergător!

În acelaşi timp, pe insula din largul mării, „Profesorul” se uita la ceas.

— Acuma pleacă vaporul din Graal! zise el. Îţi vine să înnebuneşti!

Hans Schmauch, ghemuit lângă palmier, avea lacrimi

în ochi.

— Numai eu sunt vinovat de toate astea! se tângui. el. Oare o să mă iertaţi?

— Lasă prostiile! spuse Gustav. De altfel Emil o să-i vie de hac acestui mister Pachulke şi fără ajutorul nostru binevoitor. Nici Emil, nici Marţi nu aşteaptă să le pice mura în gură.

„Profesorul” însă nu gândea aşa.

— Fără noi n-or să poată duce vânătoarea la bun sfârşit – zise el. Emil şi Marţi sunt prea slabi ca detectivi! În afară de asta, ei sunt acuma de bună seamă încă în port, unde ne aşteaptă. Poate au alarmat şi poliţia portului, că nu s-a întors barca.

Gustav fu de altă părere.

— De ce să alarmeze poliţia? Ce ni se poate întâmpla? O să dormim în cabină; mâncare avem destulă, iar mâine nu se poate să nu treacă pe lângă insula asta tâmpită vreun vapor sau vreo barcă de pescari.

— Vorbeşti ca să nu taci – se enervă „Profesorul”. De unde să ştie Emil că noi suntem pe insulă?

Gustav rămase uluit.

— Aşa e! N-are de unde să ştie! Iartă-mă, te rog! Uneori sunt tare nerod.

Picolo spuse cu glas jalnic:

— Emil o fi crezând că ne-am răsturnat cu barca şi că de-abia ne-om fi putut agăţa de marginea ei, sau că suntem gata să ne înecăm.

Băiatul îşi şterse nasul, emoţionat.

— Şi mâine dimineaţă se întoarce unchiul meu din Suedia!

— Îţi vine să înnebuneşti, nu alta! zise Gustav, gânditor. Poate că va trebui să rămânem aici pentru tot restul zilelor noastre. Cum?… De hrănit, ne-am putea hr

— E vrednic de tine zise „Profesorul”, ironic. Poate că într-o zi or să crească în palmier nuci de cocos, ca să

frigem în găoacele lor ouă de pescăruş. Iar laptele de cocos o să-l bem dimineaţa, cu cafea.

— Avem cafea? întrebă Gustav mirat.

— Nu, dar tu eşti un prost – zise „Profesorul”. Hans, pentru cât timp ne ajunge apa de băut?

— Cam pentru o zi, dacă o să bem cu economie – răspunse picolo.

— Atunci să fim economi – hotărî „Profesorul”, sever. Trebuie să ne ajungă pentru două zile. Să sperăm că mâine o să plouă şi o să putem aduna apă de ploaie în cutiile goale de conserve.

— Straşnic, „Profesore”! zise Gustav. Ai rămas acelaşi strateg dintotdeauna!

— Iar alimentele am să le încui – continuă „Profesorul”. Iau distribuirea proviziilor asupra mea.

Gustav îşi astupă urechile.

— Te rog, nu mai vorbi mereu despre mâncare – îl rugă el – căci mi se face numaidecât foame.

„Profesorul” se apropie de ţărm, ca să se uite în largul mării. Gustav îi dădu un ghiont lui picolo şi îl întrebă încet:

— Ştii cu cine seamănă, aşa cum stă acolo?

— Cu cine?

— Cu Napoleon la Sfânta Elena – chicoti Gustav.

Când vaporul se opri la Korisbüttel, Emil şi Marţi se uitară cu atenţie încordată, pe fereastra cabinei. Marţi îşi lipi nasul de geam.

— Dar dacă Byron nu se urcă?

— Atunci o ştergem şi noi, înainte de a se ridica odgoanele, şi sărim pe uscat – spuse Emil. Dar uite-l că vine!

Mister Byron şi Mackie, geamănul cel mic, se urcară pe vas. Aveau cu dânşii câteva geamantane, cărora le găsiră loc, apoi bărbatul se apropie de parapet, iar Mackie

se aşează pe bancă. Podarul înfăşură frânghia şi o aruncă unui marinar. Motorul începu să bâzâie şi vasul se puse în mişcare.

Cei doi băieţi se uitau, din cabină, la ferestrele iluminate ale caselor din Korisbüttel, care se făceau din ce în ce mai mici. Apa se izbea cu zgomot de ferestruicile cabinelor.

— Miroase aşa tare a ulei, încât îmi vine rău – şopti Marţi.

Emil deschise geamul. Aerul rece al nopţii năvăli înăuntru şi stropi de apă sărată îi izbiră în obraz. Marţi scoase capul pe fereastră şi respiră adânc. Apoi se aşează pe bancă, îi zâmbi lui Emil şi zise:

— Dacă ar şti părinţii mei!

Emil se gândi un moment la mama lui din Neustadt şi la bunica din Copenhaga, dar se reculese şi îl bătu pe Marţi pe genunchi.

— Lasă că o să fie bine. Bagă de seamă, piciule, la Heidekrug trebuie să se urce pe bord picolo. Atunci o să ştim că şi ceilalţi sunt la posturile lor, iar restul este un fleac.

Dar Emil se înşela. Hans Schmauch nu se urcă pe bord la Heidekrug!

Asta nu-i miră numai pe Emil şi Marţi: mai mult decât ei se miră mister Byron. El se aşează lângă Mackie, unul dintre gemeni, şi începu să se scarpine în cap.

Pe ţărm se întindea, întunecată, câmpia Rostockului.

Emil se ridică brusc şi Marţi se rostogoli speriat de pe bancă.

— Ce-i? şopti el.

— Ceilalţi n-au venit, aşa că trebuie să aranjăm noi singuri afacerea. Haidem!

Se urcară pe scară şi începură să cerceteze coverta. În dosul coşului fumegând zăriră un bărbat şi un copil, înconjuraţi de bagaje. Emil se apropie de ei. Marţi se ţinea

mai în urmă. Tot mai avea pachetul cu sandvişuri, pe care voise să le ducă băieţilor.

Emil zise:

— Mister Byron, am de vorbit cu dumneavoastră.

Omul îl privi mirat.

— Ce-i?

— Vin în numele prietenilor mei – zise el. Ştim că l-aţi aşteptat la Heidekrug pe Hans Schmauch, picolo, şi că aţi vrut să fugiţi cu el.

Mister Byron se zbârli.

— De aceea n-a venit, ticălosul? I-aţi împuiat voi capul, mucoşilor!

— Măsoară-ţi, te rog, cuvintele! Nici eu nu mă exprim aşa cum aş avea poftă!

— Exprimă-te, îl rugă Marţi.

— Ce? Mai este unul? întrebă Byron.

— Bună seara, domnule Pachulke – îl salută micul Marţi.

Omul rânji mânios. Emil îi explică:

— Înainte de toate, venim pentru Jackie. Nu ţi-e ruşine să-l părăseşti pe bietul băiat în toiul nopţii?

— Nu mă mai pot folosi de el.

Marţi făcu un pas hotărât înainte.

— Şi de ce, mă rog? Pentru că e prea greu pentru dumneata? Ştim toate, stimate domn. Este ăsta un motiv?

— Sigur că este un motiv – susţinu omul. Nu mai pot lucra cu el. Repertoriul meu suferă. Eu sunt un artist. Înţelegi? Aş putea juca şi la Londra, la Colosseum din Londra. Dacă aş fi putut bănui acum doi ani că nemernicul o să crească atât de repede! Îmi vine să mă spânzur!

Emil se înfurie.

— Şi de ce n-o faci? Noi nu te împiedicăm. Nu pot pricepe cum poate fi un om atât de rău! Ce-o să devină Jackie?

— Vrei să ajungă cerşetor? întrebă şi Marţi. Sau să se

arunce în mare? Sau să se facă dădacă la copii? N-o să îngăduim noi una ca asta!

— Prietenii mei şi cu mine – zise Emil – am hotărât că dumneata trebuie să te întorci cu noi la Korisbüttel.

De unde să ştie Emil că noi sîntem pe insulă ?

— Ce spui? făcu mister Byron rotindu-şi ochii. Mai bine v-aţi băga nasul în cărţile de şcoală, mucoşilor!

Marţi răspunse:

— Suntem în vacanţă, domnule Pachulke.

— Sub niciun motiv – observă Emil – n-o să îngăduim să laşi în nenorocire pe unul dintre gemeni numai pentru

că nu rămâne mic, ci creşte. Te invit să vii cu noi înapoi. În câteva minute ajungem la Wamemüinde. Acolo ne aşteaptă prietenii noştri, iar dacă te încăpăţânezi să mergi mai departe, o să te predăm poliţiei.

Aluzia la poliţie nu păru să-i placă lui mister Byron.

— Ei? întrebă Emil după o bucată de vreme. Vrei să-ţi îndeplineşti datoria de tată? Sau vrei să fii arestat?

Omul păru deodată uşurat.

— Datoria de tată? întrebă el.

— Se înţelege, domnule Pachulke! strigă Marţi, indignat. Este oare un cuvânt străin pentru dumneata?

Mister Byron începu să râdă, întunecat.

— De aceea mă numeşte nătărăul ăsta tot mereu Pachulke? Mai întâi că nu mă cheamă Pachulke!

Băieţii nu mai puteau de mirare.

— Dar cum te cheamă?

— Anders – răspunse ei.

— Bine, dar cum anume?

— Anders – răspunse omul. Mă cheamă Anders.

— Spune-ţi numele adevărat! strigă Emil. Că te cheamă altfel, ne-ai mai spus o dată.

Mackie, care până atunci tăcuse, zise:

— Nu-l cheamă altfel, ci Anders. Îl cheamă Anders, aşa cum îi cheamă pe unii Müller sau Lehman. Îl cheamă domnul Anders.

— Aşa! exclamă Emil.

— Ai la dumneata un buletin de identitate? întrebă Marţi.

— Paşaportul – observă mister Anders.

Marţi întrebă politicos:

— Îmi daţi voie să văd paşaportul dumneavoastră?

Şi cum artistul şovăia, Marţi adăugă:

— Puteţi să-l arătaţi şi poliţiei, dacă preferaţi.

Omul scoase paşaportul din buzunar. Marţi îl luă şi începu să-l examineze amănunţit, ca un funcţionar de la

vamă la controlul graniţei.

— Datele personale corespund? întrebă Emil.

Marţi zise:

— Numele se potriveşte. Mister Byron se numeşte în adevăr Anders. Apoi citi cu glas tare: „Profesia – artist. Statura – deosebit de înaltă şi puternică. Figura – comună. Semne deosebite – tatuaj pe braţul drept”.

Apoi îi înapoie paşaportul.

— Mulţumesc, e în ordine.

Pe Emil îl trecură sudorile.

— Aşadar nu eşti tatăl lui Jackie?

— Nu – mârâi mister Anders. Nici tatăl, nici mama lui. Jackie şi Mackie nici nu sunt gemeni. Nici măcar fraţi. Nu sunt nici tatăl lui Mackie. În realitate pe Mackie îl cheamă…

— Iosef Kortejohann – completă Mackie. Numele de Byron şi toate celelalte sunt inventii de afaceri. Se înţelege de la sine că şi mie îmi pare rău de Jackie, dar în adevăr nu-l mai putem folosi. E ghinionul lui că s-a făcut aşa de mare.

În acest timp începu să sclipească, pe valuri şi pe cer, reflectorul farului din Warnemünde, iar ferestrele luminate ale hotelului clipeau prietenos.

Emil nu-şi venise încă în fire. În cele din urmă însă, se reculese şi zise:

— Cu toate astea, găsesc că este nedrept să-l părăseşti pe bietul băiat. Ne simţim răspunzători de viitorul lui Jackie, atât eu, cât şi prietenii mei. De aceea, te rog să-mi dai ceva bani pentru dânsul. Cel puţin pentru primele săptămâni.

— Nici prin minte nu-mi trece să dau bani unor copii absolut străini! strigă mister Anders, scos din fire.

Emil scoase o hârtie din buzunar.

— Se înţelege că o să primeşti o chitanţă cu semnăturile noastre.

— Şi dacă nu vă dau nimic? întrebă omul, batjocoritor.

— S-ar putea să-ţi pară rău – zise Emil. Dacă şovăi, o să punem să te aresteze.

— Dar nu sunt tatăl lui Jackie! strigă mister Anders. Ce să caut la poliţie?

— Or să-ţi explice la poliţie – zise Marţi, moale. Poliţiştii se pricep în chestii de astea mai bine decât noi.

Emil se apropie de o lampă de bord.

— În orice caz, eu scriu o chitanţă pentru o sută de mărci.

— Aţi înnebunit? întrebă omul. O sută de mărci? Ar trebui să vă sucească cineva gâtul.

— Ba nicidecum! zise Marţi.

Mackie se amestecă şi el:

— E prea mult. Nu avem atâţia bani de prisos.

— Nu minţi? întrebă Marţi.

— Nu – răspunse Mackie. Pe cuvântul meu.

— Atunci fie cincizeci de mărci – zise Emil, scrise chitanţa şi o semnă. Vino, piciule, să semnezi şi tu.

Marţi îşi puse şi el numele pe chitanţă, iar Emil i-o întinse omului. Dar mister Anders nu voi să o ia.

Vaporul se apropie de debarcader.

— Cum vrei – zise Emil, serios.

Vaporul se opri şi ancoră.

— Foarte bine, domnule, mă duc să chem pe căpitan – zise Emil, îndreptându-se spre puntea de comandă şi pregătindu-se să urce treptele.

— Vino-ncca'! îl strigă mister Byron, scoţând furios portmoneul şi întinzându-i o bancnotă.

Emil o luă şi văzu că este de cincizeci de mărci.

— Poftim – zise el – ai chitanţa.

Omul îşi luă geamantanele.

— Ţineţi-vă zdreanţa! Şi duceţi-vă la dracu'!

Apoi debarcă, cu Mackie după dânsul, care mai

întoarse o dată capul:

— Salutări lui Jackie!

Şi porni cu paşi mărunţi în urma uriaşului care se numea Anders. Emil băgă chitanţa în buzunarul pantalonilor.

Puţin după aceea, el şi Marţi se aflau în clădirea gării şi studiau mersul trenurilor. Emil ridică din umeri:

— Nu mai avem niciun tren, băiatule. Şi niciun vapor. Totuşi trebuie să ne întoarcem urgent la Korisbüttel, să vedem ce s-a întâmplat cu ceilalţi. Să sperăm că între timp au sosit.

Micul Marţi zise:

— Aşadar, trebuie s-o luăm pe jos?

Emil făcu din cap că da.

— Cred că în vreo trei ore ajungem.

— Atunci, la drum! zise Marţi, obosit. Marşul prin pustia întunecoasă poate începe.

— Mie nu mi se mai pare nimic – oftă Emil.

În timp ce Gustav, „Profesorul” şi picolo dormeau într-o barcă cu pânze înnămolită, în vreme ce căpitanul Schmauch gusta un punş în cabina de pe corabia de comerţ care plutea pe Marea Baltică, şi în timp ce Emil şi Marţi mergeau pe şoseaua întunecoasă, spre câmpia Markgraf, turiştii noştri din Danemarca, instalaţi la hotelul din Copenhaga, peste drum de operă, luau, mulţumiţi, masa de seară. Plimbarea cu autocarul prin Seeland, unde admiraseră mormântul lui Hamlet[14] şi cetatea Helsingőr le deşteptase foamea. Mâncau, vorbeau şi râdeau.

Numai doamna Haberland, mama „Profesorului”, era mai tăcută decât de obicei. Nici măcar nu zâmbea, cum făcea altă dată.

— Ce-i cu tine? o întrebă consilierul. Te doare capul?

---

14 Prinţ legendar al Jutlandei, în secolul al V-lea, imortalizat de Shakespeare în tragedia sa „Hamlet". (n.t.)

— Nu ştiu ce mi-e, dar mi-e frică. Am presimţirea că la Korisbüttel nu sunt toate aşa cum ar trebui să fie.

Consilierul îi puse mâna pe umăr.

— Ia te rog, ia te rog! Ai idei fixe, draga mea. Totdeauna când ne ducem undeva, tu îţi închipui că în fiecare moment îi cade băiatului câte o cărămidă în cap.

Apoi începu să râdă.

— Băieţii se înflăcăraseră de ideea dezvoltării independente. Nu trebuie să-i stingherim, căci ar deveni încăpăţânaţi. Hai, mămico, fii iarăşi veselă!

Ea zâmbi, dar numai ca să-i facă lui plăcere.

Trecuse o oră. Pe şoseaua întunecoasă dinspre Heidekrug, un faeton de lăptar ajunse din urmă doi băieţi care de-abia îşi mai târau picioarele.

Căruţaşul opri caii.

— Încotro, băieţi?

— La Korisbüttel – răspunse cel mai mare. N-ai putea să ne duci o bucată de drum?

— Suiţi-vă la spate – spuse căruţaşul, răstit. Dar să nu adormiţi, căci o să cădeţi din căruţă.

Emil îi ajută lui Marţi să se urce, apoi se urcă şi el. Faetonul porni mai departe. O clipă mai târziu, Marţi dormea. Emil îl sprijinea ca să nu cadă şi în vreme ce celălalt dormea, el privea pădurea întunecoasă şi cerul înstelat. Se gândea la toate câte se întâmplaseră în cursul zilei.

— Oare am greşit cu ceva? Acum ce o să se facă Jackie? Şi unde or fi Gustav şi „Profesorul”?

Marţi împreună mâinile, în somn, pe după gâtul lui Emil, fără să dea drumul pachetului cu sandvişuri.

O bufniţă zbură fără zgomot deasupra copacilor. Calul se sperie. Căruţaşul îl linişti, bombănind. Apoi se întoarse, vrând să-i întrebe ceva pe băieţi. Dar când îl văzu pe Marţi dormind adânc în braţele lui Emil, tăcu şi se

întoarse spre gloaba lui.

Emil se simţi foarte singur.

CAPITOLUL XII
ÎNTOARCEREA CĂPITANULUI

Miercuri dis-de-climineaţă, căpitanul Schmauch acostă din nou la Korisbüttel. Hamalii din port, care trebuiau să descarce vasul, se aflau pe chei. Căpitanul rezolvă cu funcţionarii vamali formalităţile obişnuite, apoi coborî pe uscat. Îi era frig şi porni spre Hotelul Ştrandului, ca să bea o cafea fierbinte.

Abia plecă chelnerul, că apăru patronul, îl salută pe căpitan şi îl întrebă:

— Nu ştii unde a dispărut nepotul dumitale?

Căpitanul începu să râdă:

— Totdeauna bine dispus, hai? Trimite-mi-l pe ştrengar încoa, să-i spun bună dimineaţa!

— Dar nu-i aici! Ieri a avut o zi liberă şi de atunci nu s-a mai întors. De altfel, de aseară a dispărut fără urmă şi mister Byron, cu unul din gemenii lui. Numai necazuri am.

— Contramandaţi cafeaua! strigă căpitanul şi porni în goană, atât cât îi permiteau picioarele lui de marinar bătrân, spre portul iahturilor. Barca nu era la locul ei! Simţi cum i se moaie picioarele. Privi în jur, căutând ajutor, şi deodată văzu un bilet înfipt într-un ţăruş de ancorat. Îngenunche, smulse biletul şi-l citi repede. Era notiţa lui Emil, din seara trecută.

Căpitanul se ridică greoi şi porni în goană spre vila Belvedere. În fine, ajunse. Deschise poarta grădinii şi încercă uşa de la intrare. Era încuiată. Ocoli repede casa şi se uită pe fereastra verandei. Într-un fotoliu dormea Emil Tischbein, cu capul şi cu braţele pe masă. Pe sofa, lângă perete, era culcat micul Marţi, care dormea şi el, învelit cu o pătură de păr de cămilă. Numai un smoc de păr i se

vedea dintre pernele de pe sofa.

Uşa verandei era şi ea încuiată. Căpitanul bătu în geam, întâi încet, dar băieţii nu se treziră. Începu să bată din ce în ce mai tare. În cele din urmă Emil ridică capul. La început era buimăcit, dar deodată ochii lui căpătară viaţă. Se uită mirat împrejur, păru că îşi aduce aminte de multe lucruri, îşi trecu mâna prin părul vâlvoi şi deodată sări în sus şi se repezi să deschidă uşa.

— Unde este Hans? strigă căpitanul.

Emil îi povesti repede tot ce ştia. Ca încheiere, adause:

— Noi am sosit din Warnemünde după miezul nopţii. Marţi nici nu s-a trezit. L-am dus în braţe de la căruţă, l-am târât până la sofa, l-am culcat şi l-am învelit. Eu m-am aşezat pe scaun, ca să aştept până se face ziuă. Atunci voiam să anunţ poliţia portului şi să-l vestesc pe Jackie despre toate câte s-au întâmplat, iar ca primă mângâiere, să-i dau cele 50 de mărci. Dacă barca nu s-ar fi găsit, aveam de gând să telegrafiez la Copenhaga, la Hotel Anglia.

Emil ridică din umeri.

— Dar se vede că am adormit. Vă cer de mii de ori iertare, domnule căpitan. Acuma, ce o să faceţi?

Bătrânul căpitan se îndreptă spre uşă.

— Am să iau cu mine toate bărcile cu motor pe care le pot avea la dispoziţie. Trebuie să cercetăm toată marea. Scoală-l pe prietenul tău şi veniţi şi voi în port.

Apoi porni în goană.

Emil se apropie de divan, îl zgâlţâi pe Marţi, ca să-l trezească. Se spălară repede pe dinţi, îşi făcură toaleta, desfăcură pachetul cu sandvişuri pe care Marţi le purtase cu dânsul toată ziua din ajun şi ieşiră din casă mâncând.

La răscrucea drumului, Emil se opri.

— Băiete, du-te singur în port. Poate îi poţi fi de folos căpitanului. Eu mă duc să-l scol pe Jackie şi să-l aduc şi pe

el.

Şi se îndreptă spre dună.

O jumătate de oră după aceea, douăzeci şi două de bărci de pescari, cinci iahturi cu pânze şi şapte bărci cu motor părăseau portul Korisbüttel. După ce trecură de piciorul podului, se despărţiră şi o porniră pe mare, în formă de evantai. Se înţeleseseră ca bărcile vecine să nu se piardă din ochi. Prin aceasta nădăjduiau să nu le scape nimic din ceea ce trebuia văzut.

Căpitanul Schmauch stătea la cârma bărcii cu motor pe care proprietarul i-o pusese la dispoziţie. Emil, Marţi şi Jackie, în genunchi pe bănci, priveau atenţi deasupra valurilor. Uneori barca se apleca aşa de mult, încât băieţilor le săreau stropi de apă sărată în obraji.

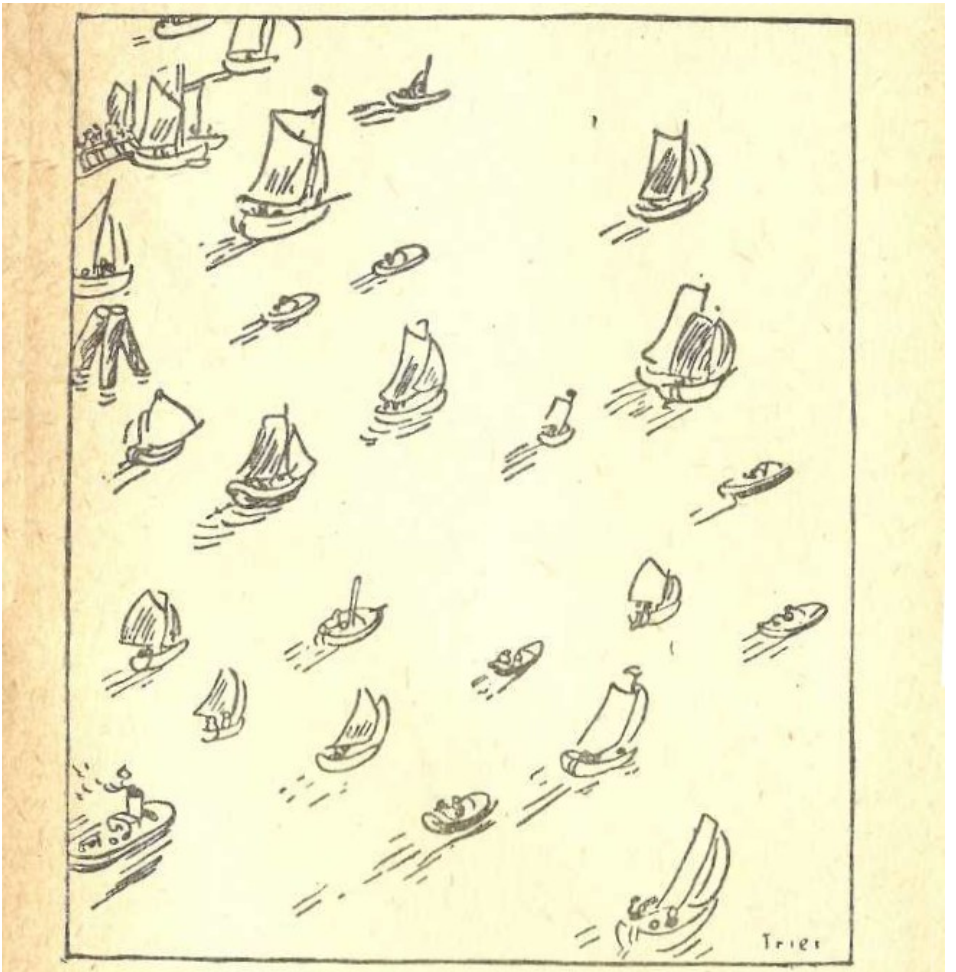

O jumătate de oră după aceea, douăzeci şi două de bărci de pescari, cinci iahturi cu pînze şi şapte bărci cu motor părăseau portul.

Jackie zise:

— Mi se pare că nici nu v-am mulţumit încă, dar numai spaima e de vină. Aşadar, primiţi mulţumirile mele pentru tot ce aţi făcut, cât şi pentru bani.

Şi le strânse mâna.

— Aşa, acuma să mă duc puţin şi la unchiul lui Hans. Văd că e foarte necăjit.

Apropiindu-se de căpitan, el îi făcu un semn voios.

— Nu vă necăjiţi, domnule căpitan, sunt sigur că nu s-a întâmplat nimic rău. Aşa presimt eu.

Căpitanul privea ţintă înaintea lui.

Jackie se uită în jur.

Departe, spre stâng, îşi croia drum printre valuri o barcă neagră de pescar, iar la dreapta un iaht strălucitor de alb.

— O întrebare, domnule căpitan. Nu există pe aici, pe undeva, bancuri de nisip? Sau vreo mică insulă, sau altceva asemănător?

Bătrânul marinar lăsă o clipă din mână vâslele, care tăiau cercuri printre valuri, apoi le apucă şi mai strâns decât înainte.

— Băiete! strigă el, bucuros. Ştii că este o idee? Numai să ai dreptate!

Nu mai spuse nimic, dar schimbară direcţia.

Cei trei Robinsoni se sculară foarte, foarte de dimineaţă. Rebegiţi de frig, ieşiră din cabină şi începură să facă mişcare, până ce soarele se urcă mai sus pe cer.

Apoi băură câte o înghiţitură de apă şi mâncară nişte conserve. Cutiile goale stăteau acuma în nisip cu gura căscată, aşteptând apa de ploaie. Dar nu ploua. Dimpotrivă. Cerul era albastru, cum nu mai fusese de multe zile.

— Niciodată n-aş fi crezut că vremea frumoasă poate să mă irite până într-atâta – zise Gustav. Cât trăieşte omul, tot învaţă câte ceva.

„Profesorul” era furios.

— Dacă n-am avea cutii de conserve, ar ploua cu găleata. Totdeauna se întâmplă aşa.

— Cu toate astea, orice lucru are şi partea lui bună – răspunse Gustav. Ia închipuieşte-ţi că ai fi scris compoziţia despre cea mai interesantă aventură din timpul vacanţei! Nici nu-mi vine să mă gândesc la una ca asta! În cazul ăsta, ai fi putut să-ţi arunci caietul în foc!

— Mă întreb dacă o să mai ajungem vreodată în viaţa noastră să scriem compoziţii – zise „Profesorul”, melancolic.

Gustav exclamă:

— Dacă ar fi numai atât! Asta aş mai suporta-o, dar gândul că n-am să-mi mai văd niciodată motocicleta mă înnebuneşte.

Şi începu să fluiere a pagubă.

Hans Schmauch îşi scoase cămaşa şi o agăţă în vârful catargului.

— Poate că aşa or să ne găsească mai uşor – zise el.

Mai târziu încercară din nou s-o aducă pe *Kunigunda* la linia de plutire. Barca se clătina, dar nu se urnea din loc.

— Afurisita, a prins rădăcini peste noapte! bombăni Hans. N-are niciun rost să ne mai căznim.

După ce se aşezară iarăşi pe nisip, vorbi din nou:

— Acum ascultaţi-mă! Eu sunt vinovat de toată nenorocirea. Apa de băut ne mai ajunge până mâine dimineaţă. Dacă până azi după-amiază n-o să fim găsiţi, o să iau un colac de salvare din barcă şi o să încerc să ajung la mal înot. Poate întâlnesc pe drum un vapor sau vreo barcă de pescari.

— Exclus! strigă Gustav. Dacă unul din noi pleacă înot, bineînţeles că eu o să fiu acela.

— Eu am încurcat lucrurile – explică picolo – eu trebuie să le descurc.

— Nici vorbă nu poate fi! repetă Gustav. De plecat trebuie să plece acela care înoată mai bine. Ai înţeles?

— Atunci eu! zise picolo.

— Ba nu, eu! răspunse Gustav.

— Eu am să plec!

— Ba eu!

Săriră în sus şi erau gata să se încaiere.

Dar „Profesorul” le aruncă câte un pumn de nisip în faţă; ei începură să se frece la ochi şi să scuipe furioşi.

— Aţi fi avut poftă să vă încăieraţi, hai? întrebă „Profesorul”, liniştit. Mai bine culcaţi-vă şi dormiţi! Atunci o să uitaţi de mâncare şi de băutură, iar proviziile or să ne ajungă pentru mai multă vreme.

Ascultători, băieţii se întinseră pe nisip şi închiseră ochii.

„Profesorul” se aşeză în barcă şi, sprijinit de catarg, se puse să scruteze orizontul.

Barca cu motor *Argus* îşi tăia neabătut drum prin valuri. Uneori, dacă uitau să se ţină bine, băieţii se rostogoleau de pe bănci şi cădeau în partea cealaltă a vasului. Marţi avea chiar un cucui în frunte. Căpitanul Schmauch stătea la cârmă, nemişcat ca o statuie. Ei îi urmăreau privirile pe întinderea apei.

— Acolo! strigă el deodată, arătând ceva în depărtare, dar ei nu văzură nimic.

— Un steag alb! strigă el entuziasmat. Ei sunt! Întrebarea ta de adineauri a fost de aur, băiete! adăugă el apoi, făcând un semn către Jackie.

— Ce întrebare, domnule căpitan?

— Dacă nu sunt pe aici insule – răspunse el. Ştrengarii s-au împotmolit în insula cu palmieri. Dar au să vadă ei ce am să le fac!

Băieţii se îngrămădiră în jurul lui, iar Jackie zise:

— Eu am ştiut de la început că nu s-a întâmplat nimic rău.

Căpitanul râdea, uşurat.

— Aşa este! Presimţirea ta a fost justă!

Emil strigă:

— Acum văd şi eu ceva alb! Şi un catarg!

Jackie strigă de asemenea:

— Şi eu!

Marţi, tot nu vedea nimic. Voind să-i ajute ca să vadă mai bine, Emil observă că prietenul lui plânge. Lacrimile îi curgeau de-a lungul obrajilor arşi de soare.

— Ce ai, băiete?

— Sunt atât de bucuros! şopti el. Dar să nu-i spui lui Gustav şi „Profesorului" că am plâns din cauza lor, căci cine ştie ce şi-ar închipui nătărăii ăştia!

Şi râdea printre lacrimi.

Emil îi promise că o să tacă.

— Se zăresc trei siluete! strigă căpitanul. Şi *Kunigunda* e teafără! Ei, ia aşteptaţi puţin, fraţilor! Numai să pun eu mâna pe voi!

Gustav şi Hans ţopăiau pe insulă ca nişte sălbatici, făceau semne şi chiuiau de bucurie. „Profesorul" nu se mişca din loc şi desena cu degetul chipuri în nisip. Deodată se ridică, adună cutiile goale şi începu să le arunce, una după alta, îngândurat, în apă.

Picolo se urcă în barca cu pânze, îşi luă cămaşa – steagul alb – şi se îmbrăcă repede.

Barca cu motor ţâşni prin spuma mării. Motorul se opri şi căpitanul aruncă ancora prin aer. Hans Schmauch o prinse cu îndemânare şi o legă zdravăn de partea dinapoi a bărcii cu pânze. Cele două ambarcaţiuni erau acuma una lângă alta.

— Ura! strigă Gustav.

Căpitanul sări cel dintâi din *Argus* în *Kunigunda IV*. Nepotul său se apropie de dânsul şi zise:

— Unchiule, eu sunt vinovat de toate!

Căpitanul îi dădu o palmă zdravănă, apoi strigă:

— Slavă Domnului că sunteţi sănătoşi!

CAPITOLUL XIII
PAŞII URMĂTORI

Reîntoarcerea flotilei de salvare şi sosirea naufragiaţilor se desfăşură ca o mică serbare populară. Pe dig, pe cheiul portului şi chiar pe stradă se îngrămădiseră localnicii. Chiar şi vilegiaturiştii făceau semne prieteneşti. Era pe la amiază şi între timp în vreo douăzeci de bucătării mâncarea se ardea pe foc.

Căpitanul Schmauch trimise băieţii la Hotelul Ştrandului, iar el cu pescarii şi cu barcagiii care îi ajutaseră la căutat se duse la o cârciumă, unde puse la bătaie două butoiaşe de bere şi două şiruri de cârnaţi. După ce bău în sănătatea invitaţilor lui şi le mulţumi, porni glonţ spre hotel şi comandă pentru dânsul şi pentru băieţi o masă straşnică.

Ca să se simtă la largul lor, cerură o sală rezervată şi se îndopară în lege. În acelaşi timp băieţii povesteau amănunţit tot ce păţiseră. Hans Schmauch, deşi era picolo la hotel, şedea şi el la masă cu ceilalţi şi era servit de chelnerul Schmidt, şeful lui direct.

Ca desert, avură budincă de ciocolată cu sos de vanilie.

— Aş vrea să vă fac o propunere: ar fi bine să vă ţineţi gura cu privire la robinsoniada care vi s-a întâmplat – zise căpitanul. Mâine vin părinţii din Danemarca şi nu trebuie să afle nimic despre acest mic incident. Iar dacă n-o să se poată ţine secretul, rog pe cei de faţă să arunce toată vina asupra mea. Pe urmă am să aranjez eu.

Emil şi „Profesorul” săriră ca arşi.

Căpitanul le făcu semn.

— Ştiu ce vreţi să spuneţi. Ştiu că aveţi mândria voastră şi că vreţi să vă plătiţi singuri datoriile. Dar ajunge că am căpătat eu durere de stomac – mai zise el, clătinând din cap. Cruţaţi-i pe ai voştri. Noi, oamenii mari, avem

nervii slabi.

Emil şi „Profesorul” se aşezară la loc.

— Aşa – zise căpitanul, prietenos. Acuma unchiul Schmauch se duce să-şi vândă lemnele.

Şi strigă:

— Plata!

După-masă, băieţii se întoarseră în port. Numai Hans Schmauch rămase la hotel, îşi puse şorţul şi se făcu iarăşi picolo, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Ceilalţi luară din barca *Kunigunda IV* coşul cu ce mai rămăsese din merinde şi-l transportară, solemn, în cămara vilei. Gustav era foarte aferat.

— În fine, astăzi sunt şi eu de serviciu! zise el, aducând inventarul pe masă, în bucătărie, ca să-l pună la curent pe cât se pricepea (prea bine nu se pricepea).

Apoi trimise pe Jackie Pachulke la hotel, să-şi aducă catrafusele. În acest timp scoaseră patul de campanie de care vorbise Clotilda şi care până atunci stătuse degeaba şi îl întinseră în odaia lor, căci băiatul nu mai putea rămâne la hotel. După ce terminară treaba, „Profesorul” zise:

— Acum s-ar cuveni să dormim şi noi. (În insulă, cu tot palmierul mărilor din sud, răcise şi vorbea pe nas.) Dar deocamdată trebuie să lăsăm la o parte dormitul, ca să ne gândim ce putem face pentru Jackie. Că l-am scuturat pe mister Anders de 50 de mărci este foarte bine. Dar cu banii ăştia n-o să ajungă băiatul prea departe. Părinţi nu are, fraţi nu, şi Dumnezeu ştie când o să capete alt angajament. Ce credeţi că-i de făcut?

Micul Marţi ridică mâna.

— Să ne ducem în grădină, să zicem că suntem patru detectivi, iar grădina are patru colţuri. Fiecare detectiv să stea în câte un colţ şi să se gândească adânc. După cinci minute, să ne întâlnim iar la masă şi fiecare să raporteze ce i-a trecut prin minte.

Propunerea fu primită şi se duseră cu toţii în grădină, fiecare în alt colţ, unde începură să se gândească…

Vremea era îngrijorător de frumoasă, greierii cântau din chitară, lăcustele săreau de pe un fir de iarbă pe altul. Din păduricea de pini se auzea fluierând o mierlă.

După cinci minute se întâlniră iar, aşa cum fusese vorba, şi luară loc în jurul mesei rotunde, serioşi ca nişte juraţi. Uitându-se în jurul lui, Emil zise:

— Am sentimentul nelămurit ca lipseşte cineva.

— Gustav – stabili Marţi.

Alergară în colţul lui Gustav. Motociclistul se întinsese cât era de lung pe iarbă şi dormea. „Profesorul” îl scuturã cu putere.

— Ei, tinere!

Gustav deschise cu greu ochii.

— Ce s-a întâmplat?

— Doar trebuia să te gândeşti! zise cu severitate micul Marţi.

Gustav se ridică în capul oaselor.

— Cum să se gândească omul, dacă nu-l lăsaţi?

— Aşa! zise Emil. Te-ai gândit! Şi ce idee ţi-a venit?

— Niciuna.

Băieţii izbucniră în râs şi, luându-l pe sus, se întoarseră cu toţii la masă.

— Declar şedinţa deschisă – zise „Profesorul”. Emil are cuvântul!

— Onorat auditor, vineri, adică poimâine, va rula aici, în Korisbüttel, în sala Leuchtturm, filmul „Emil şi detectivii”. Noi ne propusesem să nu ne dăm pe faţă, ci să privim filmul ca nişte spectatori oarecare. Dar acuma cred că l-am putea ajuta pe Jackie descoperind secretul şi împărtăşind proprietarului cinematografului cine suntem. Asta contrazice, ce-i drept, principiile noastre şi ne strică socotelile, dar la nevoie, ce nu face omul? Proprietarul cinematografului ar putea, de exemplu, să pună anunţ în

ziare, sau să lipească o inscripţie pe afişele de pe străzi, pe care să fie scris că detectivii or să apară în persoană la câteva reprezentaţii. Poate că aşa o să vină la cinema mai mulţi copii decât de obicei. Şi pentru că proprietarul, datorită nouă, o să câştige mai mult, o să-i poată dărui lui Jackie încasările de la prima reprezentaţie.

Emil se aşează.

Ceilalţi dădură din cap, gânditori.

— Nu se ridică nicio opoziţie? întrebă „Profesorul”. Propunerea este neobişnuit de bună. Ca să-l putem ajuta pe Jackie, o să fim siliţi să ne dăm pe faţă. Aici făcu o pauză. Propunerea lui Emil este primită în unanimitate. Nu ne rămâne altceva de făcut. Aşa. Acum iau cuvântul eu şi propun ca unul dintre noi să se ducă la redacţia *Curierului Băilor* şi să vorbească cu redactorul, rugându-l să publice imediat un articol pe care o să-l scrie unul dintre noi şi în care o să povestească amănunţit cum a fost părăsit Jackie de către mister Anders. Să spună că este de datoria tuturor copiilor din Korisbüttel şi din localităţile balneare învecinate să-i vină într-ajutor lui Jackie şi să adune bani. Şi în câteva zile să ne comunice câţi bani s-au adunat.

„Profesorul” se aşează.

— Prima! exclamă Gustav. Nu se opune nimeni? Propunerea „Profesorului” este acceptată! Dau cuvântul lui Marţi!

Micul Marţi se ridică şi ei.

— Voiam să propun ca Gustav, şi poate încă unul dintre noi, să cutreiere azi după-amiază cu motocicleta toate localităţile balneare, ca să le comunice copiilor de peste tot locul ce s-a întâmplat şi să le explice că Jackie trebuie ajutat de urgenţă. Poate că s-ar putea duce în fiecare localitate şi câte o placată, pe care să fie scrise toate astea, în felul acesta toată lumea ar putea citi şi povesti mai departe.

— Foarte bine! strigară ceilalţi.

Gustav zise:

— Ce bine că mie nu mi-a venit nimic în minte! N-am mai şti ce să facem cu atâtea idei.

Mai discutară câtăva vreme, apoi ieşiră pe verandă şi se apucară să deseneze cu creioane colorate cele opt placate, unul pentru Korisbüttel, unul pentru Graal, unul pentru Müritz, unul pentru Heidekrug, unul pentru Warnemünde, unul pentru Heiligendamm, unul pentru Ahrenshoop şi unul pentru Brunshaupten.

Apoi Gustav scoase motocicleta din pavilion şi o duse pe stradă. Marţi se aşeză cu cele opt placate pe platforma de bagaje şi porniră. Emil şi „Profesorul” le făceau din poartă semne de adio.

Când sosi Jackie cu bagajele, îl lăsară să păzească singur casa şi ei plecară în oraş. De ce se grăbeau aşa de mult, nu-i spuseră însă.

Când îl văzu pe Emil intrând în biroul cinematografului Leuchtturm, domnul Bartelmann, proprietarul, îi spuse:

— N-am timp! Altă dată!

După cinci minute, văzând că băiatul nu plecase, ridică ochii de la masa de scris:

— Tot aici eşti? Despre ce-i vorba?

— Eu sunt Emil Tischbein.

Domnul Bartelmann se rezemă de speteaza scaunului.

— Cum aşa?

— Sunt Emil Tischbein, după ale cărui păţanii s-a turnat filmul care se joacă mâine.

— Îmi pare bine – zise proprietarul – îmi pare foarte bine. Şi?…

Emil îi expuse planul detectivilor.

Domnul Bartelmann făcu ochii mici. Altfel nu putea cugeta. Apoi plescăi din limbă ca un negustor de cai, când i se aduce un cal nou. Domnul Bartelmann mirosea o

afacere bună.

— O să vă dau pentru protejatul vostru încasările primei reprezentaţii, dar cu o condiţie: să vă obligaţi că veţi apărea pe scenă timp de o săptămână, după fiecare reprezentaţie.

— O săptămână! exclamă Emil. După fiecare reprezentaţie?! Ne este destul de neplăcut să apărem şi o singură dată! Doar nu suntem clovni!

— Atunci degeaba mai vorbim! zise proprietarul.

Băiatul se gândi.

— Bine – zise el apoi. N-avem de ales. Dar dacă ne obligăm la asta, cerem încasările din întreaga zi, adică ale primelor trei reprezentaţii.

Domnul Bartelmann strânse iarăşi din ochi.

— Teribil om de afaceri eşti, băiete! apoi dădu din cap: Ne-am înţeles!

După aceea bătu la maşina de scris un contract în dublu exemplar, îl iscăliră şi luară fiecare câte unul.

— Perfect – zise Bartelmann. Să fiţi aici vineri, dar nu prea târziu.

Emil plecă, cu contractul foşnind în buzunarul hainei.

Proprietarul cinematografului puse numaidecât mâna pe telefon şi intră în legătură cu şeful anunţurilor de la *Curierul* Băilor, dându-i un nou anunţ, mare de tot. Apoi telefonă întreprinderii „Placatul” şi comandă pentru fiecare din afişele care se lipiseră la Korisbüttel şi în celelalte localităţi câte o bandă roşie transversală, pe care să fie scris mare şi citeţ:

În acest timp, „Profesorul” se afla într-un birou la *Curierul Băilor* şi scria, aşa cum convenise cu secretarul de redacţie, un „Apel către toţi copiii veniţi la băi”. Apelul descria nenorocirea lui Jackie şi nevoia în care se afla

băiatul, apoi cerea tuturor să asigure viitorul apropiat al micului artist, prin donaţii în bani. Articolul fu semnat: „Pentru Emil şi detectivii, din însărcinare specială, Teodor Haberland, supranumit „Profesorul”.

„Profesorul” duse textul secretarului de redacţie, din biroul alăturat. Acesta citi încet, chemă un băiat şi-i spuse:

— Du-te la tipografie! Articolul acesta trebuie să fie cules imediat şi publicat în pagina întâi. Vin şi eu numaidecât.

Băiatul dispăru.

Deodată sună telefonul. Ziaristul ridică receptorul.

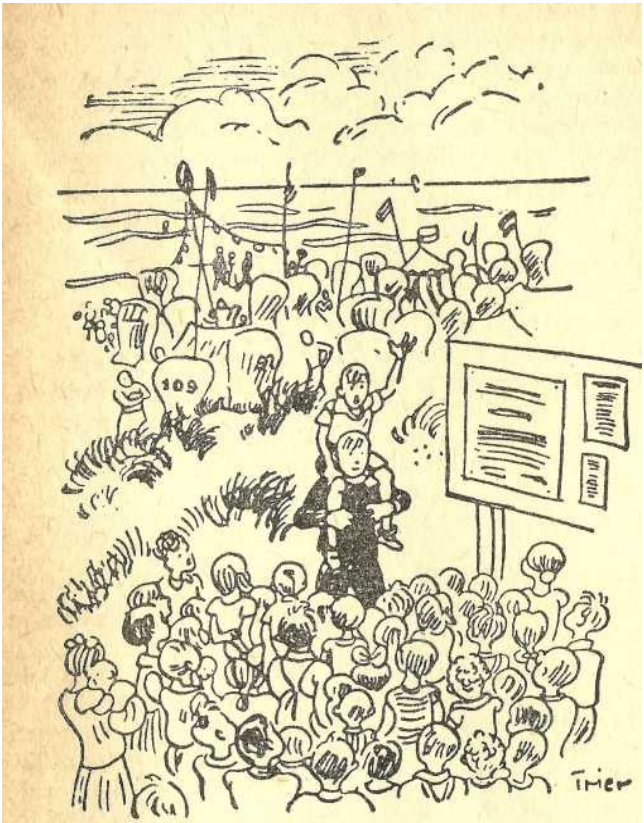

— Preaonorat auditoriu — spuse Marți.

— Alo, Graalul? zise el. Cine-i acolo? Marţi! Aha! Da, tocmai este la mine – zise el, întinzând receptorul oaspetelui său.

— Ce-i nou? întrebă „Profesorul”. Aşa, foarte bine. Da, textul de pe placate poate să rămână aşa cum este. Apelul nostru apare mâine în ziar. Eşti obosit? Şi eu, dar nu face nimic. Parola – Emil!

— Ce placate? întrebă ziaristul.

„Profesorul” îi explică.

— Este un exemplu frumos, zise ziaristul. Textul pe care l-ai scris este foarte bun. Ce vrei să te faci când ai să fii mare?

— Nu ştiu – răspunse „Profesorul”. Când eram mic, voiam să mă fac arhitect, dar acum nu mai vreau. Acum mă interesează mai mult dezagregarea elementelor, teoria atomilor, electronii pozitivi şi negativi. Încă nu înţeleg totul, desigur însă că este o profesiune grozavă… Dar trebuie să mă întorc la prietenii mei.

Zicând acestea, se ridică şi mulţumi secretarului.

— Te-am servit bucuros – zise ziaristul, conducându-şi vizitatorul până la uşă.

În acelaşi timp Gustav şi Marţi se aflau pe plajă la Graal. Şapte placate erau rezemate de ponton, alături de motocicletă. Pe al optulea Gustav îl fixă cu ţintişoare pe tabla neagră pe care se afişau înştiinţările administraţiei băilor.

Câţiva copii se opriră, curioşi să citească.

Gustav apăsă pe claxon.

Numărul copiilor creştea. Acum începeau să se oprească şi oameni mari, care citeau şi ei. Toţi voiau să vadă placatul.

Marţi îi spuse lui Gustav:

— Ar trebui să spunem câteva cuvinte, nu crezi? Ia-mă în spinare!

Gustav îngenunche şi Marţi se urcă pe umerii lui, apoi ridică mâna.

— Preaonorat auditoriu – zise el – am venit să cerem ajutorul vostru. Bineînţeles că nu pentru noi, ci pentru u băiat care se află în mare nevoie. Am dat câteva detalii pe placatul agăţat pe tablă. Mâine o să puteţi afla mai mult, din *Curierul Băilor*. Cei oare încă nu ştiu să citească, să roage pe cineva să le citească. În după-amiaza aceasta o să ne ducem în opt localităţi şi nădăjduim că cei de-o vârstă cu noi or să ne sprijine. Prietenii mei şi cu mine suntem

Emil şi detectivii. Vă spun acestea numai ca să nu credeţi că vrem să vă înşelăm. Poate că aţi auzit de noi. Băiatul în spinarea căruia stau este Gustav cu claxonul de bicicletă.

Gustav făcu o plecăciune, fără să se gândească la Marţi, care fu cât pe ce să se prăvălească în nisip.

— Iar tu trebuie să fii micul Marţi – zise o fată. Nu-i aşa?

— Da, dar asta n-are prea mare importanţă. Principalul este să meargă bine cheta. Acum, plecăm mai departe. Gustav, lasă-mă jos!

— Un moment! mârâi Gustav. Am o idee. Asta cu totul împotriva obiceiului meu. Ascultaţi! strigă el. Banii pe care o să-i adunaţi, îi puteţi pune la o Casă de economii.

Apoi îl lăsă jos pe Marţi. Cei doi detectivi se urcară pe motocicletă, cu cele şapte placate.

— La revedere, pe vineri! exclamă Marţi – la cinematograful Leuchtturm. Parola – Emil!

— Parola – Emil! strigară copiii din Graal.

Motocicleta porni bălăbănind pe drumul din pădure, care ducea în interiorul localităţii. Gustav claxonă. Călătoria de chetă pentru Jackie Byron, adică Paul Pachulke, îşi urmă cursul.

CAPITOLUL IV
O CONVORBIRE SERIOASĂ

Miercuri se întoarseră cei plecaţi la Copenhaga. Veneau din insula daneză Bornholm, iar domnişoara Clotilda Seelenbinder era încă verde la faţă, căci suferise de rău de mare şi zicea că pământul i se mai clatină şi acum sub picioare.

Consilierul juridic îi aduse de la farmacie nişte picături, pe care ea trebui să le înghită. După ce luă medicamentul, fata zise:

— E ruşinos pentru un om să se lase astfel doborât! şi

se apucă de trebăluit prin bucătărie.

Mai întâi controlă cămara şi inventarul făcut de copii. Toate erau în cea mai perfectă ordine. Nici nu-i venea să creadă. Mai târziu, deşi se mai împleticea puţin, se duse în oraş să facă târguieli pentru prânz.

Ceilalţi, cărora nu le fusese rău, povesteau mereu despre Copenhaga, Seeland şi Bornholm, iar Pony Hütchen citi câte ceva din jurnalul ei de drum.

În fond, le părea bine tuturor că s-au întors acasă. Bunica lui Emil zise:

— Paturile de hotel rămân paturi de hotel. Ca să o dovedesc, până la masă am să mă culc puţin în patul meu.

Şi se urcă cu Pony în odaia ei. Consilierul întrebă dacă în lipsa lui nu se întâmplase nimic deosebit. Copiii se gândeau la insula cu palmier, dar şi la căpitan şi la sfatul lui şi dădură din cap negativ.

— Eram sigur – zise consilierul, şi le povesti despre teama care o cuprinsese vineri pe soţia lui. Consilierul râdea cu poftă. Ce fricoase sunt femeile! Mama ta avea adevărate coşmaruri, băiete, şi vă credea în mare primejdie. Se vede bine cât este de greşit să ascultaţi de vocea interioară, asta-i o boală de care suferă femeile prea sensibile. E o fantezie depresivă şi atâta tot.

Detectivii se uitară unii la alţii, dar tăcură, prudenţi. Marţi profită de ocazie ca să se mute din vila Belvedere. Îşi luă cămaşa de noapte şi peria de dinţi, mulţumi pentru ospitalitate şi se întoarse la pensiunea unde locuiau părinţii lui.

După aceea „Profesorul” îi povesti pe scurt tatălui său goana zadarnică după mister Byron şi îi arătă încercările şi planurile lor de a-l ajuta pe Jackie.

— În afară de asta – mai povesti el – Jackie a dormit astă-noapte la noi, în patul de campanie. Acum s-a dus în vizită la Hans Schmauch. Dacă îi daţi voie, ar rămâne deocamdată să doarmă la noi.

Domnul Haberland se învoi.

— Aţi folosit bine libertatea – zise el – aşa că putem pleca iarăşi.

Copiii se gândiră la robinsoniada de pe insuliţă şi nu se prea simţeau la largul lor.

Gustav, care nu-şi putea ţine gura, zise tare:

— Cu toate astea, uneori este foarte practic că există şi oameni mari.

Băieţii se speriară şi Emil îl călcă zdravăn pe Gustav pe picior. Acesta se strâmbă.

— Ce ai? întrebă consilierul Haberland.

— Mă doare stomacul – minţi Gustav, neavând încotro. Consilierul se ridică repede şi aduse picăturile şi deşi Gustav era sănătos tun, fu silit să înghită doctoria.

Băieţii râdeau cu gura până la urechi.

— Dacă n-o să-ţi treacă – zise consilierul – o să mai iei peste zece minute o lingură.

— Ba nu! zise Gustav scos din fire. Mi-a trecut de tot! Consilierul se bucură.

— Da, da – zise el satisfăcut. Nimic nu-i mai bun decât picăturile astea.

După-masă, pe când erau la desert, veni căpitanul. El îi salută pe danezi, apoi scoase *Curierul Băilor* care tocmai apăruse, şi zise:

— Copii, da’ ştiu că faceţi lucrurile cumsecade! Aţi mobilizat toată coasta Baltică pentru acest Jackie! Unde-i băiatul?

— La picolo – răspunse Emil – la nepotul dumneavoastră. Căpitanul întinse şi celorlalţi jurnalul. Copiii se aplecară peste umărul părinţilor şi citiră toţi deodată apelul „Profesorului”. Numai autorul rămase la locul lui, deşi murea de curiozitate să-şi vadă opera tipărită.

Totodată, căpitanul arătă anunţul teatrului

Leuchtturm, în care se spunea că Emil şi detectivii or să apară timp de o săptămână la toate reprezentaţiile şi că încasările din prima zi sunt destinate lui Jackie Byron.

Pony fu entuziasmată.

— Cu ce să mă îmbrac ca să pot face plecăciunea în faţa publicului? întrebă ea agitată. Oare să nu scriu la Berlin să-mi trimită rochia cea nouă?

— Cum poate cineva să facă glume din asemenea lucruri? exclamă Gustav, scos din fire.

— Îngrozitor! zise şi „Profesorul”. De câte ori îmi aduc aminte, mi se pare că sunt o paiaţă.

— Altă cale nu-i – zise Emil. N-avem ce face.

Pony se ridică.

— Unde te duci? întrebă bunica.

— Să scriu acasă pentru rochia cea nouă.

— Imediat să te aşezi pe scaun! îi porunci bunica. Să nu-ţi pierzi minţile! adăugă ea, dând din cap dezaprobator. Femeile sunt uneori aşa de neroade!

— Aşa e! zise şi Gustav. Se crede cel puţin Greta Garbo[15].

Pony mârâi:

— Obraznicule!

El se făcu că nu aude şi zise:

— Dacă aş fi fată, de supărare m-aş duce la mănăstire.

— Iar eu, dacă aş fi băiat, ţi-aş trage câteva – răspunse Pony.

Căpitanul porni să-l caute pe Jackie, ca să vorbească cu dânsul. Jackie nu era la hotel, ci la tenis. Aici îl găsi pe micul artist, ridicând mingile jucătorilor. Văzându-l pe căpitan, Jackie îl strigă bucuros:

— Alo, domnule căpitan!

— Alo! răspunse bătrânul Schmauch. Pot vorbi cu

15 Celebră actriţă de cinematograf. (n.t.)

tine două vorbe?

Jackie aruncă unui jucător două mingi, ridică alte trei, care se aflau lângă grilaj şi zise:

— Acuma nu pot, domnule căpitan. Lucrez aici, după cum vedeţi, capăt 50 de pfenigi pe ceas. Doar trebuie să trăieşti, nu? Şi nici nu-mi place să stau degeaba.

— Înţeleg – dădu din cap căpitanul. Şi când termini?

— De-abia peste o oră, dacă n-or să mai aibă nevoie de mine.

— Atunci să vii peste o oră, dacă n-or să mai aibă nevoie de tine.

— Bine – zise Jackie. La revedere. Şi aruncă iarăşi două mingi unui jucător.

— La revedere, băiete – răspunse căpitanul şi îşi văzu de drum spre casă.

În acest timp, bunica lui Emil se duse să se plimbe în pădure cu Emil şi cu Pony. Era o pădure minunată. Între copaci creşteau ferigi, albăstrele, afine, fragi de pădure şi viorele sălbatice. Caprifoiul se urca până în vârfurile celor mai înalţi copaci.

Pony rămase mult în urmă, culegând flori.

— I-ai scris regulat mamei? îl întrebă bunica pe Emil.

— Bineînţeles. Şi ea îmi scrie în fiecare zi.

Se aşezară pe iarbă. O presură se legăna pe ramura unui pin, iar pe drum zburătăceau de colo până colo codobaturi sălbatice.

— Şi eu i-am scris – zise bunica. Din Copenhaga.

Şi se uită la un cărăbuş care îşi desfăcu aripile şi care apoi îşi luă zborul de pe un fir de iarbă.

— Ţie cum îţi place sergentul Jeschke, dragă?

Emil se sperie.

— Şi tu ştii?

— Ai ceva împotrivă că fiica mea mă întreabă dacă să se mărite a doua oară?

— Doar s-a stabilit de mult că se mărită cu el.

— Nu e încă nimic stabilit.

În acest moment sosi alergând Pony Hütchen, arătă buchetul de flori şi zise:

— Mi se pare că o să mă fac grădinăriţă.

— Din partea mea! zise bunica. Din partea mea poţi să te faci şi grădinăriţă. Săptămânile trecute voiai să te faci soră de caritate. Acum două săptămâni, droghistă. Tot aşa să faci, domnişoară. Tot aşa să faci. Numai pompier să nu te faci, asta nu-ţi dau voie.

— E şi greu să găseşti o meserie potrivită – zise Pony. Dacă aş fi bogată, m-aş face pilot.

— Dacă bunica ta ar avea roţi, ar fi un autobuz – zise bătrâna. Acum du buchetul acasă şi pune-l într-un vas. Hai, frumoasă grădinăriţă!

Dar Pony voia să mai stea în pădure.

— Du-te! zise bunica. Emil şi cu mine avem de vorbit ceva serios.

— Mă dau în vânt după convorbiri serioase! zise Pony.

Bunica se uită aspru la nepoata ei. Pony ridică din umeri.

— „Johanna se duce şi nu se mai întoarce niciodată” – cită ea şi se retrase.

Emil tăcu o bună bucată de vreme. O auzeau pe Pony cântând în depărtare. Apoi întrebă:

— Cum aşa, nu-i hotărâtă încă?

— Nu ştiu tocmai bine. Ei, cum îţi place sergentul?

— Nu pot să mă plâng – zise Emil. Ne tutuim. Îl cheamă Heinrich. Principalul este că mamei îi place.

— Înţeleg – zise bunica – dar cred că tocmai asta i-o iei în nume de rău. Nu tăgădui! Când cineva are un fiu atât de devotat ca tine, nu mai trebuie să se mai mărite. Aşa gândeşti tu.

— E ceva adevărat aici – zise Emil. Dar te exprimi prea dur.

— Aşa trebuie, băiete, aşa trebuie! Dacă cineva nu vrea să mărturisească de la sine, trebuie ca celălalt să exagereze.

— Mama n-o să afle niciodată – zise el. Dar eu îmi închipuiam altfel. Credeam că o să stăm împreună toată viaţa. Numai noi doi. Dar ea îl iubeşte. Asta este lucru hotărâtor. Cu niciun chip n-o s-o las să bage de seamă.

— Adevărat? întrebă bunica. Ar trebui să te uiţi puţin în oglindă. Acela care aduce o jertfă nu trebuie să aibă mutra unui miel dus la tăiere. Eu sunt mioapă, e drept. Dar pentru mutra ta, nici nu e nevoie de ochelari. Odată şi odată mama ta o să-şi dea seama, dar o să fie prea târziu.

Bunica scotoci în poşetă, de unde scoase o scrisoare şi ochelarii.

— Scrisoarea asta este pentru mine, dar am să-ţi citesc un fragment, deşi n-ar trebui. Vreau doar să-ţi arăt cât de puţin îţi cunoşti mama.

Îşi puse solemn ochelarii şi începu să citească:

— „Jeschke este un om cumsecade, bun şi serios. Nu cunosc pe nimeni altul în afară de el cu care aş putea să mă mărit, dacă e vorba să mă mărit. Dragă mamă, ţie o să-ţi destăinuiesc că mult mai bucuros aş rămâne numai cu Emil. Negreşit, el nici nu bănuieşte asta şi n-o s-o afle niciodată. Dar ce să fac? Într-o bună zi se poate să mi se întâmple ceva. Ce s-ar face atunci Emil? Sau mi s-ar putea micşora câştigul. Chiar a şi început să se micşoreze. În piaţă s-a deschis o frizerie nouă şi vânzătoarele trebuie să se ducă acolo, pentru că soţia frizerului târguieşte de la ele. Trebuie să mă gândesc la viitorul băiatului. Nu există nimic mai important pentru mine. Am să-i fiu o bună soţie lui Jeschke. Aşa m-am hotărât. O şi merită. Dar cu adevărat drag nu-l am decât pe singurul şi bunul meu Emil”.

Bunica lăsă să-i cadă scrisoarea din mână. Se uita ţintă în faţa ei, şi îşi scoase încet ochelarii.

Este o faptă pe care nimeni nu o vede şi nimeni nu o laudă.

Emil îşi încrucişase braţele pe genunchi. Era galben la faţă şi strângea din dinţi. Deodată îşi puse capul pe genunchi şi începu să plângă.

— Da, da, băiete! zise bătrâna. Da, da, băiete!

Apoi tăcu şi îl lăsă să-şi verse lacrimile. După un timp, vorbi din nou:

— Tu o iubeşti numai pe ea şi ea numai pe tine, şi fiecare l-a înşelat pe celălalt numai din dragoste şi fiecare s-a înşelat asupra celuilalt, tocmai din prea mare dragoste. E un lucru care se întâmplă în viaţă.

O gaiţă zbură foşnind deasupra copacilor.

Emil îşi şterse ochii şi se uită la bunica lui.

— Nu ştiu ce să fac, bunico! Oare s-o las să se mărite ca să mă ajute pe mine? Deşi amândoi am vrea mai bine să rămânem singuri? Ce să fac?

— Una din două, băiete: când ai să te duci acasă, sau cădeţi unul de gâtul celuilalt, o rogi să nu se mărite şi chestia este rezolvată…

— Sau?

— Sau nu-i spui nimic, ci i-o ascunzi pentru totdeauna. Dar ca să i-o ascunzi, trebuie să fii voios! Nu cu o mutră de înmormântare! Care din două o alegi, asta numai tu poţi hotărî. Trebuie însă să-ţi mai spun ceva: tu te faci tot mai mare, iar mama ta tot mai bătrână… asta pare mai simplu decât este în realitate. Oare peste câţiva ani ai să poţi câştigă bani pentru amândoi? Şi dacă ai să poţi, unde ai să-i câştigi? La Neustadt? Nu, băiete. Într-o zi, omul trebuie să plece de acasă. Chiar şi cel care nu este silit s-o facă tot pleacă. Atunci ea o să rămână singură. Fără fiu, fără bărbat, singură de tot. Şi încă ceva: ce o să se întâmple dacă peste zece, peste doisprezece ani, o să te însori? O mamă şi o soţie tânără nu pot sta sub acelaşi acoperiş. Eu ştiu, căci mi s-a întâmplat, o dată ca soţie şi o dată ca mamă.

Privirea bunicii era pierdută, ca şi cum în loc să se uite la pădurea din jur, ar fi privit departe, în trecut.

— Dacă se mărită, fiecare dintre voi aduce celuilalt o jertfă. Dar ea n-o să afle niciodată că tu ai ştiut de la mine despre jertfa ei. Şi nici ea că tu îi aduci ei o jertfă! Atunci povara pe care o ia asupra ei, de hatârul tău, o să-i fie mai uşoară decât aceea pe care o porţi tu din cauza ei. Mă

înţelegi, băiete?

El dădu din cap afirmativ.

— Nu-i uşor – continuă ea – să primeşti cu recunoştinţă o jertfă, atunci când tu însuţi aduci celuilalt o jertfă mai mare ca a sa, şi pe care i-o ţii ascunsă. Este o faptă pe care nimeni nu o vede şi nimeni nu o lauda. Dar într-o zi îţi aduce noroc. Asta este singura răsplata.

Bătrâna se ridică.

— Fă ce vrei! Hotărăşte cum crezi că-i mai bine, dar gândeşte-te serios! Acum te las singur.

Emil sări în sus.

— Vin şi eu, bunico! Ştiu ce am de făcut. Am să tac. Până dincolo de mormânt.

Bunica îl privi drept în ochi.

— Respectele mele – zise ea. Respectele mele! Astăzi ai devenit bărbat. Numai acela care devine bărbat mai repede decât alţii, acela rămâne bărbat mai mult decât ceilalţi. Aşa, acuma fii bun şi ajută-mă să trec şanţul.

CAPITOLUL XV
SFÂRŞITUL REPREZENTAŢIEI

Vineri dimineaţa detectivii făcură şi la Korisbüttel cheta pentru Jackie.

Marţi şi „Profesorul” luară pe seama lor plaja şi portul, Gustav – baia, Emil – străzile, iar Pony – gara.

— Sunt aşa de emoţionată! zise ea. Când te gândeşti că în acest moment pornesc la drum sumedenie de copii cu liste şi creioane, ca să încaseze bani pentru Jackie! Nu pot sta un moment liniştită!

La prânz, când se întoarseră acasă şi se adunară cu toţii pe verandă ca să numere banii, o găsiră pe Clotilda peste măsură de enervată.

— Voi puteţi înnebuni un om! strigă ea. Ştiţi de câte ori s-a sunat astăzi la uşă? De douăzeci şi trei de ori! Tot

copii, care întrebau de voi şi aduceau bani!

— Dar bine, Schlips – se bucură „Profesorul” – asta e foarte bine!

— O fi bine pentru voi – răspunse ea mânioasă – dar pentru mâncare, desigur că nu! Întâi a dat în foc laptele şi s-au terciuit legumele… iar la urmă a ars friptura de berbec. Eu sunt bucătăreasă, nu sucursală de bancă!

— Când e vorba de un astfel de scop – zise Gustav – îmi place şi friptură arsă, domnişoară Seelenbinder.

Ea mârâi ceva, scoase din buzunarul şorţului o grămadă de monede şi le aruncă pe masă.

— Na! Trei mărci şi nouăzeci de pfenigi. N-am mai avut vreme pentru contabilitate dublă.

Deodată domnişoara Clotilda îşi umflă nările şi începu să adulmece.

— E îngrozitor! Iar arde ceva – şi se repezi în bucătărie.

(Ea tăinui într-adins faptul că pusese şi de la dânsa cincizeci de pfenigi. Era o femeie cu caracter.)

Copiii scoteau bani din toate buzunarele, îi aruncau pe masă şi îi aranjau în teancuri de aramă, de nichel şi de argint.

Apoi începură să numere. Erau patruzeci şi trei de mărci. Adunară şi sumele înscrise în liste. Socoteala se potrivea. Micul Marţi puse o hârtie de douăzeci de mărci lângă ceilalţi bani şi zise, zâmbind:

— Asta este de la tata, de la Marţi cel mare.

„Profesorul” se repezi în grădină, unde dădu peste tatăl lui, aplecat peste straturile de roşii, şi se întoarse cu o hârtie de zece mărci.

Apoi căutară cu toţii banii lor de buzunar, îi răsturnară pe masa şi nu se liniştiră până când nu adunară şaptezeci şi cinci de mărci. Toţi străluceau de bucurie.

Marţi scoase o batistă curată, băgă banii înăuntru şi o înnodă strâns.

— Vrei să faci scamatorii? întrebă Emil. Vrei ca până la un – doi – trei să dispară cele şaptezeci şi cinci de mărci?

— Iau banii cu mine – răspunse Marţi.

— De ce?

— Pot să stea şi aici! exclamă Pony.

Gustav zise:

— Las că ştie el ce face! Am o idee!

— O! exclamă Pony – ai început să ai şi tu idei! Nu cumva eşti bolnav?

— Eu nu – zise el, dând din umeri – poate că tu eşti. O să te vizităm mâine la spital.

Zicând acestea, o îmbrânci, iar ea fugi în bucătărie, la Clotilda.

— Ce neroadă! bombăni Gustav. Când ai şi tu o idee bună, vine o fetişcană ca asta şi-ţi dă peste nas!

— Când doi oameni se iubesc, se necăjesc unul pe altul – hotărî Marţi; apoi luă punga cu bani şi plecă acasă.

La prânz veni şi Jackie. Toţi găsiră că friptura era foarte bună, cu toată măhnirea Clotildei. Mâncară cu evlavie. Bunica aduse vorba despre chetă şi-i întrebă pe Jackie ce părere are despre asta.

— Mă bucur nespus de mult – zise el. Înainte de toate, mă bucur de prietenia pe care mi-o arată băieţii, dar şi pentru banii strânşi, căci oricând ai nevoie de ei. Şi căpitanul este de părerea mea. Vedeţi dumneavoastră, azi înainte de amiază am ridicat trei ceasuri de-a rândul mingile de tenis. E şi ăsta un mijloc de a aduna bani. Cu bacşiş cu tot, am câştigat o marcă şi optzeci. După-amiază am să mai lucrez două ore, ceea ce face o marcă. Dacă vreţi să vă daţi osteneala şi să socotiţi cât vine pe lună, o să vedeţi că pot să închiriez, o cameră mobilată şi să plătesc şi pensiunea. Poate o să fie chiar şi cu balcon.

Toţi începură să râdă.

— Cum? zise el. N-am dreptate? Ieri la tenis am făcut câteva salturi mortale numai aşa, ca să-mi dau aere şi jucătorii au fost aşa de uluiţi, încât unul, de emoţie, mi-a dăruit o rachetă veche. Dacă sportul acesta mi-ar plăcea, aş putea deveni mai târziu profesor de tenis. Mi-oi găsi câteva locuri unde să dau lecţii şi într-o bună zi aş câştigă campionatul Germaniei. Atunci aş pleca la Paris şi în America, şi poate aş deveni campion internaţional. Sau, în orice caz, al doilea din lume. Am să pot lua bani cu împrumut, ca să mă pot descurca la început. Bineînţeles că n-o să-mi mai spun Pachulke. Cu un asemenea nume nu poţi ajunge campion universal. Doar m-am mai numit o dată Byron! Un nume mai mult sau mai puţin n-are importanţă.

După această tiradă, se aplecă peste farfurie şi începu să mănânce zdravăn.

— De unul ca ăsta n-ai de ce te îngrijora – zise bunica.

— Nici eu nu mă îngrijorez – zise Jackie. Există destule profesiuni pentru un artist care a crescut prea mult.

După-masă acostară la ponton, unul după altul, două vapoare. Unul venea din localităţile balneare dinspre apus, celălalt de la răsărit. În ambele vapoare se înghesuiau sute de copii, făcând să răsune tot Korisbüttelul de râsetele şi strigătele lor. Frământarea şi îmbulzeala din faţa cinematografului Leuchtturm nici nu se poate descrie. (Casieriţa fu după aceea două zile bolnavă.)

Fix la ora 4 începu prima reprezentaţie: urma să ruleze filmul „Emil şi detectivii”. Domnul Bartelmann, proprietarul cinematografului, privea sala ticsită. În faţa clădirii se înghesuiau şiruri de copii care aşteptau a doua reprezentaţie. Pe domnul Bartelmann îl durea inima că încasările din ziua aceea nu-i aparţineau lui. Dar ce putea

face?

Dădu detectivilor, care se adunaseră la el în birou, indicaţii amănunţite despre cele ce aveau de făcut.

— Brrr! spuse Emil. Acum e acum!

Gustav adăugă:

— Râzi, paiaţă, chiar dacă ţi se rupe inima!

După ce se termină completarea, se traseră perdelele în faţa ecranului, dar îndată se făcu lumină şi perdelele se desfăcură iarăşi.

Acum apărură pe scenă patru băieţi şi o fată.

Copiii îşi ţineau răsuflarea. Încetul cu încetul în sală se făcu tăcere.

Emil se apropie de rampă şi începu cu glas tare:

— Prietenii mei, verişoara mea şi cu mine, vă mulţumim că aţi venit. Vă mulţumim, de asemenea, că aţi adunat bani pentru Jackie. Este un băiat admirabil, altfel nici nu v-am fi rugat să ne daţi concursul. După reprezentaţie, o să vină să vă mulţumească chiar el. Acuma să privim filmul, şi voi, şi noi. Să sperăm că va fi frumos.

Un băiat mic de tot, care stătea în braţele mamei sale, strigă din public, cu glas piţigăiat:

— Tu eşti Emil?

Toată lumea izbucni în râs.

— Da – zise băiatul. Sunt Emil Tischbein.

Pony se apropie cu mândrie de Emil şi făcu o plecăciune.

— Eu sunt Pony Hütchen, verişoara lui Emil.

Apoi ieşi din rânduri „Profesorul”.

— Eu sunt „Profesorul”. Dar vocea îi cam tremura.

Marţi făcu o plecăciune adâncă.

— Eu sunt micul Marţi.

La urmă veni rândul lui Gustav.

— Eu sunt Gustav, cu claxonul. Dar acum am o motocicletă.

Aici făcu o mică pauză, apoi continuă:

— Ei, netoţilor! Sunteţi cu toţii aici?

— Da! urlară copiii.

Gustav începu să râdă.

— Şi care-i parola?

Toţi strigară într-un glas, aşa de tare încât se putea auzi până la gară:

— Parola – Emil!

Un cal care trecea prin faţa cinematografului se sperie şi o luă la goană, atât de tare strigaseră copiii.

În sală se făcu apoi întuneric şi aparatul de proiecţie începu să zbârnâie.

Când se termină filmul, spectatorii aplaudară vreme de mai multe minute, după care se făcu lumină. O fată care şedea lângă Pony zise:

— Ce mult te-ai schimbat de atunci!

Pony răspunse:

— Fata din film nu sunt eu, numai mă joaca pe mine!

— Aşa! Şi nici Emil din film nu este acelaşi cu Emil care şade lângă tine?

— Nu – răspunse Pony. Emil cel adevărat este vărul meu, iar pe Emil din film nici nu-l cunosc personal. Dar acuma să tăcem, să vedem ce urmează.

Pe scenă apăru Jackie. El se apropie de rampă şi zise:

— Aţi adunat bani pentru un băiat. Băiatul acela sunt eu. Vă mulţumesc foarte mul tuturor. Găsesc că este foarte frumos din partea voastră. Dacă mai târziu o să ajung să am bani şi dacă unuia din voi o să-i meargă rău, să vină la mine. Să nu uitaţi!

Apoi veni pe scenă Gustav, care îi spuse lui Jackie:

— În numele prietenilor mei şi al celorlalţi copii din Korisbüttel, îţi predau rezultatul chetei de aici. Este un livret de la Casa de economii, cu şaptezeci şi cinci de mărci.

Jackie strânse mâna prietenului său.

În sală „Profesorul” îi spuse lui Marţi:

— Aşadar, asta a fost ideea lui Gustav?

Marţi întrebă:

— O găseşti proastă?

— Din contră, este foarte bună – răspunse „Profesorul”. Din cale afară de bună!

Gustav strigă de pe scenă:

— Acuma rog pe reprezentanţii celorlalte localităţi să vină încoa’!

În sală se porni o îmbulzeală sălbatică.

În cele din urmă, se urcară pe scenă şapte copii. Unul din Ahrenshoop, unul din Brunshaupten, unul din Heiligendamm, unul din Warnemünde, unul din Heidekrug, unul din Graal şi unul din Müritz. Fiecare aducea câte un livret de economii. Jackie avea lacrimi în ochi, deşi nu era prea sentimental de felul lui.

Gustav răsfoi înfrigurat livretele şi după ce cei şapte delegaţi coborâră de pe scenă, anunţă:

— Suma totală se urcă la şase sute cincizeci de mărci. În afară de asta, Jackie capătă încasările de astăzi ale cinematografului. Jackie, te felicit pentru averea pe care o ai. Să-ţi fie de bine!

Zicând acestea, Gustav dispăru în dosul scenei.

— La atâta nu m-am aşteptat! zise Jackie. Acuma o să am nevoie şi de un bancher.

Apoi îşi scoase haina şi zise:

— Bătrânul meu prieten, căpitanul Schmauch, m-a sfătuit să fac câteva figuri de gimnastică pentru voi. Bineînţeles, ca mulţumire. E drept că sunt obişnuit să lucrez cu un partener, dar pot să fac şi singur câte ceva.

Şi aruncându-şi haina în dosul scenei, se ţinu în echilibru pe mâini, apoi îşi îndoi braţele, până când rămase în echilibru, sprijinindu-se pe coate. Pe urmă reveni la prima poziţie şi străbătu scena de la un capăt la celălalt, tot în mâini. Spectatorii izbucniră în aplauze.

Jackie sări iarăşi în picioare, apoi se culcă pe spate,

făcu „bicicleta” şi pe urmă „podul”. După aceea, cu ajutorul mâinilor, făcu o săritură înainte. Şi încă una, şi încă una, pe urmă numai cu o singură mână. Şi încă o dată, de-a curmezişul scenei.

Ca încheiere, făcu un salto mortale, şi încă unul, şi încă unul, din ce în ce mai repede. Era când cu picioarele, când cu capul sus, şi se învârtea prin aer ca o mică roată a norocului.

Copiii chiuiau, ţipau şi aplaudau până ce li se înroşiră palmele. Şi oamenii mari erau entuziasmaţi.

După aceea cortina căzu şi în sală dădură năvală copiii care veneau la reprezentaţia a doua. Era o gălăgie şi o hărmălaie de nedescris.

— Salto mortale mi-a plăcut foarte mult – zise bunica lui Emil. Trebuie să-l exersez şi eu mâine.

Seara, cele două vapoare ancorară din nou la ponton şi copiii din cele şapte localităţi se repeziră să urce pe bord, târâte parcă de un vârtej.

Vaporaşele dădură semnalul de plecare. Câţiva întârziaţi alergară spre chei, strigând şi făcând semne sau poticnindu-se pe punte. Gălăgia era de nedescris. Podarul dădu apoi drumul vapoarelor, care începură să se legene. Elicele împroşcau apa, motoarele lucrau din greu, sute de batiste fluturau. (Unele din ele nu mai erau tocmai curate, dar era destul de întuneric.)

— Parola – Emil! strigară copiii de pe vasul care pleca spre apus.

— Parola – Emil! strigară copiii de pe vasul care pleca spre răsărit.

— Parola – Emil! strigară copiii din Korisbüttel, care rămăseseră pe mal.

— A fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea! zise domnişoara Clotilda Seelenbinder.

Pe vapoare fură aprinse lampioane colorate; unul pleca spre stângă, altul spre dreapta. Emil şi detectivii

priveau tăcuţi de pe ponton, în urma celor două vase.

Gustav tuşi, apoi îi luă pe după umeri pe cei doi băieţi care stăteau în faţa lui şi zise:

— Să rămânem prieteni până or să ne ajungă bărbile la brâu.

Ceilalţi nu scoaseră o vorbă, dar erau şi ei de aceeaşi părere.

Atunci sosi şi Jackie, alergând în goana mare.

— Aici sunteţi! zise el bucuros. V-am căutat peste tot – adăugă el, apropiindu-se de dânşii. Toată viaţa am să-mi aduc aminte de ziua de azi. Atâţia bani dintr-odată nici nu există!

— Unde ai pus cele opt livrete de economii? îl întrebă Marţi.

— I le-am dat lui Bartelmann să le pună sub cheie. El are casă de bani în birou. Dar ştiţi ceva? M-a angajat la dânsul cu contract! Pentru numere artistice. Deocamdată numai pentru o săptămână.

— Şi cât îţi plăteşte? întrebă „Profesorul”, practic.

— Cinci mărci pe zi, fără reţineri.

Detectivii se bucurară.

— Iar încasările de astăzi, pe care mi le-aţi procurat voi, se urcă la vreo două sute cincizeci de mărci. Exact nu ştie încă, dar cam aşa ceva!

Jackie începu să râdă încetişor.

— Nici nu-mi vine să cred. Dacă lucrurile or să meargă tot aşa, săptămâna viitoare am să-mi cumpăr o vilă cu încălzire centrală.

Departe, în largul mării, pluteau două vaporaşe luminate. Marea vâjâia şi valurile se izbeau de ţărm. Spuma albă sclipea în întuneric.

— Domnii mei – zise căpitanul Schmauch – i-am promis lui picolo că o să ne ducem la el, la hotel. A muncit din greu toată ziua şi nici filmul nu l-a văzut.

Hotărâră să se repeadă cu toţii până la hotel.

— Aşa e în vacanţă – zise doamna Haberland, luându-şi de braţ soţul.

Porniră spre hotel. Căpitanul şi Jackie o luară înainte.

— Aş vrea să-ţi fac o propunere – zise căpitanul Schmauch.

— Despre ce este vorba, domnule căpitan?

— Casa mea e mică, ce-i drept – îi explică celălalt – dar pentru mine singur este totuşi cam prea mare.

— De ce nu închiriaţi o cameră? zise Jackie.

— Tocmai asta vreau şi eu – zise căpitanul. Cât o să mai rămâi la Korisbüttel?

— Până o să se închidă terenul de tenis. Până atunci o să ridic mingile. Iar când o să se termine sezonul, antrenorul o să-mi dea zilnic lecţii de câte o oră, ieftin de tot, poate chiar gratis.

— Dacă vrei, poţi să te muţi la mine – zise căpitanul.

— Desigur, domnule căpitan. Ce chirie vreţi?

Domnul Schmauch îi dădu lui Jackie un ghiont.

— Nu face spirite proaste! Doar îmi face plăcere să vii.

— Fain – zise băiatul. Vă mulţumesc foarte mult, domnule căpitan. Seara o să jucăm pe verandă „uite popa nu e popa” sau „popa-prostu’”.

Căpitanul se bucură grozav, apoi Jackie întrebă:

— Nu cumva aveţi nevoie de bani? Acum sunt un om cu stare. Dacă aş mai economisi timp de câteva săptămâni, aş putea băga vreo mie de mărci în afacerea dumneavoastră. De ce să stea banii la Casa de economii, nu?

— Bine – zise căpitanul – putem face şi asta. O să fii tovarăş cu mine, fără ştirea nimănui. Dar cu o condiţie: în fiecare vară să vii să locuieşti la mine, la Korisbüttel.

— Bateţi palma! zise Jackie. Dacă o să se dovedească că nu am talent pentru tenis, o să intru în afacerea noastră ca ajutor de marinar.

— Aşa să fie! zise căpitanul Schmauch. Să sperăm deci că n-ai talent pentru tenis.

Şi intrară râzând în hotel.

Bunica şi Emil sosiră ultimii, căci mai stătuseră un timp în faţa hotelului, ca să privească marea. Unul din vapoare nu se mai vedea. Celălalt, se mai zărea la orizont, ca o coajă de nucă luminată.

Emil zise:

— Mi se pare că Jackie nici n-ar fi avut nevoie de ajutorul nostru.

Bunica răspunse:

— Orice faptă bună are rostul ei, băiete.

Apoi, îndreptându-se spre intrare, adăugă:

— Acum să-i scriem mamei tale o ilustrată!

— N-am putea scrie două?

— Una pentru cine?

— Sergentului Jeschke – zise băiatul.

Atunci bătrâna îl sărută.